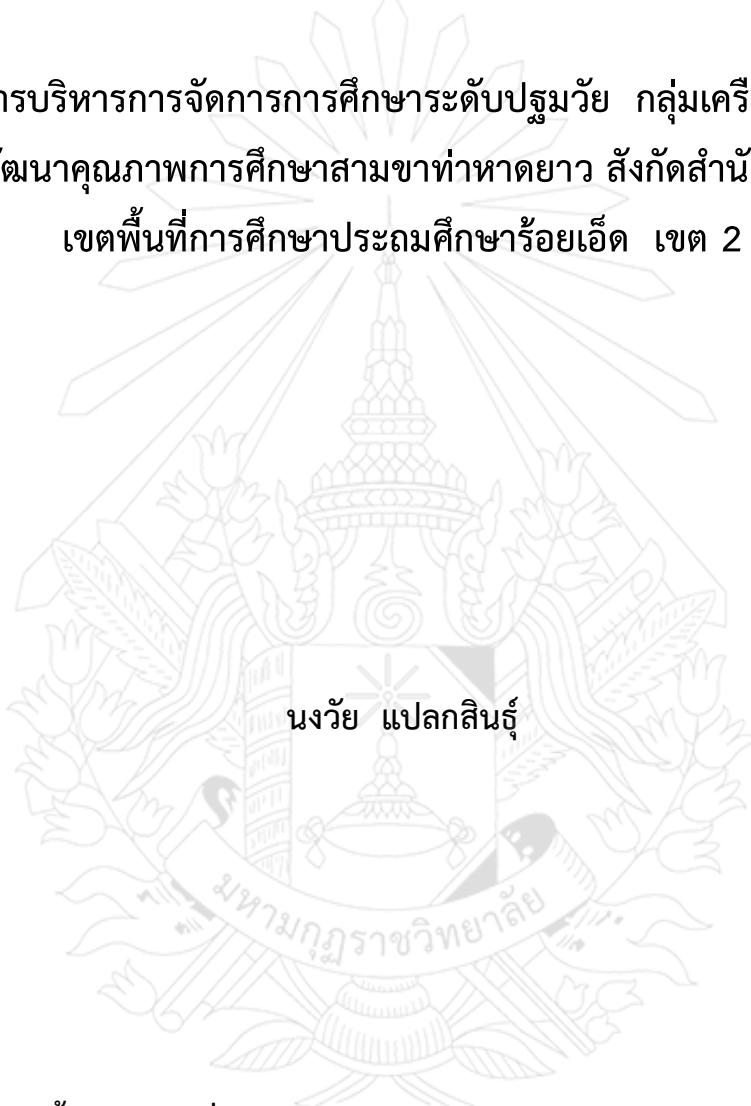

การบริหารจัดการการศึกษาระดับปฐมวัย กลุ่มเครือข่าย
พัฒนาคุณภาพการศึกษาสามขาทำหาดยาว สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2

นางวัย แผลกลินธุ์

มหาวิทยาลัย

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

กุมภาพันธ์ 2558

(ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม)

การบริหารจัดการการศึกษาระดับปฐมวัย กลุ่มเครือข่าย
พัฒนาคุณภาพการศึกษาสามขาท่าหาดยาว สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

กุมภาพันธ์ 2558

(ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย)

5520750532017 สาขาวิชา : การบริหารการศึกษา ; ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา)

คำสำคัญ : การบริหารการจัดการศึกษา / ปฐมวัย

นงวัย แผลกสินธุ์ : การบริหารการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย กลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาสามขาท่าหาดยาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 (EDUCATIONMAMAGEMENT AT PRESCHOOL CHILD LEVEL IN SAMKHA, THAHAT YAO EDUCATION QUALITY DEVELOPMENT NETWORK GEROUP ATTACHED TO ROI ET ELEMENTARY EDUCATION SERVICE OFFICE 2) คณะกรรมการควบคุมสารนิพนธ์ : เอนก ศิลปนิลมาลย์ อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก, พระครูวิจิตรปัญญาภรณ์ อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม, 99 หน้า ปี พ.ศ. 2557

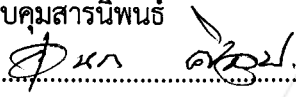
การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ คือ 1) เพื่อศึกษาการดำเนินการบริหารการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย โรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาสามขาท่าหาดยาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ดเขต 2 และ 2) เพื่อศึกษาปัญหาและแนวทางส่งเสริมการดำเนินงานการบริหารจัดการศึกษาระดับปฐมวัยโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาสามขาท่าหาดยาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 กลุ่ม เป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน และครูผู้สอนระดับปฐมวัยกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาสามขาท่าหาดยาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 จำนวน 20 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แบบสัมภาษณ์ที่มีโครงสร้าง และแบบไม่มีโครงสร้าง

ผลการวิจัยปรากฏว่า

1. การดำเนินการบริหารจัดการศึกษา ระดับปฐมวัยกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาสามขาท่าหาดยาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 สรุปได้ว่ามีการบริหารงานอย่างเป็นระบบตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช 2546 ยึดหลักตามมาตรฐานตามตัวบ่งชี้ครอบคลุมทั้ง 4 ด้านคือด้านร่างกายอารมณ์จิตใจสังคมและสติปัญญาจัดสรรงบประมาณตามแผนปฏิบัติการประจำปี ยึดหลักทุกคนมีส่วนร่วมในองค์กรให้บริการด้านพัสดุครุภัณฑ์และสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ทั้งในและนอกอาคารเหมาะสมสะดวกและทันต่อการใช้งาน
2. สภาพปัญหา คือนักเรียนมีพื้นฐานต่างกันและพัฒนาการทางด้านวิชาการแตกต่างกันงบประมาณมีจำกัด ครูผู้สอนขาดวุฒิการศึกษาปฐมวัย
3. แนวทางการแก้ไขปัญหาคือการสอนเสริมนำเทคโนโลยีนวัตกรรมใหม่ๆมาใช้จัดหางบประมาณเพิ่มเติมมีการวางแผนในการนิเทศกำกับติดตามจัดอบรมประชุมสัมมนาส่งเสริมสนับสนุนให้ครูได้เพิ่มพูนความรู้และให้มีการวางแผนในการประเมินผลการปฏิบัติงานในการพัฒนาครูผู้สอน

คณะกรรมการควบคุมสารนิพนธ์และคณะกรรมการสอบสารนิพนธ์ ได้พิจารณา สารนิพนธ์
ของ นางนงวีย์ แปลกสินธุ์ ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา ตามหลักสูตรศึกษา
ศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยได้

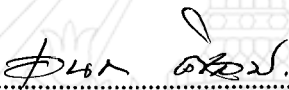
คณะกรรมการควบคุมสารนิพนธ์

.....อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เอนก ศิลปนิลมาลย์)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ร่วม
(พระครูวิจิตรปัญญากรณ์, ดร.)

คณะกรรมการสอบสารนิพนธ์

..... ประธาน
(ดร.สัมฤทธิ์ แก้วสมบัติ)

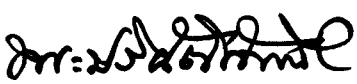
..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เอนก ศิลปนิลมาลย์)

..... กรรมการ
(พระครูวิจิตรปัญญากรณ์, ดร.)

..... กรรมการ
(ดร.จิราภรณ์ พันสว่าง)

..... กรรมการ
(ดร.ธีรภัทร์ ถิ่นแสนดี)

คณะศึกษาศาสตร์ อนุมัติให้รับสารนิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

..... คณบดีคณะศึกษาศาสตร์
(พระปรีดีติสารเวที, ดร.)

วันที่ 26 เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2558

5520750532017 DEPARTMENT : EDUCATION ADMINISTRATION

KEYWORDS : MANAGEMENT EDUCATION / PRESCHOOL

NONGWAI PLAESIN : EVALUATION MANAGEMENT AT PRESCHOOL CHILD LEVEL IN SAMKA, THAHAT YAO EDUCATION QUALITY DEVELOPMENT NETWORK GROUP ATTACHED TO ROI ET ELEMENTARY EDUCATION SERVICE OFFICE 2. ADVISOR : ANEK SILPANIMALAYA, Ph.D.,ASST.PROF.; PHRAKHRUWIJITPANYAPORN , 99 PP. B.E. 2557.

This research served the purposes to: 1) study operations of educational management at preschool child level in SamkhaThahat Yao Education Quality Development Network Group attached to RoiEt Elementary Education Service Office 2, and 2) come up with problems and approaches on promoting educational managements at preschool child level in the preceding network group attached to it. The target group for conducting the research comprised: school principals, school vice principal and teachers teaching at preschool child level in the network group attached to it, numbering 20 individuals. The research instrument was comprised of both structured and non-structured interview handouts.

Outcomes of the research findings:

1.Operations of systematically educational managements at preschool child level could be summed up that those of educational managements as stipulated in Preschool Curriculum of B.E. 2546 were based on benchmark indicators covering four domains: i) physical, emotional, mental, social and intellectual growth, ii) fiscal allocation following annual operational plans, iii) everyone's participatory roles in rendering services in the establishment, iv) materials, equipment and facilitators for both inside and outside buildings that were suitable, convenient and ready to be used at work.

2.States of problems: i) Students had different backgrounds and their academic achievements were varying. ii) The budget was limited. 3) Teachers had no direct qualifications in preschool child education.

3. Solutions to problems were: i) providing additional teaching, ii) Introducing educational innovation, iii) allocating the additional budget, iv) planning instructional activities, and directing and following up supervisions, v) holding training courses and seminars, vi) encouraging teachers to mount their knowledge, and vii) having drawn up plans for assessment of one's work performance for developing teaching-tasked teachers.

ประกาศคุณูปการ

สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาจาก ผศ.ดร.เอนก ศิลปนิลมาลย์ อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก พระครูวิจิตรปัญญาภรณ์, ดร.อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ที่กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำแนวทางที่ถูกต้อง ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความละเอียดถี่ถ้วนและเอาใจใส่ด้วยดีเสมอมา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ ดร.จ่านง กมลศิลป์ ดร.กฤตยากร ลดาวัลย์ และ นายสายสมุทร สหุณิล คณะผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือเพื่อการวิจัย ที่กรุณาให้ความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบตลอดจนอาจารย์ประจำภาควิชาการบริหารการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ ที่ให้ความรู้ ให้คำปรึกษา ตรวจสอบแก้ไขและวิจารณ์ผลงาน ทำให้งานวิจัยมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น และผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน ที่ให้คำแนะนำแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยให้มีคุณภาพ นอกจากนี้ยังได้รับความอนุเคราะห์จากท่านผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียนและครูผู้สอนระดับปฐมวัยโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาสามขาท่าหาดยาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ดเขต2ที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยทำให้สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดีขอกราบขอบพระคุณผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกคนที่ให้อำนาจใจและสนับสนุนผู้วิจัยเสมอมา

คุณค่าและประโยชน์ของสารนิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นกตัญญูกตเวทิตาแต่ บุพการี บุรพจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่านทั้งในอดีตและปัจจุบัน ที่ทำให้ข้าพเจ้าเป็นผู้มีการศึกษา และประสบความสำเร็จมาจนตราบเท่าทุกวันนี้

นงวัย แปลกสินธุ์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ข
ประกาศคุณูปการ.....	ค
สารบัญ.....	ง
สารบัญตาราง.....	จ
สารบัญภาพ.....	ฉ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
1.3 ขอบเขตการวิจัย.....	4
1.3.1 กลุ่มเป้าหมาย.....	4
1.3.2 ด้านเนื้อหา.....	4
1.3.3 ด้านพื้นที่.....	4
1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	4
1.5 คำนิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย.....	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
2.1 แนวคิดหลักการของการจัดการศึกษาปฐมวัย.....	7
2.2 การบริหารการจัดการศึกษาปฐมวัย.....	14
2.3 การจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาสามขา ท่าหาดยาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ดเขต 2	31
2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	33
2.4.1 งานวิจัยในประเทศ.....	33
2.4.2 งานวิจัยต่างประเทศ.....	37
2.5 กรอบแนวคิดการวิจัย.....	37
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	39
3.1 การเลือกกรณีศึกษา.....	39

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	44
3.3 วิธีการสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ.....	44
3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	44
3.5 ขั้นตอนการวิจัย.....	45
3.6 สถิติที่ใช้ในการการวิจัย.....	45

สารบัญ(ต่อ)

	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	46
4.1 ผลการศึกษาการบริหารการจัดการการศึกษาระดับปฐมวัยกลุ่มเครือข่าย พัฒนาคุณภาพการศึกษาสามขาท่าหาดยาวแยกตามผู้ให้สัมภาษณ์.....	46
4.2 ผลการศึกษาการบริหารการจัดการการศึกษาระดับปฐมวัยของผู้ให้สัมภาษณ์ทุกกลุ่ม	53
4.3 สรุปผลการศึกษาเอกสารการปฏิบัติงานของโรงเรียน.....	53
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	56
5.1 สรุปผลการวิจัย.....	56
5.2 อภิปรายผล.....	60
5.3 ข้อเสนอแนะ.....	62
บรรณานุกรม.....	63
ภาคผนวก.....	69
ภาคผนวก ก รายนามผู้เชี่ยวชาญ.....	70
ภาคผนวก ข หนังสือราชการ.....	72
ภาคผนวก ค แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย.....	81
ภาคผนวก ง ดัชนีความสอดคล้อง (IOC).....	92
ภาคผนวก จ ภาพประกอบ.....	95
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	98

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
2.1	โครงสร้างหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช 2546.....	12
2.2	จำนวนนักเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาสามขาท่าหาดยาว ปีการศึกษา 2557.....	32
3.1	จำนวนกลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัย.....	39
3.2	วัน เดือน ปี ที่เก็บข้อมูลภาคสนาม.....	45

สารบัญญภาพ

ภาพที่

หน้า

2.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....

38

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

“การศึกษาแก่เด็กต้องเริ่มตั้งแต่เกิดขึ้นต้นก็ต้องสอนให้รู้จักใช้วัยวะและประสาทสัมผัสส่วนต่างๆ ต้องอาศัยคอยควบคุมฝึกหัดจนสามารถใช้อวัยวะและประสาทส่วนนั้นๆ ทำกิจวัตรทั้งปวงของตนเองได้เมื่อสามารถทำกิจวัตรของตนเองได้แล้วถัดมาก็สอนให้ทำการต่างๆ ให้รู้จักแสวงหาสิ่งต่างๆ ที่ต้องการให้มากขึ้น เพื่อให้ชีวิตมีความสะดวกสบายการให้การศึกษาขั้นนี้ได้แก่การฝึกกายให้มีความคล่องแคล่วชำนาญและสามารถในการปฏิบัติประกอบกับการสอนวิชาความรู้ต่างๆ อันเป็นพื้นฐานสำหรับการประกอบอาชีพเลี้ยงตัวการให้การศึกษาอีกขั้นหนึ่งคือการสอนและฝึกฝนให้เรียนรู้วิทยาการที่ก้าวหน้าขึ้นไปพร้อมทั้งการฝึกฝนให้รู้จักใช้เหตุผลสติปัญญาและหาหลักการของชีวิตเพื่อให้สร้างสรรค์ความเจริญองงามทั้งทางกายและทางความคิด” พระบรมราโชวาทในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรวิทยาลัยวิชาการศึกษาวันที่ 29 พฤศจิกายน พ.ศ.2514 (สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ, 2549 : 1) ดังนั้นหากจะดูคุณภาพการศึกษา จึงควรดูที่เป้าหมายปลายทางคือคุณภาพของผู้จบการศึกษาว่าจะต้องมีความรู้ทักษะและคุณสมบัติต่างๆ อย่างน้อยต้องครบถ้วนตามที่หลักสูตรกำหนดเนื่องจากการพิสูจน์คุณภาพผู้เรียนที่จบการศึกษาต้องอาศัยเวลากระบวนการบริหารจัดการที่ดีมีประสิทธิภาพและยั่งยืนจึงเป็นสิ่งที่จะสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้ปกครองผู้มีส่วนได้เสียและผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายว่าเมื่อบุตรหลานจบจากสถาบันแห่งนั้นๆ แล้วจะเป็นคนดีคนเก่งและอยู่ในสังคมอย่างมีความสุขตลอดจนสามารถมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคมให้ก้าวหน้าไปตามกระแสโลกาภิวัตน์การพัฒนาประเทศให้เจริญรุ่งเรืองนั้นจำเป็นต้องมีการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีประสิทธิภาพและคุณภาพกล่าวได้ว่าการศึกษายุ่งใยเป็นการศึกษาที่สำคัญยิ่งเพื่อปลูกฝังและสร้างพัฒนาการทางด้านต่างๆ ของคนให้เกิดขึ้นทั้งทางด้านร่างกายอารมณ์จิตใจสังคมและสติปัญญาการปูพื้นฐานให้กับเด็กเล็กนี้เป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาเมื่อเติบโตใหญ่ นักจิตวิทยาพัฒนาการหลายท่านยอมรับกันว่าเด็กที่มีอายุตั้งแต่แรกเกิดถึง 6 ขวบนั้นเป็นระยะที่เด็กเกิดการเรียนรู้มากที่สุดในชีวิตมนุษย์การเรียนรู้เหล่านั้นจะมีอิทธิพลต่อชีวิตภายหลังของเด็กเป็นอย่างมากยิ่ง (สมาน แสงมะลิ, 2521 : 28 ; อ่างถึงในสโลพร ตรีพงษ์พันธ์, 2545: 35) เพราะเป็นระยะของการสร้างเสริมลักษณะนิสัยที่ดีซึ่งจำเป็นต่อการดำเนินชีวิตที่ปลูกฝังคุณลักษณะที่ดีของสังคมและจะต้องดำเนินการอย่างระมัดระวัง (วันดี วุฒิโชค, 2522 : 3) และมีนักการศึกษาอีกหลายท่านได้ให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษาในระดับนี้ดังคำกล่าวที่ว่าเด็กวัยก่อน 6 ขวบเป็นวัยทองของชีวิตหากต้องการให้พลเมืองเป็นแบบไหนก็ต้องปูพื้นฐานให้ที่ก่อน 6 ขวบนี้การจะรอการพัฒนาที่ระดับประถมศึกษามัธยมศึกษาหรืออุดมศึกษาก็จะสายเกินไป (ราศี ทองสวัสดิ์, 2542 : 1)

กระทรวงศึกษาธิการได้จัดทำแนวการจัดประสบการณ์ระดับก่อนประถมศึกษา เมื่อ พ.ศ. 2539 ซึ่งต่อมากกระทรวงศึกษาธิการได้ปรับปรุงแนวการจัดประสบการณ์ระดับก่อนประถมศึกษาและประกาศใช้เป็น

หลักสูตรก่อนประถมศึกษาพุทธศักราช 2540 และได้พัฒนาเป็นหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช 2546 ที่ใช้อยู่ในปัจจุบันซึ่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 กำหนดแนวทางการดำเนินงาน การศึกษาปฐมวัยไว้ในมาตราต่างๆได้แก่มาตรา 6 กล่าวถึงการจัดการศึกษาที่ต้องเป็นไปเพื่อคุณธรรม จริยธรรมที่สามารถให้ดำรงชีวิตอยู่ได้ในสังคมอย่างมีความสุขมาตรา 8 (2) กล่าวถึงรูปแบบของการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษามาตรา 18 (1) กล่าวถึงรูปแบบของสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแบบต่างๆ และมาตรา 22 ได้กำหนดหลักการจัดการศึกษาที่มุ่งให้นักเรียนมีความสามารถที่จะเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้โดยถือว่า ผู้เรียนสำคัญที่สุดรวมทั้งกระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาได้ตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2542: 30) และแผนพัฒนา การศึกษาแห่งชาติฉบับที่ 11 (พ.ศ.2555 – 2559) ต้องการพัฒนาคนไทยทุกกลุ่มวัยอย่างเป็นองค์รวมทั้ง ทางกายใจสติปัญญาอารมณ์คุณธรรมจริยธรรมและสถาบันทางสังคมมีบทบาทหลักในการพัฒนาคนให้มี คุณภาพ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ดเขต 2 ได้มีการจัดการศึกษาในระดับปฐมวัยเพื่อ สนองนโยบายของรัฐโดยมีสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นผู้ดำเนินการจัดมวลประสบการณ์ให้เด็กได้เติบโตเป็น ผู้ใหญ่ต่อไปโดยอาศัยแนวการจัดการประสบการณ์ระดับปฐมวัยและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ระดับปฐมวัยเป็นแนวทางในการปฏิบัติมาโดยตลอดซึ่งสถานศึกษาในสังกัดต้องใช้หลักการแนวนโยบายของ กระทรวงศึกษาธิการหลักสูตรแนวการจัดการประสบการณ์ของกรมวิชาการกระทรวงศึกษาธิการทั่วประเทศ จากรายงานการวิจัยเรื่องศักยภาพการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในประเทศไทย (สิริมา ภิญญอนันตพงษ์, 2545 : บทคัดย่อ) พบว่าปัญหาของการจัดการศึกษาปฐมวัยได้แก่หน่วยการจัดการศึกษาที่จัดบริการ สำหรับเด็กปฐมวัยมีทั้งภาครัฐและเอกชนยังไม่สามารถจัดบริการได้ครอบคลุมทั่วถึงทั้งในเชิงปริมาณและ คุณภาพขาดการประสานงานและไม่มีเอกภาพของนโยบายตลอดจนทิศทางในการจัดการศึกษาปี 2541 เด็กอายุต่ำกว่า 3 ปีส่วนใหญ่ร้อยละ 90 อยู่ในความดูแลของพ่อแม่/ผู้ปกครองเด็กปฐมวัยอายุ 3 – 5 ปี ได้รับการบริการการศึกษาร้อยละ 85 ต่อประชากรกลุ่มอายุ 3 – 5 ปีขาดการบูรณาการที่มีประสิทธิภาพ การพัฒนาเด็กปฐมวัยอย่างเป็นองค์รวมต้องมีการบูรณาการของงานด้านต่างๆได้แก่สุขภาพการศึกษา การ พัฒนาชุมชนการประชาสัมพันธ์โดยมีการประสานกับครอบครัวชุมชนอย่างมีประสิทธิภาพและ จำเป็นต้องมีการเปลี่ยนให้ทันเหตุการณ์วิทยาการทั้งระดับท้องถิ่นระดับประเทศและสากลแต่ในความเป็น จริงมีโครงการพัฒนาครอบครัวแต่ยังมีอุปสรรคขัดข้องหลายอย่างที่ควรแก้ไขจึงไม่ประสบความสำเร็จ เท่าที่ควรผลการประเมินการจัดบริการพัฒนาเด็กอายุ 3 – 5 ปีพบว่าต่อคุณภาพทั้งในด้านการบริหารและ การจัดการขาดคุณภาพในเรื่องวิธีการเรียนรู้ของเด็กความเข้าใจผิดเกี่ยวกับการเรียนรู้ที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ (Child Centered) ขาดการให้การเรียนรู้แก่พ่อแม่ผู้ปกครองอย่างทั่วถึงขาดการอบรมความเข้าใจการจัด สิ่งแวดล้อมและประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัยขาดการกำหนดมาตรฐานการจัดบริการสำหรับเด็กปฐมวัย ที่มีอายุต่ำกว่า 3 ปีและบริการสำหรับเด็กอายุ 3 – 5 ปีไม่มีการกำกับดูแลคุณภาพมาตรฐานอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งไม่มีการกำหนดมาตรฐานคุณภาพที่เหมาะสมเช่นขาดการกำหนดตัวบ่งชี้คุณภาพขาดระบบให้การ

รับรองคุณภาพขาดวิธีบริหารจัดการที่มีคุณภาพประสิทธิภาพผู้บริหารจัดการบริการส่วนใหญ่ไม่ได้รับความรู้เฉพาะทางที่ทำให้การบริการแก่เด็กปฐมวัยเป็นไปอย่างไม่มีคุณภาพรวมทั้งการจัดหาทรัพยากรที่เหมาะสมแก่เด็กตามวัยขาดการวิจัย/ความรู้เชิงสังเคราะห์ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็กขาดการมีส่วนร่วมของชุมชนประชาชนขาดการประยุกต์แผนไปสู่การปฏิบัติซึ่งสอดคล้องกับรายงานผลการนิเทศติดตามผลครูผู้สอนระดับก่อนประถมศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ดเขต 2 พบว่าการจัดการเรียนการสอนระดับก่อนประถมศึกษายังไม่เป็นไปตามหลักการการเตรียมความพร้อมที่สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติกำหนดซึ่งสืบเนื่องมาจากค่านิยมของผู้ปกครองที่ต้องการให้ลูกเรียนหนังสือเก่งโรงเรียนครูและผู้บริหารยังไม่เข้าใจหลักสูตรอย่างถ่องแท้มุ่งเน้นวิชาการเพื่อให้เท่าโรงเรียนเอกชนให้ได้รับการยอมรับจากผู้ปกครองตามค่านิยมและพบว่าสภาพการจัดการเรียนการสอนด้านสิ่งแวดล้อมภายนอกห้องเรียนส่วนใหญ่มีพื้นที่สนามแต่ไม่มีเครื่องเล่นสนามที่เพียงพอกับจำนวนนักเรียนหรือบางโรงเรียนไม่มีเครื่องเล่นสนามเลยส่วนสภาพการจัดการเรียนการสอนภายในห้องเรียนค่อนข้างคับแคบการจัดมุมต่างๆตลอดจนอุปกรณ์ประจำมุมมีค่อนข้างน้อยหรือบางโรงเรียนไม่มีเลยบรรยากาศการเรียนการสอนหรือพฤติกรรมการเรียนการสอนของครูยังเป็นผู้มีบทบาทมากที่สุดครูใช้วิธีบรรยายการใช้คำสั่งวิธีการสอนที่ครูใช้มากที่สุดเรียงลำดับคือการเล่นนิทานเล่นเกมใช้เพลงประกอบการสอนเนื้อหาหรือแนวดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนยังไม่ครอบคลุมกิจกรรมตามแนวการจัดประสบการณ์ที่สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติกำหนด (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2541 : 42) สอดคล้องกับรายงานผลด้านวิชาการจากเอกสารสรุปผลการรายงานผลการอบรมครูผู้สอนระดับก่อนประถมศึกษาของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ดพบว่าครูผู้สอนขาดประสบการณ์ขาดความรู้ความสามารถในการจัดกิจกรรมในวงกลมกิจกรรมสร้างสรรค์กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะการสร้างและการใช้แผนการจัดประสบการณ์ตลอดจนเทคนิคพื้นฐานของการสอนเด็กปฐมวัยครูบางส่วนยังสอนหนังสือมุ่งให้เด็กอ่านออกเขียนได้ทำเลขได้มากกว่าการเตรียมความพร้อมทั้ง 4 ด้านซึ่งทั้งหมดสอดคล้องกับรายงานผลการติดตามตรวจสอบประเมินผลและนิเทศการศึกษา (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2, 2551 : 17) จากสรุปผลการติดตามการจัดการศึกษาปฐมวัยพบว่าด้านครูผู้สอนไม่เพียงพอต่อจำนวนเด็กไม่มีครูพี่เลี้ยงครูผู้สอนขาดประสบการณ์ครูส่วนใหญ่ไม่ได้จบสาขาวิชาเอกการศึกษาปฐมวัยโดยตรงครูบางส่วนยังมุ่งเน้นการสอนแบบต้องการให้เด็กอ่านออกเขียนได้ด้านหลักสูตรผู้ปกครองยังไม่เข้าใจหลักการจัดการศึกษาแบบเตรียมความพร้อมด้านสื่อการเรียนการสอนสื่อการเรียนการสอนไม่เพียงพอและไม่มีแบบวัดประเมินผลครูขาดประสบการณ์การจัดทำแผนการจัดประสบการณ์การดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนยังไม่ครอบคลุมกิจกรรมตามแนวการจัดประสบการณ์สอนหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยและครูขาดเทคนิคการจัดทำสื่ออุปกรณ์การสอนที่กระตุ้นความสนใจให้เด็กได้เรียนรู้ปัญหาต่างๆเหล่านี้ล้วนมีผลต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยแต่อย่างไรก็ตามการจัดการศึกษาจะเป็นเช่นใดขึ้นอยู่กับกาปฏิบัติงานของโรงเรียนโดยเฉพาะการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนจากแนวความคิดเกี่ยวกับประสิทธิภาพในการบริหารงานของโรงเรียนสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษา

แห่งชาติพบว่าปัจจัยที่สำคัญที่สุดที่ทำให้การจัดการศึกษาประสบความสำเร็จคือผู้บริหารโรงเรียน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2536 : 1) และการบริหารโรงเรียนของผู้บริหารมีพันธกิจการบริหารอย่างน้อย 4 งานตามขอบข่ายที่คณะกรรมการเป็นนิติบุคคลของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของรัฐ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546 : 32) ได้จัดทำขอบข่ายภารกิจการบริหารและจัดการสถานศึกษาไว้ 4 งาน ดังนี้ 1) งานวิชาการ 2) งานงบประมาณ 3) งานบุคลากรและ 4) งานบริหารทั่วไปซึ่งหากทราบปัญหาที่แท้จริงของการบริหารงานต่างๆเหล่านี้จะเป็นประโยชน์ต่อการวางแผนจัดการศึกษาระดับปฐมวัยให้มีประสิทธิภาพมากที่สุด

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้นผู้วิจัยในฐานะครูผู้สอนระดับปฐมวัยจึงสนใจที่จะศึกษาการบริหารจัดการศึกษาระดับปฐมวัย กลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาสามขาท่าหาดยาวสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ผลการวิจัยครั้งนี้จะเป็นข้อมูลส่วนหนึ่งในการส่งเสริมการบริหารจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในโรงเรียนและสำหรับการตัดสินใจวางแผนการพัฒนาการศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพประสิทธิผลต่อการบริหารจัดการศึกษาในระดับปฐมวัยต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการดำเนินการบริหารการศึกษาระดับปฐมวัย โรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาสามขาท่าหาดยาวสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2
2. เพื่อศึกษาปัญหาและแนวทางส่งเสริมการดำเนินงานการบริหารการศึกษาระดับปฐมวัยโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาสามขาท่าหาดยาวสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2

1.3 ขอบเขตของการวิจัย

1.3.1. กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายได้แก่ผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้อำนวยการโรงเรียน และครูผู้สอนระดับปฐมวัย โรงเรียนกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาสามขาท่าหาดยาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ดเขต 2 จำนวน 20 คน

1.3.2. ด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาการดำเนินการ ปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาในการบริหารจัดการศึกษาระดับปฐมวัยโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาสามขาท่าหาดยาวสังกัดสำนักงาน

เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ดเขต 2 ประกอบด้วยการบริหารงาน 4 ด้าน(กระทรวงศึกษาธิการ, 2546, หน้า 32) ได้แก่

1. การบริหารวิชาการ
2. การบริหารงบประมาณ
3. การบริหารงานบุคคล
4. การบริหารทั่วไป

1.3.3. ด้านพื้นที่

โรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาสามขาท่าหาดยาวสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 จำนวน 5 โรงเรียน ได้แก่

- 3.1 โรงเรียนสามขาพิทยาคม
- 3.2 โรงเรียนดอนโมงสัมพันธ์ปลาकुณม่วงน้อย
- 3.3 โรงเรียนชุมชนบ้านหมากยาง
- 3.4 โรงเรียนบ้านโพหนอง
- 3.5 โรงเรียนบ้านหนองพลับ

1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผู้บริหารสามารถนำข้อมูลไปใช้ในการส่งเสริมการดำเนินการบริหารการศึกษาระดับปฐมวัย โรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาสามขาท่าหาดยาวสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2

2. ครูผู้สอนสามารถนำไปเป็นแนวทางในการดำเนินงานจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในโรงเรียนและพัฒนาให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น

3. ผลการวิจัยจะเป็นสารสนเทศ ส่งเสริมและวางแผนการบริหารการศึกษาระดับปฐมวัยต่อไป

1.5 นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้นิยามศัพท์ดังต่อไปนี้

1. การบริหารการศึกษาระดับปฐมวัยในโรงเรียน หมายถึง หลักการต่างๆที่มีผลต่อการดำเนินงาน ทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการบริหารจัดการศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูระดับปฐมวัยโดยแบ่งไว้ 4 ด้าน

1.1 การดำเนินงานวิชาการหมายถึงการศึกษาหลักสูตรการพัฒนาหลักสูตรการจัดการและผลิตสื่อการจัดสภาพแวดล้อมการนิเทศและการประเมินพัฒนาการของเด็ก

1.2 การดำเนินงานงบประมาณหมายถึงการดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับการจัดการอำนวยการยึดกฎหมายระเบียบข้อบังคับ

1.3 การดำเนินงานบุคคลหมายถึงการจัดบุคลากรให้เหมาะสมกับชั้นปฐมวัยส่งเสริมขวัญและกำลังใจพัฒนาให้มีความรู้ความสามารถควบคุมกำกับและนิเทศตลอดจนประเมินผลการปฏิบัติงานเป็นระยะ

1.4 การดำเนินงานบริหารทั่วไปหมายถึงการประชาสัมพันธ์โรงเรียนการให้บริการแก่ชุมชนการให้ชุมชนเข้าร่วมกิจกรรมของโรงเรียนและการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนและหน่วยงานอื่นในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาและพัฒนาโรงเรียนให้เจริญก้าวหน้าประสบผลสำเร็จในการเรียนการสอน

2. การจัดการศึกษาปฐมวัย หมายถึง การจัดการศึกษาให้เด็กก่อนวัยก่อนการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นการจัดการศึกษาในระบบโรงเรียนโดยใช้หลักสูตรระดับการศึกษาปฐมวัยของกระทรวงศึกษาธิการ พุทธศักราช 2546 เป็นหลัก

3. ปัญหา หมายถึง ความยุ่งยากของการปฏิบัติงานระดับปฐมวัย ทั้ง 4 งาน ให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการบริหารจัดการศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูระดับปฐมวัย

4. การส่งเสริมการบริหารการศึกษาระดับปฐมวัย หมายถึง หลักการต่างๆที่มีผลต่อการส่งเสริมการดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการบริหารจัดการศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูระดับปฐมวัยโดยแบ่งไว้ 4 ด้าน

4.1 การส่งเสริมงานวิชาการหมายถึงหลักการต่างๆที่มีผลต่อการส่งเสริมการดำเนินงานการศึกษาหลักสูตรการพัฒนาหลักสูตรการจัดหาและผลิตสื่อการจัดสภาพแวดล้อมการนิเทศและการประเมินพัฒนาการของเด็ก

4.2 การส่งเสริมงานงบประมาณหมายถึงหลักการต่างๆที่มีผลต่อการส่งเสริม การดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับการจัดการอำนวยการยึดกฎหมายระเบียบข้อบังคับ

4.3 การส่งเสริมงานบุคคลหมายถึงหลักการต่างๆที่มีผลต่อการส่งเสริมการดำเนินงานการจัดบุคลากรให้เหมาะสมกับชั้นปฐมวัยส่งเสริมขวัญและกำลังใจพัฒนาให้มีความรู้ความสามารถควบคุมกำกับและนิเทศตลอดจนประเมินผลการปฏิบัติงานเป็นระยะ

4.4 การส่งเสริมงานบริหารทั่วไปหมายถึงหลักการต่างๆที่มีผลต่อการส่งเสริมการดำเนินงานการประชาสัมพันธ์โรงเรียนการให้บริการแก่ชุมชนการให้ชุมชนเข้าร่วมกิจกรรมของโรงเรียนและการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนและหน่วยงานอื่นในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาและพัฒนาโรงเรียนให้เจริญก้าวหน้าประสบผลสำเร็จในการเรียนการสอน

5. การศึกษาระดับปฐมวัย หมายถึง การจัดประสบการณ์ตามหลักการและเป้าหมายของหลักสูตรปฐมวัยอายุ 3 - 5 ปีโดยไม่จัดเป็นรายวิชาแต่จัดในรูปกิจกรรมบูรณาการผ่านการเล่นเพื่อให้เด็กเรียนรู้จากประสบการณ์ตรงเกิดความรู้ทักษะคุณธรรมและสติปัญญา

6. ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่บริหารงานในสถานศึกษา ซึ่งดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการหรือรักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา และรองผู้อำนวยการสถานศึกษากลุ่ม

เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาสามขาท่าหาดยาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 2 ปีการศึกษา 2557

7. ครูผู้สอน หมายถึง ครูผู้สอนระดับปฐมวัยกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาสามขาท่าหาด ยาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ปีการศึกษา 2557

8. สถานศึกษา หมายถึง โรงเรียนประถมศึกษาหรือโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาของรัฐ ที่เปิดสอนระดับปฐมวัย กลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาสามขาท่าหาดยาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 5 โรงเรียน ได้แก่

- 1) โรงเรียนสามขาพิทยาคม
- 2) โรงเรียนดอนโมงสัมพันธ์ปลาคุนม่วงน้อย
- 3) โรงเรียนชุมชนบ้านหมากยาง
- 4) โรงเรียนบ้านโพหนอง
- 5) โรงเรียนบ้านหนองพลับ

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาการบริหารการศึกษาระดับปฐมวัยโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาสามขาท่าหาดยาว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 และได้รวบรวมนำเสนอตามหัวข้อต่อไปนี้

2.1 แนวคิดหลักการของการจัดการศึกษาปฐมวัย

2.1.1 ความหมายของการจัดการศึกษาปฐมวัย

2.1.2 แนวคิดการจัดการศึกษาปฐมวัย

2.1.3 หลักการจัดการศึกษาปฐมวัย

2.1.4 หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช 2546

2.2 การบริหารการจัดการศึกษาปฐมวัย

2.2.1 การบริหารวิชาการ

2.2.2 การบริหารงบประมาณ

2.2.3 การบริหารงานบุคคล

2.2.4 การบริหารทั่วไป

2.3 การจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาสามขาท่าหาดยาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2

2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.4.1 งานวิจัยในประเทศ

2.4.2 งานวิจัยต่างประเทศ

2.5 กรอบแนวคิดในการวิจัย

2.1. แนวคิดหลักการของการจัดการศึกษาปฐมวัย

2.1.1 ความหมายของการจัดการศึกษาปฐมวัย

การจัดการศึกษาระดับปฐมวัยศึกษามุ่งพัฒนาด้านร่างกายสติปัญญาอารมณ์จิตใจและสังคม เพื่อเป็นการเตรียมเด็กให้มีพื้นฐานที่ดีอีกทั้งเป็นการสนองความต้องการและความสนใจของเด็กโดยจัดให้สอดคล้องกับบุคลิกภาพของเด็กและมุ่งส่งเสริมให้เด็กคิดเป็นทำเป็นแก้ปัญหาเป็นและปลูกฝังให้เด็กมีพื้นฐานที่ดีทั้งด้านคุณธรรมและจริยธรรมนักรักศึกษาได้ให้ความหมายของการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยไว้ดังนี้

กูด (Good, 1945,p. 200 อ้างถึงในราศีทองสวัสดิ์, 2541 หน้า 11) กล่าวว่าการจัดการศึกษาปฐมวัยหมายถึงโครงการหรือหลักสูตรที่จัดสำหรับเด็กในโรงเรียนเด็กเล็กโรงเรียนอนุบาลหรือชั้นอนุบาลปีที่ 1 ถึงชั้นอนุบาลปีที่ 3

ไฮมส์ (Hymes, 1969,p. 65 อ้างถึงในเยาวพาเดชะคุปต์, 2542, หน้า 14) กล่าวว่าจัดการศึกษาปฐมวัยหมายถึงการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีอายุตั้งแต่แรกเกิดจนถึง 6 ปีซึ่งการจัดการศึกษาดังกล่าวจะมีลักษณะพิเศษที่แตกต่างกันไปจากระดับอื่นๆทั้งนี้เพราะเด็กในวัยนี้เป็นวัยที่สำคัญต่อการวางรากฐานบุคลิกภาพและการพัฒนาทางสมอง

เยาวพา เดชะคุปต์ (2536,หน้า 3) กล่าวว่าจัดการศึกษาก่อนประถมศึกษาหรือที่เรียกกันว่าการศึกษาปฐมวัยเป็นการจัดการศึกษาเพื่อเตรียมความพร้อมให้เด็กวัย 3-6 ปีให้มีความพร้อมทั้งการเรียนรู้และการเจริญเติบโตให้เป็นผู้ใหญ่ในอนาคต

จันทวรรณ เทวารักษ์ (2536,หน้า 18) ได้ให้ความหมายว่าวัยเตรียมอนุบาลซึ่งเรียกเด็กก่อนประถมศึกษาจะมีอายุระหว่าง 2 – 4 ขวบจะใช้ชื่ออนุบาล 1 และอนุบาล 2 ตามลำดับ

พัชรี สวนแก้ว (2536,หน้า 2) ได้ให้ความหมายว่าเด็กปฐมวัยคือเด็กที่อายุตั้งแต่ 2 – 6 ปีซึ่งมีการเจริญเติบโตในลักษณะที่ค่อนข้างช้าเมื่อเปรียบเทียบกับช่วงระยะเวลาเจริญเติบโตในวัยเด็กก่อนหรือวัยทารก

ศตวรรษ ประจงค์ (2541,หน้า 13) ได้ให้ความหมายว่าเด็กปฐมวัยคือเด็กอายุระหว่าง 3 – 6 ปีเป็นวัยที่มีความสำคัญที่ทุกฝ่ายจะต้องให้ความร่วมมือกันในการจัดการศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ (2546,หน้า 3) ได้ให้ความหมายของการจัดการศึกษาปฐมวัยว่าเป็นการพัฒนาเด็กตั้งแต่แรกเกิดถึง 6 ปีเต็มบนพื้นฐานการอบรมเลี้ยงดูและการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ที่สนองต่อธรรมชาติและพัฒนาการของเด็กแต่ละคนตามศักยภาพภายใต้บริบทของสังคมวัฒนธรรมที่เด็กต้องอาศัยอยู่ด้วยความรักความเอื้ออาทรและความเข้าใจของทุกคนเพื่อสร้างรากฐานคุณภาพชีวิตให้เด็กพัฒนาไปสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์เกิดคุณค่าต่อตนเองและสังคม

กล่าวโดยสรุปการจัดการศึกษาปฐมวัยเป็นการจัดการศึกษาให้เด็กก่อนวัยก่อนการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นการจัดการศึกษาในระบบโรงเรียนโดยใช้หลักสูตรระดับการศึกษาปฐมวัยของกระทรวงศึกษาธิการ พุทธศักราช 2546 เป็นหลัก

2.1.2 แนวคิดการจัดการศึกษาปฐมวัย

ตามแนวพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 ได้กำหนดแนวการจัดการศึกษาปฐมวัยนั้นให้เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับวัยความถนัดความสนใจและสัมพันธ์กับวิถีชีวิตตามธรรมชาติของผู้เรียน(สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2543, หน้า 14-15) ดังนี้

1. จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียนโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล

2. ฝึกทักษะกระบวนการคิดการจัดการการเผชิญสถานการณ์และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา

3. จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริงฝึกการปฏิบัติให้คิดเป็นทำเป็นรักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้

4. จัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่างๆอย่างได้สัดส่วนสมดุลกันรวมทั้งปลูกฝังคุณธรรมค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ทุกวิชา

5. ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อมสื่อการเรียนและอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ทั้งนี้ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่างๆ

6. จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ทุกเวลาทุกสถานที่มีการประสานความร่วมมือกับบิดามารดาผู้ปกครองและบุคคลในชุมชนทุกฝ่ายเพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช 2546 ได้กำหนดแนวคิดและหลักการจัดการศึกษาปฐมวัย (กระทรวงศึกษาธิการ , 2546, หน้า 3 - 4) ดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาการพัฒนาการของมนุษย์เป็นการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในตัวมนุษย์เริ่มตั้งแต่ปฏิสนธิต่อเนื่องไปจนตลอดชีวิตซึ่งครอบคลุมการเปลี่ยนแปลงในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพพัฒนาทางด้านร่างกายอารมณ์จิตใจสังคมและสติปัญญาจะมีความสัมพันธ์และพัฒนาอย่างต่อเนื่องเป็นลำดับขั้นตอนไปพร้อมกันทุกด้านแต่แต่ละคนจะเติบโตและมีลักษณะพัฒนาการแตกต่างกันไปตามวัย โดยที่พัฒนาการเด็กปฐมวัยบ่งบอกถึงการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในตัวเด็กอย่างต่อเนื่องในแต่ละวัยเริ่มตั้งแต่ปฏิสนธิจนถึงอายุ 5 ปีพัฒนาการแต่ละด้านมีทฤษฎีเฉพาะอธิบายไว้และสามารถนำมาใช้ในการพัฒนาเด็ก อาทิทฤษฎีพัฒนาการทางร่างกายที่อธิบายการเจริญเติบโตและพัฒนาการของเด็กว่ามีลักษณะต่อเนื่องเป็นลำดับขั้นเด็กจะพัฒนาถึงขั้นใดจะเกิดวุฒิภาวะของความสามารถขั้นนั้นก่อนหรือทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาที่อธิบายว่าเด็กเกิดมาพร้อมวุฒิภาวะซึ่งจะพัฒนาขึ้นตามอายุประสบการณ์ค่านิยมทางสังคมและสิ่งแวดล้อมหรือทฤษฎีพัฒนาการทางบุคลิกภาพที่อธิบายว่าเด็กจะพัฒนาได้ดีถ้าในแต่ละช่วงอายุเด็กได้รับการตอบสนองในสิ่งที่ตนพอใจได้รับความรักความอบอุ่นเพียงพอจากผู้ใกล้ชิดมีโอกาสช่วยตนเองทำงานที่เหมาะสมกับวัยและมีอิสระที่จะเรียนรู้ในสิ่งที่ตนอยากรู้อบอบๆตนเองดังนั้นแนวคิดเกี่ยวกับพัฒนาการเด็กจึงเป็นเสมือนหนึ่งแนวทางให้ผู้สอนหรือผู้ที่เกี่ยวข้องได้เข้าใจเด็กสามารถอบรมเลี้ยงดูและจัดประสบการณ์ที่เหมาะสมกับวัยและความแตกต่างของแต่ละบุคคลในอันที่จะส่งเสริมให้เด็กพัฒนาจนบรรลุผลตามเป้าหมายที่ต้องการได้ชัดเจนขึ้น

2. แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้การเรียนรู้ของมนุษย์เรามีผลสืบเนื่องมาจากประสบการณ์ต่างๆที่ได้รับการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมเกิดขึ้นจากกระบวนการที่ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลและสิ่งแวดล้อมรอบตัวโดยผู้เรียนจะต้องเป็นผู้กระทำให้เกิดขึ้นด้วยตนเองและการเรียนรู้จะเป็นไปได้ดีถ้าผู้เรียนได้ใช้

ประสาทสัมผัสทั้ง 5 ได้เคลื่อนไหวมีโอกาสคิดริเริ่มตามความต้องการและความสนใจของตนเองรวมทั้งอยู่ในบรรยากาศที่เป็นอิสระอบอุ่นและปลอดภัยดังนั้นการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้จึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กและเนื่องจากการเรียนรู้นี้เป็นพื้นฐานของการพัฒนาการในระดับที่สูงขึ้นทั้งที่เราเรียนรู้มาตั้งแต่เกิดตามธรรมชาติก่อนจะมาเข้าสถานศึกษาการจัดทำหลักสูตรจึงยึดแนวคิดที่จะทำ ให้เด็กได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริงด้วยตัวเด็กเองในสภาพแวดล้อมที่เป็นอิสระเอื้อต่อการเรียนรู้และจัด กิจกรรมให้เหมาะสมกับระดับพัฒนาการของผู้เรียนแต่ละคน

3. แนวคิดเกี่ยวกับการเล่นของเด็กการเล่นถือเป็นการเรียนรู้ที่สำคัญในชีวิตเด็กทุกคนเด็กจะ รู้สึกสนุกสนานเพลิดเพลินได้สังเกตมีโอกาสทำการทดลองสร้างสรรค์คิดแก้ปัญหาและค้นพบด้วยตนเองการเล่นจะมีอิทธิพลและมีผลต่อการเจริญเติบโตช่วยพัฒนาร่างกายอารมณ์จิตใจสังคมและสติปัญญาจากการ เล่นเด็กมีโอกาสเคลื่อนไหวส่วนต่างๆของร่างกายได้ใช้ประสาทสัมผัสและการรับรู้ผ่อนคลายอารมณ์และ แสดงออกถึงตนเองเรียนรู้ความรู้สึกของผู้อื่นการเล่นจึงเป็นทางที่เด็กจะสร้างประสบการณ์เรียนรู้ สิ่งแวดล้อมเรียนรู้ความเป็นอยู่ของผู้อื่นสร้างความสัมพันธ์อยู่ร่วมกับผู้อื่นกับธรรมชาติรอบตัวดังนั้น หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยฉบับนี้จึงจัด “การเล่น” เป็นหัวใจสำคัญของการจัดประสบการณ์ให้กับเด็ก

4. แนวคิดเกี่ยวกับวัฒนธรรมและสังคมบริบททางสังคมและวัฒนธรรมที่เด็กอาศัยอยู่หรือ แวดล้อมตัวเด็กทำให้เด็กแต่ละคนแตกต่างกันไปหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยฉบับนี้ถือว่าผู้สอนจำเป็นต้อง เข้าใจและยอมรับว่าวัฒนธรรมและสังคมที่แวดล้อมตัวเด็กมีอิทธิพลต่อการเรียนรู้การพัฒนาศักยภาพและ พัฒนาการของเด็กแต่ละคนผู้สอนควรต้องเรียนรู้บริบททางสังคมและวัฒนธรรมของเด็กที่ตนรับผิดชอบเพื่อ ช่วยให้ได้พัฒนาเกิดการเรียนรู้และอยู่ในกลุ่มคนที่มาจากพื้นฐานเหมือนหรือต่างจากตนได้อย่างราบรื่น มีความสุข

สรุปได้ว่าการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องมี ความรู้ความเข้าใจพัฒนาการด้านต่างๆของเด็กปฐมวัยการจัดประสบการณ์ต้องเน้นให้เด็กเป็นศูนย์กลางให้ เป็นผู้มีความสุขสนุกสนานในการเล่นตลอดทั้งการปรับกิจกรรมต่างๆให้สอดคล้องกับสิ่งแวดล้อมในด้านสังคม และวัฒนธรรม

2.1.3 หลักการจัดการศึกษาปฐมวัย

2.1.3.1 การสร้างหลักสูตรที่เหมาะสมการพัฒนาหลักสูตรพิจารณาจากวัยและประสบการณ์ ของเด็กโดยเป็นหลักสูตรที่มุ่งเน้นการพัฒนาเด็กทุกด้านทั้งด้านร่างกายอารมณ์จิตใจสังคมและสติปัญญา โดยอยู่บนพื้นฐานของประสบการณ์เดิมที่เด็กมีอยู่และประสบการณ์ใหม่ที่เด็กจะได้รับต้องมีความหมายกับ ตัวเด็กเป็นหลักสูตรให้โอกาสทั้งเด็กปกติเด็กด้อยโอกาสและเด็กพิเศษได้พัฒนารวมทั้งยอมรับในวัฒนธรรม และภาษาของเด็กพัฒนาเด็กให้รู้สึกเป็นสุขในปัจจุบันมิใช่เพียงเพื่อเตรียมเด็กสำหรับอนาคตข้างหน้าเท่านั้น

2.1.3.2 การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็กสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ จะต้องเป็นสภาพที่สนองความต้องการความสนใจของเด็กทั้งภายนอกและภายในห้องเรียนผู้สอนจะต้องจัด สภาพแวดล้อมให้เด็กได้อยู่ในที่ที่สะอาดปลอดภัยอากาศสดชื่นผ่อนคลายไม่เครียดมีโอกาสออกกำลังกาย

และพักผ่อนมีสื่อวัสดุอุปกรณ์มีของเล่นที่หลากหลายเหมาะสมกับวัยให้เด็กมีโอกาสได้เลือกเล่นเรียนรู้เกี่ยวกับตนเองและโลกที่เด็กอยู่รวมทั้งพัฒนาการอยู่ร่วมกันกับคนอื่นในสังคมดังนั้นสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนจึงเป็นเสมือนหนึ่งสังคมที่มีคุณค่าสำหรับเด็กแต่ละคนจะเรียนรู้และสะท้อนให้เห็นว่าบุคคลในสังคมเห็นความสำคัญของการอบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษากับเด็กปฐมวัย

2.1.3.3 การจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กผู้สอนมีความสำคัญต่อการจัดกิจกรรมพัฒนาเด็กอย่างมากผู้สอนต้องเปลี่ยนบทบาทจากบทบาทความรู้หรือสั่งให้เด็กทำมาเป็นอำนวยความสะดวกในการจัดสภาพแวดล้อมประสบการณ์และกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กที่ผู้สอนและเด็กมีส่วนร่วมทั้ง 2 ฝ่ายโดยผู้สอนจะเป็นผู้สนับสนุนชี้แนะและเรียนรู้ร่วมกับเด็กส่วนเด็กเป็นผู้ลงมือกระทำเรียนรู้และค้นพบด้วยตนเองดังนั้นผู้สอนจะต้องยอมรับเห็นคุณค่ารู้จักและเข้าใจเด็กแต่ละคนที่ตนดูแลรับผิดชอบก่อนเพื่อจะได้วางแผนสร้างสภาพแวดล้อมและจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กได้อย่างเหมาะสมนอกจากนี้ผู้สอนจะต้องรู้จักพัฒนาตนเองปรับปรุงใช้เทคนิคการจัดกิจกรรมต่างๆให้เหมาะสมกับเด็ก

2.1.3.4 การบูรณาการการเรียนรู้การจัดการเรียนการสอนในระดับปฐมวัยยึดหลักการบูรณาการที่ว่า “หนึ่งแนวคิดเด็กสามารถเรียนรู้ได้หลายกิจกรรมหนึ่งกิจกรรมเด็กสามารถเรียนรู้ได้หลายทักษะและหลายประสบการณ์สำคัญ” ดังนั้นเป็นหน้าที่ของผู้สอนจะต้องวางแผนการจัดประสบการณ์ในแต่ละวันให้เด็กเรียนรู้ผ่านการเล่นที่หลากหลายกิจกรรมทักษะและประสบการณ์สำคัญอย่างเหมาะสมกับวัยและพัฒนาการเพื่อให้บรรลุจุดหมายของหลักสูตร

2.1.3.5 การประเมินพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กการประเมินเด็กปฐมวัยยึดวิธีการสังเกตเป็นส่วนใหญ่ผู้สอนจะต้องสังเกตเป็นส่วนใหญ่ผู้สอนจะต้องสังเกตและประเมินทั้งการสอนของตนเองและพัฒนาการการเรียนรู้ของเด็กได้บรรลุตามจุดประสงค์และเป้าหมายที่วางไว้หรือไม่ผลที่ได้จากการสังเกตพัฒนาการจากข้อมูลเชิงบรรยายจากการรวบรวมผลงานการแสดงออกในสภาพที่เป็นจริงข้อมูลจากครอบครัวเด็กตลอดจนการที่เด็กประเมินตนเองหรือผลงานสามารถบอกได้ว่าเด็กเกิดการเรียนรู้และมีความก้าวหน้าเพียงใดข้อมูลจากการประเมินพัฒนาการจะช่วยผู้สอนในการวางแผนการจัดกิจกรรมชี้ให้เห็นความต้องการพิเศษของเด็กแต่ละคนใช้เป็นข้อมูลในการสื่อสารกับพ่อแม่ผู้ปกครองเด็กและขณะเดียวกันยังใช้ในการประเมินประสิทธิภาพการจัดการศึกษาให้เด็กในวัยนี้ได้อีกด้วย

2.1.3.6 ความสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับครอบครัวของเด็กเด็กแต่ละคนมีความแตกต่างกันทั้งนี้เนื่องจากสภาพแวดล้อมที่เด็กเจริญเติบโตขึ้นมาผู้สอนพ่อแม่และผู้ปกครองของเด็กจะต้องมีการแลกเปลี่ยนข้อมูลทำความเข้าใจพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กดังนั้นผู้สอนจึงมิใช่จะแลกเปลี่ยนความรู้กับพ่อแม่ผู้ปกครองเกี่ยวกับการพัฒนาเด็กเท่านั้นแต่จะต้องให้พ่อแม่ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการพัฒนาด้วยทั้งนี้มิได้หมายความว่าผู้ปกครองเป็นผู้กำหนดเนื้อหาหลักสูตรตามความต้องการโดยไม่คำนึงถึงหลักการจัดที่เหมาะสมกับวัยเด็ก

2.1.4 หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช 2546

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยมีสาระสำคัญดังนี้หลักการเป็นหลักสำคัญในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ซึ่งผู้สอนจำเป็นต้องศึกษาหลักการของหลักสูตรให้เข้าใจเพราะในการจัดประสบการณ์ให้เด็กอายุ 3-5 ปีจะต้องยึดหลักการอบรมเลี้ยงดูควบคู่กับการให้การศึกษาโดยต้องคำนึงถึงความสนใจและความต้องการของเด็กทุกคนทั้งเด็กปกติเด็กที่มีความสามารถพิเศษและเด็กที่มีความบกพร่องทางร่างกายอารมณ์จิตใจสังคมและสติปัญญา รวมทั้งการสื่อสารและการเรียนรู้หรือเด็กที่มีร่างกายพิการหรือทุพพลภาพหรือบุคคลซึ่งไม่สามารถพึ่งตนเองได้หรือไม่มีผู้ดูแลหรือด้อยโอกาสเพื่อให้เด็กพัฒนาทุกด้านทั้งด้านร่างกายอารมณ์จิตใจสังคมและสติปัญญาอย่างสมดุล(กระทรวงศึกษาธิการ, 2546, หน้า 10 -24)

หลักการของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช 2546 มีสาระสำคัญดังนี้

1. ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้และพัฒนาการที่ครอบคลุมเด็กปฐมวัยทุกประเภท
2. ยึดหลักการอบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษาที่เน้นเด็กเป็นสำคัญโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลวิถีชีวิตของเด็กตามบริบทของชุมชนสังคมและวัฒนธรรมไทย
3. พัฒนาเด็กโดยองค์รวมผ่านการเล่นและกิจกรรมที่เหมาะสมกับวัย
4. จัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้สามารถดำรงชีวิตประจำวันได้อย่างมีคุณภาพและมีความสุข

5. ประสานความร่วมมือระหว่างครอบครัวชุมชนและสถานศึกษาในการพัฒนาเด็ก
จุดหมายของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช 2546 มีสาระสำคัญดังนี้

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยมุ่งให้เด็กมีพัฒนาการที่เหมาะสมกับวัยความสามารถและความแตกต่างระหว่างบุคคลทั้งทางด้านร่างกายอารมณ์จิตใจสังคมและสติปัญญาเมื่อเด็กจบการศึกษาระดับปฐมวัยเด็กจะบรรลุตามมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่กำหนดไว้ในจุดหมาย 12 ข้อและในแต่ละช่วงอายุผู้สอนจะต้องคำนึงถึงคุณลักษณะตามวัยของเด็กด้วยมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช 2546 จะครอบคลุมพัฒนาการด้านร่างกายอารมณ์จิตใจสังคมและสติปัญญา ดังนี้

1. ร่างกายเจริญเติบโตตามวัยและมีสุขนิสัยที่ดี
2. กล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็กแข็งแรงใช้ได้อย่างคล่องแคล่วประสานสัมพันธ์กัน
3. มีสุขภาพจิตดีและมีความสุข
4. มีคุณธรรมจริยธรรมและมีจิตใจที่ดีงาม
5. ชื่นชมและแสดงออกทางศิลปะดนตรีการเคลื่อนไหวและรักการออกกำลังกาย
6. ช่วยเหลือตนเองได้เหมาะสมกับวัย
7. รักธรรมชาติสิ่งแวดล้อมวัฒนธรรมและความเป็นไทย
8. อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
9. ใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย

10. มีความสามารถในการคิดและแก้ปัญหาได้เหมาะสมกับวัย
11. มีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์
12. มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้และมีทักษะในการแสวงหาความรู้

คุณลักษณะตามวัยของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช 2546 มีสาระสำคัญดังนี้

คุณลักษณะตามวัยเป็นความสามารถตามวัยหรือพัฒนาการตามธรรมชาติเมื่อเด็กมีอายุถึงวัยนั้นๆพัฒนาการแต่ละวัยอาจจะเกิดขึ้นตามวัยมากน้อยแตกต่างกันไปในแต่ละบุคคลทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อมการอบรมเลี้ยงดูและประสบการณ์ที่เด็กได้รับผู้สอนจำเป็นต้องทำความเข้าใจคุณลักษณะตามวัยของเด็กอายุ 3-5 ปีเพื่อนำไปพิจารณาจัดประสบการณ์ให้เด็กแต่ละวัยได้อย่างถูกต้องเหมาะสม ขณะเดียวกันจะต้องสังเกตเด็กแต่ละคนซึ่งมีความแตกต่างระหว่างบุคคลเพื่อนำข้อมูลไปช่วยพัฒนาเด็กให้เต็มตามความสามารถและศักยภาพหรือช่วยเหลือเด็กได้ทันทั่วทั้งที่ในกรณีที่พัฒนาการของเด็กไม่เป็นไปตามวัยผู้สอนจำเป็นต้องหาจุดบกพร่องและรีบแก้ไขโดยจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาเด็กถ้าเด็กมีพัฒนาการสูงกว่าวัยผู้สอนควรจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมให้เด็กมีพัฒนาการเต็มตามศักยภาพโครงสร้างของหลักสูตร

เพื่อให้การจัดการศึกษาเป็นไปตามหลักการจุดหมายที่กำหนดไว้ให้สถานศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการอบรมเลี้ยงดูเด็กปฏิบัติในการจัดหลักสูตรสถานศึกษาจึงกำหนดโครงสร้างของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยดังตารางที่ 2.1

ตารางที่ 2.1 โครงสร้างหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช 2546

โครงสร้างหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช 2546		
ช่วงอายุ	อายุต่ำกว่า 3 ปี	
	อายุ 3-5 ปี	
สาระการเรียนรู้	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
	<ul style="list-style-type: none"> - ด้านร่างกาย - ด้านอารมณ์และจิตใจ - ด้านสังคม - ด้านสติปัญญา 	<ul style="list-style-type: none"> - เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก - เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก - ธรรมชาติรอบตัวเด็ก - สิ่งต่างๆรอบตัวเด็ก
ระยะเวลาเรียน	ขึ้นอยู่กับอายุเด็กที่เริ่มเข้ารับการอบรมเลี้ยงดูและรับการศึกษา	

1. การจัดชั้นหรือกลุ่มเด็กให้ยึดอายุเป็นหลักและอาจเรียกชื่อแตกต่างกันไปตามหน่วยงานที่รับผิดชอบดูแลเช่นกลุ่มเด็กที่มีอายุ 3 ปีอาจเรียกชื่ออนุบาล 1 กลุ่มเด็กที่มีอายุ 4 ปีอาจเรียกชื่ออนุบาล 2 กลุ่มเด็กที่มีอายุ 5 ปีอาจเรียกชื่ออนุบาล 3 หรือเด็กเล็ก

2. ระยะเวลาเรียนใช้เวลาในการจัดประสบการณ์ให้กับเด็ก 1-3 ปีการศึกษาโดยประมาณทั้งนี้ขึ้นอยู่กับอายุของเด็กที่เริ่มเข้ารับการอบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษา

3. สารการเรียนรู้สาระการเรียนรู้ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3-5 ปี ประกอบด้วย 2 ส่วนคือประสบการณ์สำคัญและสาระที่ควรเรียนรู้ทั้งสองส่วนใช้เป็นสื่อกลางในการจัดประสบการณ์เพื่อส่งเสริมพัฒนาการทุกด้านทั้งทางด้านร่างกายอารมณ์จิตใจสังคมและสติปัญญาซึ่งจำเป็นต่อการพัฒนาเด็กให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์โดยผู้สอนหรือผู้จัดการศึกษาอาจจัดในรูปแบบหน่วยการสอนแบบบูรณาการหรือเลือกใช้รูปแบบที่เหมาะสมกับเด็กปฐมวัยรวมทั้งต้องสอดคล้องกับปรัชญาและหลักการจัดการศึกษาปฐมวัย

3.1 ประสบการณ์สำคัญจะช่วยอธิบายให้ผู้สอนเข้าใจว่าเด็กปฐมวัยต้องทำอะไรเรียนรู้สิ่งต่างๆรอบตัวอย่างไรและทุกประสบการณ์มีความสำคัญต่อพัฒนาการของเด็กช่วยแนะผู้สอนในการสังเกตสนับสนุนและวางแผนการจัดกิจกรรมให้เด็กประสบการณ์สำคัญที่กำหนดไว้ในหลักสูตรมีความสำคัญต่อการสร้างสรรค์องค์ความรู้ของเด็กตัวอย่างเช่นเด็กเข้าใจความหมายของพื้นที่ระยะผ่านประสบการณ์สำคัญ การบรรจุและเทออกตังนั้นผู้สอนจึงวางแผนจัดกิจกรรมให้เด็กเล่นบรรจุทราย/เทน้ำลงในภาชนะหรือถ่ายเททราย/น้ำออกจากภาชนะต่างๆขณะเล่นทรายเล่นน้ำเด็กจะเรียนรู้ผ่านประสบการณ์สำคัญซ้ำแล้วซ้ำอีกมีการปฏิสัมพันธ์กับวัตถุสิ่งของผู้ใหญ่และเด็กอื่นๆผู้สอนที่เข้าใจและเห็นความสำคัญจะยึดประสบการณ์สำคัญเป็นเสมือนเครื่องมือสำหรับการสังเกตพัฒนาการเด็กแปลการกระทำของเด็กช่วยตัดสินใจเกี่ยวกับการจัดสื่อและช่วยวางแผนกิจกรรมในแต่ละวันประสบการณ์สำคัญสำหรับเด็กอายุ 3-5 ปีจะครอบคลุมพัฒนาการทั้ง 4 ด้านคือ

3.1.1 ประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกายเป็นการสนับสนุนให้เด็กได้มีโอกาสดูแลสุขภาพและสุขอนามัยรักษาความปลอดภัยพัฒนากล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็ก

3.1.2 ประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านอารมณ์และจิตใจเป็นการสนับสนุนให้เด็กได้แสดงออกทางอารมณ์และความรู้สึกที่เหมาะสมมีความสุขร่าเริงแจ่มใสได้พัฒนาคุณธรรมจริยธรรมสุนทรียภาพความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและความเชื่อมั่นในตนเองขณะปฏิบัติกิจกรรม

3.1.3 ประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านสังคมเป็นการสนับสนุนให้เด็กได้มีโอกาสปฏิสัมพันธ์กับบุคคลและสิ่งแวดล้อมต่างๆรอบตัวจากการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆผ่านการเรียนรู้ทางสังคมเช่นการเล่นการทำงานกับผู้อื่นการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันการแก้ปัญหาข้อขัดแย้งต่างๆ

3.1.4. ประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญาเป็นการสนับสนุนให้เด็กได้รับรู้เรียนรู้สิ่งต่างๆรอบตัวด้วยประสาทสัมผัสทั้ง 5 ผ่านการคิดการใช้ภาษาการสังเกตการจำแนกและเปรียบเทียบจำนวนมิติสัมพันธ์ (พื้นที่/ระยะ) และเวลา

3.2 สาระที่ควรเรียนรู้สาระในส่วนนี้กำหนดเฉพาะหัวข้อไม่มีรายละเอียดทั้งนี้เพื่อประสงค์จะให้ผู้สอนสามารถกำหนดรายละเอียดขึ้นเองให้สอดคล้องกับวัยความต้องการความสนใจของเด็กอาจยืดหยุ่นเนื้อหาได้โดยคำนึงถึงประสบการณ์และสิ่งแวดล้อมในชีวิตจริงของเด็กผู้สอนสามารถนำสาระที่

ควรเรียนรู้มาบูรณาการจัดประสบการณ์ต่างๆให้ง่ายต่อการเรียนรู้ทั้งนี้มิได้ประสงค์ให้เด็กท่องจำเนื้อหาแต่ต้องการให้เด็กเกิดแนวคิดหลังจากนำเสนอสาระการเรียนรู้นั้นๆมาจัดประสบการณ์ให้เด็กเพื่อให้บรรลุจุดหมายที่กำหนดไว้ นอกจากนี้สาระที่ควรเรียนรู้อย่างใช้เป็นแนวทางช่วยผู้สอนกำหนดรายละเอียดและความยากง่ายของเนื้อหาให้เหมาะสมกับพัฒนาการของเด็กสาระที่ควรเรียนรู้ประกอบด้วยเรื่องราวเกี่ยวกับเด็กเรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็กธรรมชาติรอบตัวและสิ่งต่างๆรอบตัวเด็กดังนี้

3.2.1 เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็กเด็กควรรู้จักชื่อนามสกุลรูปร่างหน้าตาของคนที่รู้จักกิจวัตรต่างๆและวิธีระมัดระวังร่างกายให้สะอาดปลอดภัยมีสุขอนามัยที่ดีเรียนรู้ที่จะเล่นและทำสิ่งต่างๆด้วยตนเองคนเดียวหรือกับผู้อื่นตลอดจนเรียนรู้ที่จะแสดงความคิดเห็นความรู้สึกและแสดงมารยาทที่ดี

3.2.2 เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็กเด็กควรได้มีโอกาสรู้จักและรับรู้เรื่องราวเกี่ยวกับครอบครัวสถานศึกษาชุมชนรวมทั้งบุคคลต่างๆที่เด็กต้องเกี่ยวข้องหรือมีโอกาสใกล้ชิดและมีปฏิสัมพันธ์ในชีวิตประจำวัน

3.2.3 ธรรมชาติรอบตัวเด็กควรจะได้รู้จักสิ่งมีชีวิตที่เป็นต้นไม้ดอกไม้สัตว์รวมทั้งความเปลี่ยนแปลงของโลกที่แวดล้อมเด็กตามธรรมชาติเช่นฤดูกาลกลางวันกลางคืนฯลฯ

3.2.4 สิ่งต่างๆรอบตัวเด็กเด็กควรจะได้รู้จักสิ่งของเครื่องใช้ยานพาหนะและการสื่อสารต่างๆที่ใช้อยู่ในชีวิตประจำวันของเด็ก

จากแนวคิดและหลักการจัดการศึกษาปฐมวัยที่สำคัญเกี่ยวกับพัฒนาการของเด็กที่มีความสัมพันธ์และพัฒนาอย่างต่อเนื่องเป็นขั้นตอนไปพร้อมกันทุกด้านแนวคิดที่เกี่ยวกับการเรียนรู้ที่ยึดให้เด็กได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริงด้วยตนเองในสิ่งแวดล้อมที่เป็นอิสระมีการจัดกิจกรรมบูรณาการเรียนรู้อ่านการเล่นให้เหมาะสมกับพัฒนาการของเด็กแต่ละคนโดยถือว่าการเล่นอย่างมีจุดหมายเป็นหัวใจสำคัญของการจัดประสบการณ์ให้กับเด็กจากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 หมวดต่างๆหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พ.ศ. 2546 จึงกำหนดสาระสำคัญและโครงสร้างของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยขึ้น

2.2 การบริหารการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย

การบริหารจัดการศึกษาระดับปฐมวัยนั้นผู้บริหารต้องเข้าใจทฤษฎีหลักการทางการบริหารเพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อหน่วยงานมากที่สุดใช้เวลาที่น้อยที่สุดและประหยัดที่สุดทั้งนี้เพื่อให้หน่วยงานได้เจริญก้าวหน้าอย่างไม่หยุดยั้งจึงเป็นหน้าที่ของนักบริหาร (Exclusive's Function) ที่จะต้องการกระทำด้วยการใช้ทรัพยากรทางการบริหารให้มีประสิทธิภาพจำเป็นต้องอาศัยกระบวนการบริหาร (Administrative Process) มาเป็นองค์ประกอบเพื่อให้เกิดระบบในการบริหารงานที่มีระเบียบเพราะระบบของการบริหารเป็นเสมือนเครื่องมือที่จะทำงานให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ไปสู่เป้าหมายที่กำหนดไว้ (เยาวพา เตชะคุปต์, 2542, หน้า 80 – 81)

2.2.1 การบริหารงานวิชาการ

การบริหารงานวิชาการเป็นหลักที่สำคัญที่สุดของผู้บริหารสถานศึกษาซึ่ง(ธีรวุฒิ ประทุม นพรัตน์, 2530 : 122) กล่าวว่าภารกิจสำคัญอย่างหนึ่งของผู้บริหารสถานศึกษาทุกระดับคือการบริหาร วิชาการนั้กบริหารหลายท่านยอมรับว่าการบริหารวิชาการมีความสำคัญมากจนเรียกได้ว่าเป็นหัวใจของ สถานศึกษาในสายตาของประชาชนผู้มีส่วนในการจัดการศึกษาเห็นว่าสถานศึกษาจะดีหรือเลวดูที่งาน วิชาการของโรงเรียนซึ่งสอดคล้องกับ (ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์, 2545, หน้า 1 – 2) ได้กล่าวว่างาน วิชาการเป็นงานหลักของการบริหารสถานศึกษาไม่ว่าสถานศึกษาจะเป็นประเภทใดมาตรฐานและคุณภาพ ของสถานศึกษาจะพิจารณาได้จากผลงานด้านวิชาการเนื่องจากงานวิชาการเกี่ยวข้องกั้หลักสูตรการจัด โปรแกรมการศึกษาและการจัดการเรียนการสอนซึ่งเป็นหัวใจของสถานศึกษาและเกี่ยวข้องกั้ผู้บริหาร สถานศึกษาและบุคลากรทุกระดับของสถานศึกษาซึ่งมีผู้ให้ความหมายของการบริหารงานวิชาการไว้ดังนี้

ศิริพรรณ จินดาทอง (2540,หน้า 10) ได้ให้ความหมายของการบริหารงานวิชาการว่า หมายถึงการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนในสถานศึกษารวมถึงการปรับปรุงพัฒนาการเรียน การสอนให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลเพื่อพัฒนานักเรียนให้เป็นพลเมืองดี

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2545,หน้า 2) ได้กล่าวว่าการบริหารวิชาการหมายถึงกระบวนการ บริหารกิจกรรมทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกั้การปรับปรุงการเรียนการสอนให้ดีขึ้นตั้งแต่การกำหนดนโยบายการ วางแผนการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนตลอดจนการประเมินผลการสอนเพื่อเป็นไปตามจุดมุ่งหมาย ของหลักสูตรและจุดมุ่งหมายของการศึกษาเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกั้ผู้เรียน

สมศักดิ์ คงเที่ยง (2545,หน้า 192) ได้กล่าวว่าการบริหารวิชาการหมายถึงการบริหาร กิจกรรมทุกประเภทที่จะก่อให้เกิดการพัฒนาการเรียนการสอนของครูและนักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ สูงสุด

สรุปได้ว่าการบริหารงานวิชาการหมายถึงการบริหารสถานศึกษาโดยมีการจัดกิจกรรมต่างๆ เพื่อการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้ได้ประสิทธิภาพและประสิทธิผลที่ดี

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2548 : 7-14) สำหรับการบริหารงานวิชาการ ระดับปฐมวัยหมายถึงการจัดประสบการณ์เพื่อเตรียมเด็กให้พัฒนาในทุกด้านไปพร้อมๆกันซึ่งจะต้อง ครอบคลุมถึงการศึกษาหลักสูตรพัฒนาหลักสูตรการจัดหาและผลิตสื่อการจัดสภาพแวดล้อมการนิเทศและ การประเมินพัฒนาการควรมีการดำเนินการดังนี้

1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเป็นกรอบแนวทางหรือ ทิศทางของการจัดการศึกษาปฐมวัยในสถานศึกษาหลักสูตรสถานศึกษาต้องจัดทำให้สอดคล้องกั้หลักสูตร แกนกลางคือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พ.ศ. 2546 และพัฒนาให้เหมาะสมกั้สภาพท้องถิ่นหลักสูตรที่ดี ต้องพัฒนาอยู่เสมอให้เหมาะสมกั้ผู้เรียนทันต่อเหตุการณ์และการเปลี่ยนแปลงใหม่ๆทุกด้านในสังคมการ พัฒนาหลักสูตรจึงต้องดำเนินการอย่างเป็นระบบเพื่อให้ได้หลักสูตรที่มีคุณภาพ

- 1.1 กระบวนการบริหารจัดการหลักสูตรเพื่อให้ได้หลักสูตรสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพควรมี การบริหารจัดการตามขั้นตอนต่อไปนี้

1.1.1 การเตรียมความพร้อมในด้านต่างๆเช่นการจัดทำข้อมูลสารสนเทศการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาการแต่งตั้งคณะกรรมการสถานศึกษาและคณะกรรมการต่างๆการพัฒนาบุคลากรเป็นต้น

1.1.2 การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษามีส่วนประกอบที่สำคัญเช่นวิสัยทัศน์ภารกิจเป้าหมายจุดหมาย (มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์) โครงสร้างของหลักสูตรที่ประกอบด้วยสาระการเรียนรู้ของเด็กแต่ละชั้นปีและเวลาที่ใช้ในการจัดประสบการณ์การจัดประสบการณ์การจัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศการเรียนรู้สื่อและแหล่งเรียนรู้การประเมินพัฒนาการเด็กจัดการหลักสูตร

1.1.3 การวางแผนการดำเนินการใช้หลักสูตรเช่นกำหนดแผนที่เกี่ยวข้องกับการจัดประสบการณ์เรียนรู้กำหนดแผนส่งเสริมและสนับสนุนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้กำหนดแผนการนิเทศกำกับติดตามและประเมินผลเป็นต้น

1.1.4 ดำเนินการใช้หลักสูตรจัดทำสิ่งต่อไปนี้เช่นกำหนดการจัดประสบการณ์ตารางกิจกรรมประจำวันแผนการจัดประสบการณ์จัดประสบการณ์การนิเทศกำกับติดตามและประเมินผลดำเนินการดังนี้คือ

- 1)กำหนดรูปแบบเครื่องมือการนิเทศ
- 2)ดำเนินการนิเทศแนะนำในการช่วยเหลือ
- 3)เก็บรวบรวมข้อมูล
- 4)การสรุปผลการดำเนินงานมีการประเมินผลการใช้หลักสูตรและรายงานผลต่อผู้ที่เกี่ยวข้อง
- 5)การปรับปรุงและพัฒนาเช่นนำผลที่ได้จากผลการดำเนินการมาปรับปรุงหรือสร้างหลักสูตรสถานศึกษาขึ้นใหม่(ถ้าจำเป็นและมีข้อมูลเพียงพอ)

1.2 ลักษณะสำคัญของหลักสูตรสถานศึกษามีดังนี้

1.2.1 จัดทำโดยความร่วมมือของทุกฝ่ายทั้งคณะกรรมการสถานศึกษาบุคลากรในสถานศึกษาผู้ปกครองชุมชนและท้องถิ่น

1.2.2 มีเป้าหมายการพัฒนาเด็กทุกด้านโดยองค์รวมทั้งทางด้านร่างกายอารมณ์จิตใจสังคมและสติปัญญาสอดคล้องกับจุดหมายหรือมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของหลักสูตรปฐมวัย พ.ศ. 2546

1.2.3 มีสาระการเรียนรู้ที่ตอบสนองความต้องการความสนใจของเด็กและมีความสอดคล้องกับปัญหาความต้องการเอกลักษณ์ของชุมชนและภูมิปัญญาท้องถิ่น

1.2.4 กำหนดวิสัยทัศน์ภารกิจเป้าหมายมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์

1.2.5 กำหนดโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษาจำแนกเป็นช่วงอายุสาระการเรียนรู้และระยะเวลาเรียนอย่างชัดเจนนำไปปฏิบัติได้

1.2.6 กำหนดโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษาจำแนกตามช่วงอายุสาระการเรียนรู้และระยะเวลาเรียนอย่างชัดเจนนำไปปฏิบัติได้ที่สอดคล้องกับมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์

1.2.7 กำหนดรูปแบบการจัดประสบการณ์ที่สอดคล้องกับหลักการจัดการศึกษาปฐมวัยที่เน้นรูปแบบกิจกรรมบูรณาการผ่านการเล่นไม่จัดเป็นรายวิชาโดยอาจเลือกใช้นวัตกรรมต่างๆที่กำหนดวิธีการจัดประสบการณ์และกิจกรรมตามความเหมาะสมและปฏิบัติได้

1.2.8 กำหนดตารางกิจกรรมประจำวันให้เด็กปฏิบัติหลากหลายโดยให้ครอบคลุมทั้งกิจกรรมใน/นอกห้องเรียนกิจกรรมสงบ/เคลื่อนไหวกิจกรรมพัฒนากล้ามเนื้อใหญ่/กล้ามเนื้อมัดเล็กกิจกรรมที่เด็กเป็นผู้ริเริ่ม/ครูผู้สอนเป็นผู้ริเริ่มสมดุลกันและกิจกรรมรายบุคคล/กลุ่มเล็ก/กลุ่มใหญ่

1.2.9 กำหนดการจัดสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็กเหมาะสมกับวัยของเด็กได้อย่างชัดเจนและปฏิบัติได้

1.2.10 กำหนดการใช้สื่อแหล่งการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นให้เด็กมีพัฒนาการรอบด้านและเกิดการเรียนรู้โดยใช้ประสาทสัมผัสทั้งห้า (ประสบการณ์ตรง) เหมาะสมกับพัฒนาการและอายุของเด็ก

1.2.11 กำหนดการประเมินพัฒนาการตามสภาพจริงด้วยวิธีที่หลากหลายเหมาะสมกับวัยโดยเน้นการสังเกตและจดบันทึกพฤติกรรมเด็กการเก็บรวบรวมศึกษาผลงานเด็กและนำผลประเมินมาปรับปรุงพัฒนาคุณภาพเด็กให้เต็มศักยภาพ

1.2.12 กำหนดการบริหารจัดการหลักสูตรโดยมีการจัดระบบการนิเทศกำกับติดตามและประเมินการใช้หลักสูตร

1.2.13 มีการปรับปรุงและพัฒนาสาระของหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของเด็กบริบททางสังคมวัฒนธรรมและสถานการณ์ปัจจุบัน

2. การใช้หลักสูตรสถานศึกษาสถานศึกษาปฐมวัยต้องนำหลักสูตรโดยความร่วมมือของทุกฝ่ายในสถานศึกษาและชุมชนมาใช้ในการพัฒนาเด็กโดยคำนึงถึงการจัดประสบการณ์การจัดสภาพแวดล้อมและบรรยากาศการเรียนรู้ส่งเสริมพัฒนาการการประเมินพัฒนาการและการเจริญเติบโตของเด็กตลอดจนการเขียนแผนการจัดประสบการณ์ดังนี้

2.1 การจัดประสบการณ์ประสบการณ์ที่จัดสำหรับเด็กปฐมวัยอายุ 3 – 5 ปีต้องจัดให้สอดคล้องกับแนวทางการจัดประสบการณ์ที่กำหนดไว้ในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พ.ศ. 2546 เพื่อให้เด็กมีพัฒนาการที่เหมาะสมกับวัยและบรรลุตามมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์มีแนวดำเนินการดังนี้

2.1.1 จัดทำกำหนดการจัดประสบการณ์รายปีโดยนำสาระการเรียนรู้ในหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยมาจัดเรียงให้เหมาะสมกับช่วงเวลาที่สอดคล้องกับสภาพและกิจกรรมของสถานศึกษาและชุมชนควรจัดให้มีทั้งส่วนที่ครูผู้สอนกำหนดไว้ล่วงหน้าและส่วนที่เปิดโอกาสให้เด็กริเริ่มตามความสนใจและส่วนที่เอื้อให้เด็กได้เรียนรู้บริบททางสังคมวัฒนธรรมที่อาศัยอยู่

2.1.2 จัดทำแผนการจัดประสบการณ์เพื่อพัฒนาเด็กให้ครอบคลุมประสบการณ์สำคัญและสาระที่ควรรู้ซึ่งกำหนดไว้ในหลักสูตรสถานศึกษาอย่างสอดคล้องกับหลักการแนวทางการจัดประสบการณ์ให้กับเด็กคือการเรียนรู้ผ่านการเล่น

2.1.3 จัดประสบการณ์ตามแผนการจัดประสบการณ์กิจกรรมที่กำหนด

2.2 การจัดสภาพแวดล้อมสภาพแวดล้อมมีความสำคัญต่อการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ของเด็กเนื่องจากธรรมชาติของเด็กวัยนี้สนใจที่จะเรียนรู้ค้นคว้าทดลองและต้องการสัมผัสกับสิ่งแวดล้อมรอบๆตัวการจัดสภาพแวดล้อมมีดังนี้

2.2.1 สภาพแวดล้อมทางกายภาพเป็นการจัดสภาพแวดล้อมที่เป็นวัตถุจับต้องได้กำหนดให้มีให้เป็นไปได้ทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน

1) สภาพแวดล้อมภายในห้องเรียนหมายถึงการจัดมุมประสบการณ์ต่างๆในห้องเรียนสื่อตามมุมประสบการณ์ต่างๆให้เหมาะสมในเรื่องขนาดน้ำหนักจำนวนของสื่อและของเล่นต่อจำนวนเด็กซึ่งอาจแบ่งพื้นที่ให้เหมาะสมกับการประกอบกิจกรรม

2) พื้นที่อำนวยความสะดวกภายในห้องเรียนจำเป็นต้องมีพื้นที่สำหรับเด็กเพื่อแสดงผลงานเก็บแฟ้มผลงานเก็บเครื่องใช้ส่วนตัวเด็กมีพื้นที่สำหรับเด็กเก็บเครื่องใช้ของครูผู้สอนและมีป้ายนิเทศตามหน่วยการสอนหรือสิ่งที่เด็กสนใจ

3) พื้นที่ปฏิบัติการและการเคลื่อนไหวต้องกำหนดให้มีพื้นที่ที่เด็กสามารถจะทำงานได้ด้วยตนเองและทำกิจกรรมด้วยกันเป็นกลุ่มเล็กกลุ่มใหญ่เด็กสามารถเคลื่อนไหวได้อย่างอิสระจากกิจกรรมหนึ่งไปยังกิจกรรมหนึ่งโดยไม่รบกวนผู้อื่น

4) พื้นที่จัดมุมเล่นและมุมประสบการณ์สามารถจัดได้ตามความเหมาะสมขึ้นอยู่กับสภาพของห้องเรียนจัดแยกส่วนที่สามารถใช้เสียงดังและส่วนที่ต้องการความสงบออกจากกันการจัดมุมเล่นต่างๆครูผู้สอนควรคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้

4.1) ควรมีมุมเล่น/มุมประสบการณ์อย่างน้อย 4 มุม

4.2) ควรมีการผลัดเปลี่ยนสื่อของเล่นในมุมตามความสนใจของเด็ก

4.3) ควรจัดให้มีประสบการณ์ที่เด็กได้เรียนรู้ไปแล้วปรากฏอยู่ในมุมเล่น

4.4) ควรเปิดโอกาสให้เด็กมีส่วนร่วมในการจัดมุมเล่นเพื่อจูงใจให้เด็ก

รู้สึกเป็นเจ้าของอยากเรียนรู้อยากเข้ามาเล่น

4.5) ควรเสริมสร้างวินัยให้กับเด็กโดยมีข้อตกลงร่วมกันเช่นการจัดเก็บอุปกรณ์การรอคอยการให้โอกาสผู้อื่นได้เล่น

4.6) อาจจัดมุมสงบไว้ทั้งในและนอกอาคารเพื่อให้เด็กได้อยู่ตามลำพัง

บ้าง

4.7) จัดพื้นที่แสดงผลงานของเด็กทุกคนที่เป็นปัจจุบัน

4.8) สภาพแวดล้อมที่จัดให้เด็กควรมีส่วนที่อ่อนนุ่มบ้างเช่นพรมเบาะ

2.2.2 สภาพแวดล้อมภายนอกห้องเรียนหมายถึงการจัดสภาพแวดล้อมภายใน
อาณาบริเวณรอบๆสถานศึกษารวมทั้งจัดสนามเด็กเล่น

2.2.3 พร้อมทั้งเครื่องเล่นสนามจัดระวางรักษาความปลอดภัยภายในบริเวณสถานศึกษา
และบริเวณรอบนอกสถานศึกษาดูแลรักษาความสะอาดจัดแต่งและปลูกต้นไม้ให้มีความร่มรื่นสวยงามรอบๆ
บริเวณสถานศึกษาสิ่งต่างๆเหล่านี้เป็นส่วนหนึ่งส่งผลต่อการเรียนรู้และพัฒนาการของเด็กดังนี้

1) บริเวณสนามเล่นควรมีพื้นผิวหลายประเภทเช่นดินทรายกรวดหญ้า
พื้นที่สำหรับเล่นของเล่นมีล้อรวมทั้งที่ร่มที่โล่งแจ้งพื้นดินสำหรับขุดที่เล่นน้ำบ่อทรายพร้อมอุปกรณ์
ประกอบการเล่นเครื่องเล่นสนามสำหรับปีนป่ายทรงตัวทั้งนี้ต้องไม่ติดกับบริเวณที่มีอันตรายต้องหมั่นดูแล
ให้มีความสะอาดตรวจตราเครื่องเล่นให้อยู่ในสภาพแข็งแรงปลอดภัยอยู่เสมอนอกจากสนามเด็กเล่นควรมีที่
นั่งพักผ่อนโดยจัดที่นั่งไว้ใต้ต้นไม้ที่มีร่มเงาอาจใช้เป็นที่จัดกิจกรรมกลุ่มย่อยๆจัดเป็นหนังสือเคลื่อนที่หรือ
กิจกรรมที่ต้องการความสงบหรืออาจจัดเป็นลานนิทรรศการให้ความรู้แก่เด็กและผู้ปกครอง

2) บริเวณธรรมชาติปลูกไม้ดอกไม้ประดับพืชผักสวนครัวหากบริเวณ
สถานศึกษามีพื้นที่ไม่มากนักอาจปลูกพืชในกระบะหรือกระถางสวนสมุนไพรเป็นต้น

2.2.4 สภาพแวดล้อมทางจิตภาพเป็นการจัดสภาพแวดล้อมที่เกิดจากพฤติกรรมให้เด็ก
มีโอกาสมีส่วนร่วมด้วยความสนใจตั้งใจระตือหรือรับได้พูดคุยหัวเราะด้วยความสนุกสนานมากกว่าการถูก
บังคับให้ร่วมกิจกรรมทั้งนี้การมีปฏิสัมพันธ์ที่ระหว่งครูผู้สอนกับเด็กในเชิงบวกจะช่วยให้เด็กมีความสุข
สนุกในการเรียนรู้

2.3 สื่อส่งเสริมพัฒนาการเด็กสื่อที่ใช้ประกอบกิจกรรมภายในศูนย์เด็กปฐมวัยควรเป็นสื่อที่
พัฒนาการเด็กทั้งด้านร่างกายอารมณ์ – จิตใจสังคมและสติปัญญาเหมาะสมกับวัยการใช้สื่อก็จะเกิด
ประสิทธิภาพสูงสุดลักษณะสื่อควรมีดังนี้

2.3.1 เป็นสื่อของจริงสื่อธรรมชาติสื่อที่อยู่ใกล้ตัวเด็ก

2.3.2 เป็นสื่อที่ปลอดภัยไม่เป็นอันตรายต่อตัวเด็ก

2.3.3 เป็นสื่อที่เอื้อให้เด็กได้เรียนรู้ผ่านประสาทสัมผัสทั้งห้าและสะท้อนวัฒนธรรมและ
สังคมที่เด็กอาศัยอยู่โดยให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม

2.3.4 เป็นสื่อที่เด็กควรมีส่วนร่วมในการจัดทำการจัดป้ายนิเทศโดยมีผลงานของเด็กใน
หลายรูปแบบและป้ายนิเทศมีการปรับเปลี่ยนทันต่อเหตุการณ์เอื้อต่อการเรียนรู้ในการจัดการศึกษาปฐมวัย
ถือได้ว่าเป็นการจัดที่ต้องคำนึงถึงตัวเด็กปฐมวัยเป็นสำคัญโดยเฉพาะการใช้สื่อต้องจัดให้เหมาะสมกับ
พัฒนาการเพื่อให้ความรู้กับผู้ปกครองได้เช่นการเลือกเรื่องการพิจารณาเนื้อหาของเกมรายการโทรทัศน์

2.4 การประเมินพัฒนาการและการเจริญเติบโตศูนย์เด็กปฐมวัยต้องดำเนินการประเมิน
พัฒนาการและการเจริญเติบโตของเด็กอย่างสอดคล้องกับหลักการประเมินพัฒนาการที่กำหนดไว้ใน
หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พ.ศ. 2546 เพื่อนำผลการประเมินมาจัดประสบการณ์หรือดำเนินการส่งเสริม
พัฒนาการเด็กให้บรรลุตามมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์โดยมีแนวทางในการดำเนินการดังนี้

2.4.1 การประเมินการเจริญเติบโต

1) ชั่งน้ำหนักวัดส่วนสูงทุกเดือนแล้วบันทึกการเจริญเติบโตของเด็ก โดยนำน้ำหนักส่วนสูงและสัดส่วนของน้ำหนักเมื่อเปรียบเทียบกับส่วนสูงไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐานของกระทรวงสาธารณสุข

2) ประเมินการเจริญเติบโตของเด็กเป็นรายบุคคลและกลุ่มเมื่อพบว่า น้ำหนัก ส่วนสูง และสัดส่วนของน้ำหนัก เมื่อเปรียบเทียบกับส่วนสูงน้อยกว่าเกณฑ์หรือมากเกินไปเกินเกณฑ์ จะต้องดำเนินการช่วยเหลือด้วยวิธีการต่างๆอย่างเหมาะสม

2.4.2 การประเมินพัฒนาการเด็ก

1) ประเมินพัฒนาการของเด็กเป็นรายบุคคล 4 ด้านทั้งด้านร่างกายอารมณ์ จิตใจสังคมและสติปัญญา

2) ประเมินจากการแสดงออกตามสภาพจริงของเด็กด้วยการสังเกตบันทึกและรวบรวมข้อมูลพฤติกรรมและผลงานจากการปฏิบัติกิจกรรมประจำวันของเด็ก

3) ประเมินอย่างเป็นระบบมีการวางแผนว่าจะประเมินอะไรเมื่อไรด้วยวิธีการอย่างไรและใช้เครื่องมืออะไรในการประเมินจากนั้นจึงเก็บรวบรวมข้อมูลตามที่วางแผนไว้ นำข้อมูลที่ได้มา รวบรวมตีความและนำมาใช้ในการจัดประสบการณ์เพื่อพัฒนาเด็กให้เต็มตามศักยภาพของเด็กแต่ละคน อย่างสม่ำเสมอต่อเนื่องตลอดปี

4) เลือกใช้วิธีการประเมินที่หลากหลายและเหมาะสมกับวัยของเด็กเช่นการ สังเกตพฤติกรรม การสนทนา การเก็บรวบรวมผลงาน เป็นต้น ทั้งนี้เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินควรมีความ หลากหลายใช้งานได้สะดวกและเหมาะสมกับลักษณะของข้อมูล

5) ควรให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการประเมินเช่นให้ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรม เด็กที่บ้านหรือช่วยเก็บรวบรวมผลงานของเด็กเป็นต้นและควรรายงานผลการประเมินให้ผู้ปกครองทราบ อย่างต่อเนื่องเพื่อให้เกิดความร่วมมือกันส่งเสริมพัฒนาการของเด็ก

6) มีการรายงานผลในทางบวกและบันทึกลงในเอกสารหลักฐานเช่นสมุด รายงานประจำตัวเด็กโดยสถานศึกษาสามารถออกแบบสมุดรายงานประจำตัวเด็กได้เองให้สอดคล้องกับ เกณฑ์พัฒนาการตามวัยของเด็กและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่สถานศึกษากำหนด

2.5 การเขียนแผนการจัดประสบการณ์หน้าที่ประจำสำคัญประการหนึ่งของครูผู้สอนคือการ เขียนแผนการจัดประสบการณ์เพื่อนำไปใช้สอนเด็กในชั้นเรียนของตนการสอนเด็กไม่ว่าวัยใดจะต้องมีการ วางแผนการสอนล่วงหน้าเพื่อให้เด็กได้พัฒนาไปตามจุดหมายที่วางไว้ในหลักสูตรดังนั้นครูผู้สอนจะต้อง เรียนรู้หลักการและวิธีการเขียนแผนการจัดประสบการณ์เช่น

2.5.1 กำหนดสาระการเรียนรู้รายปีด้วยการวิเคราะห์ตัวบ่งชี้และสภาพที่พึงประสงค์ แต่ละช่วงอายุที่หลักสูตรสถานศึกษากำหนด

2.5.2 กำหนดสาระการเรียนรู้รายปีให้ครอบคลุมประสบการณ์สำคัญทุกข้อและสาระที่ควรเรียนรู้ทั้ง 4 เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็กเรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็กธรรมชาติรอบตัวสิ่งต่างๆรอบตัวเด็กและนำไปใช้สอนได้จริง

2.5.3 มีการจัดทำกำหนดการสอนตลอดทั้งปี

2.5.4 เขียนแผนการจัดประสบการณ์อาจใช้รูปแบบความเรียงหรือแบบกึ่งตารางทั้งนี้ ลักษณะที่ดีของแผนการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัยที่ควรพิจารณา

3. การนิเทศกำกับติดตามและประเมินการใช้หลักสูตรการนิเทศกำกับติดตามและประเมินการใช้หลักสูตรเป็นการช่วยเหลือแนะนำทางวิชาการเพื่อให้การดำเนินการด้านต่างๆภายในศูนย์เด็กปฐมวัยต้องจัดให้มีการนิเทศที่ยึดหลักการสำคัญคือตั้งอยู่บนพื้นฐานของปรัชญาการศึกษาปฐมวัยยึดหลักประชาธิปไตยเทคนิคการนิเทศอาจนิเทศเป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่มภายในศูนย์เด็กปฐมวัยจะช่วยให้ครูมีความเข้าใจแนวคิดหลักการและจุดหมายของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยเป็นการสร้างขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานให้กับครูผู้สอนและเป็นการประเมินการใช้หลักสูตร

สรุปได้ว่าการบริหารงานวิชาการระดับปฐมวัยจะครอบคลุมถึงการศึกษาหลักสูตรการพัฒนาหลักสูตรการจัดการและผลิตสื่อการจัดสภาพแวดล้อมการนิเทศและการประเมินพัฒนาการรวมทั้งการสนับสนุนให้ครูมีการค้นคว้าทดลองปรับปรุงวิธีการสอนอบรมครูผู้สอนสังคมสติปัญญาและคุณธรรมจริยธรรมของเด็กการบริหารงานวิชาการจะสามารถทำหน้าที่อย่างสมบูรณ์ได้นั้นก็ต่อเมื่อผู้บริหารโรงเรียนให้ความสำคัญแก่งานวิชาการและเข้าใจขอบเขตการบริหารงานวิชาการระดับปฐมวัยได้เป็นอย่างดี

2.2.2 การบริหารงบประมาณ

การบริหารงบประมาณเป็นงานที่เกื้อหนุนการปฏิบัติงานด้านการบริหารและการสอนให้ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุวัตถุประสงค์ตามแนวการศึกษาแห่งชาติการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษามุ่งเน้นความเป็นอิสระในการบริหารจัดการมีความคล่องตัวโปร่งใสตรวจสอบได้ยึดหลักการบริหารมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์และบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานให้มีการจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของสถานศึกษารวมทั้งจัดหารายได้จากการบริการมาใช้บริหารจัดการเพื่อประโยชน์ทางการศึกษาส่งผลให้เกิดคุณภาพที่ดีขึ้นต่อผู้เรียนเป็นการจัดหางบประมาณในการจัดการศึกษาอย่างเพียงพอการกำหนดแผนงานโครงการในการบริหารเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการปัญหาและชุมชนและงบประมาณของสถานศึกษาการควบคุมดูแลการใช้จ่ายงบประมาณตลอดจนการตรวจสอบประเมินผลและรายงานการบริหารงบประมาณมีนักวิชาการและนักการศึกษาต่างๆให้ความหมายและขอบข่ายดังนี้

ภิญโญ สาร (2526, หน้า 340) ได้กล่าวว่างานการเงินของโรงเรียนได้แก่การดำเนินงานเพื่อให้ได้มาซึ่งเงินเพื่อนำมาใช้จ่ายในการจัดการศึกษาของโรงเรียนการจัดการควบคุมดำเนินงานทางการเงินให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งไว้โดยกล่าวว่าผู้บริหารการศึกษาส่วนมากใช้เวลาในการบริหารงานด้านงบประมาณมากยิ่งขึ้นกว่าการบริหารงานด้านวิชาการและด้านอื่นๆที่วัตถุประสงค์ที่แท้จริงของโรงเรียนคือการให้การศึกษาหรืองานวิชาการอย่างไรก็ตามงานการเงินพัสดุก็มีความสำคัญต่อ

การบริหารงานศึกษาไม่น้อยเพราะงานด้านอื่นๆจะราบริ่นเรียบร้อยเพียงใดก็ต้องอาศัยความร่วมมือของฝ่ายธุรการการเงินและพัสดุเพื่อใช้ในการบริหารเป็นอันมาก

เอกชัย กี่สุขพันธ์ (2527,หน้า169-170) ระบุงานบริหารงบประมาณว่าเป็นการควบคุมดูแลและปฏิบัติงานเกี่ยวกับการเงินพัสดุและครุภัณฑ์ของโรงเรียนให้เป็นไปอย่างถูกต้องตามระเบียบ

พนัส หันนาคินทร์ (2529,หน้า 328) กล่าวว่างานงบประมาณโรงเรียนอาจแบ่งออกเป็นส่วนใหญ่ๆได้ตั้งงานเกี่ยวกับสารบรรณงานเกี่ยวกับการเงินงานเกี่ยวกับการจัดทำงบประมาณประจำปีงานเกี่ยวกับการจัดซื้อและควบคุมพัสดุครุภัณฑ์งานเกี่ยวกับการจัดทำและรายงานกิจกรรมต่างๆแก่ผู้บังคับบัญชาเหนือขึ้นไปผู้ปฏิบัติในการดำเนินงานนั้นๆโดยให้เสียค่าใช้จ่ายน้อยที่สุดและสามารถบรรลุเป้าหมายที่วางไว้อย่างมีประสิทธิภาพตลอดจนสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการดำเนินงานดังกล่าว นอกจากนี้งบประมาณยังเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการควบคุมดูแลการปฏิบัติงานให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดได้อีกด้วยอย่างไรก็ตามงบประมาณก็เป็นเพียงแนวทางในการปฏิบัติที่กำหนดไว้ล่วงหน้าเท่านั้นในการปฏิบัติจริงอาจจะเปลี่ยนแปลงไปได้ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความสำคัญก่อนหลังของแต่ละงาน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2548,หน้า 20 – 22) การบริหารงบประมาณเป็นพันธกิจหนึ่งของสถานศึกษาซึ่งมีเป้าหมายการให้บริการและผลผลิตที่จะต้องดำเนินการให้มีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลสูงสุดตามที่ได้กำหนดไว้โดยกลยุทธ์ที่กำหนดขึ้นจากการวิเคราะห์อย่างเป็นระบบครอบคลุมทุกด้านและจัดทำแผนการดำเนินงานและงบประมาณของศูนย์เด็กปฐมวัยดังนี้

ขอขยาย/ภารกิจ

1. การวางแผนการใช้จ่ายงบประมาณ

- 1.1 การวิเคราะห์สถานการณ์ของศูนย์เด็กปฐมวัย
- 1.2 การจัดลำดับความสำคัญของผลการวิเคราะห์ที่ศูนย์เด็กปฐมวัย
- 1.3 การกำหนดกลยุทธ์เป้าหมายการให้บริการผลผลิตและตัวชี้วัดของศูนย์เด็กปฐมวัย
- 1.4 การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพศูนย์เด็กปฐมวัย

2. การบริหารงบประมาณให้มีประสิทธิภาพการติดตามประเมินผลและรายงานผลการดำเนินงานขอขยายการดำเนินของศูนย์เด็กปฐมวัยการวางแผนการใช้จ่ายงบประมาณในการวางแผนการใช้จ่ายงบประมาณของศูนย์เด็กปฐมวัยควรคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของผู้ที่เกี่ยวข้องสอดคล้องกับสภาพปัจจุบันและความต้องการของศูนย์เด็กปฐมวัยรวมทั้งการปฏิบัติงานตามเงื่อนไขของการใช้จ่ายงบประมาณและตอบสนองนโยบายของหน่วยงานต้นสังกัดการวางแผนการใช้จ่ายงบประมาณมีองค์ประกอบดังนี้

2.1 การวิเคราะห์สถานการณ์ของศูนย์เด็กปฐมวัยโดยศึกษาวิเคราะห์ที่ศูนย์เด็กปฐมวัยว่ามีจุดเด่นหรือข้อที่ควรปรับปรุงด้านใดบ้างเพื่อนำไปสู่การกำหนดกลยุทธ์โครงการและกิจกรรมดังนี้

2.1.1 การวิเคราะห์ด้านปัจจัยในประเด็นต่อไปนี้

1)สภาพแวดล้อมและบรรยากาศในศูนย์เด็กปฐมวัยเกี่ยวกับอาคารสถานที่ห้องเรียนห้องน้ำห้องส้วมโรงอาหารสนามเด็กเล่นมีความเหมาะสมเพียงพอสะอาดถูกหลักอนามัยเป็นไปตามหลักการจัดการศึกษาปฐมวัยหรือไม่

2)สื่อวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการพัฒนาเด็กมีความครอบคลุมเพียงพอในการจัดประสบการณ์หรือไม่ส่งผลกระทบต่อพัฒนาการของเด็กมากน้อยเพียงใดควรจัดสื่อวัสดุอุปกรณ์ใดเพิ่มเติมมีนวัตกรรมเทคโนโลยีอะไรบ้างที่ควรนำมาใช้

3)บุคลากรผู้บริหารครูผู้สอนบุคลากรอื่นๆที่เกี่ยวข้องมีความเหมาะสมเพียงพอมีความรู้ความสามารถความตั้งใจมุ่งมั่นในการทำงานมีการพัฒนาบุคลากรอย่างไรมีนักวิชาการวิทยากรจากภายนอกที่จะช่วยเหลือศูนย์เด็กปฐมวัยหรือไม่

4)งบประมาณศูนย์เด็กปฐมวัยได้รับงบประมาณจากที่ใดบ้างจำนวนเท่าไรเพียงพอหรือไม่งบประมาณที่ได้รับจากงบใดบ้างเช่นงบบุคลากรงบดำเนินงานงบอุดหนุนงบลงทุนระเบียบบริหารงบประมาณกำหนดไว้อย่างไรมีข้อจำกัดอย่างไรสามารถแก้ไขเปลี่ยนแปลงอะไรได้บ้างหรือสามารถหางบประมาณสนับสนุนจากบุคคลองค์กรหรือหน่วยงานใดได้บ้าง

5)การมีส่วนร่วมของชุมชนสังคมผู้ปกครองชุมชนมีความพึงพอใจการดำเนินงานของศูนย์เด็กปฐมวัยเพียงใดมีความพร้อมในการให้การสนับสนุนศูนย์เด็กปฐมวัยด้านใดบ้างความสัมพันธ์ของผู้ปกครองชุมชนกับศูนย์เด็กปฐมวัยเป็นอย่างไรมีหน่วยงานภาครัฐราชการภาคธุรกิจภาคศาสนาหรือท้องถิ่นใดบ้างที่สามารถให้การสนับสนุนศูนย์เด็กปฐมวัย

2.2.2 การวิเคราะห์ด้านกระบวนการในการดำเนินการโดยศึกษาตรวจสอบประเมินผลการดำเนินงานว่าได้ดำเนินการถูกต้องตามสภาพหรือไม่มีข้อที่ควรแก้ไขปรับปรุงในเรื่องใดอย่างไรบ้างจะพัฒนาให้ดีขึ้นได้อย่างไรในประเด็นต่อไปนี้

- 1)การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาและแผนการจัดประสบการณ์
- 2)กระบวนการจัดประสบการณ์ตามหลักการจัดการศึกษาปฐมวัย
- 3)การพัฒนาบุคลากร
- 4)การประสานงานกับครอบครัวและชุมชน

2.2.3 การวิเคราะห์ผลผลิตเพื่อตรวจสอบผลผลิตคุณภาพเด็กที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พ.ศ.2546 ในประเด็นต่อไปนี้

1)มีมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในด้านร่างกายอารมณ์จิตใจสังคมและสติปัญญาเพียงไร

- 2)คุณภาพเด็กเป็นไปตามเป้าหมายหรือไม่
- 3)ความพึงพอใจของผู้บริหารอยู่ในระดับใด

2.3 การจัดลำดับความสำคัญของการผลการวิเคราะห์ศูนย์เด็กปฐมวัยในประเด็นที่เป็นปัญหาต้องแก้ไขจากมากไปน้อยประเด็นที่น่าพอใจประเด็นที่เอื้อต่อการดำเนินงานและอุปสรรคที่ขัดขวางการดำเนินงาน

2.4 การกำหนดกลยุทธ์เป้าหมายการให้บริการผลผลิตและตัวบ่งชี้ของศูนย์เด็กปฐมวัย โดยวิเคราะห์ทางเลือกในการพัฒนาที่มีความเป็นไปได้จากผลการวิเคราะห์กลยุทธ์เป้าหมายการให้บริการผลผลิตและตัวบ่งชี้ของหน่วยงานต้นสังกัดเพื่อให้สามารถยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาปฐมวัยของศูนย์เด็กปฐมวัยให้สูงขึ้นตามที่กำหนด

2.5 การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพศูนย์เด็กปฐมวัยโดยกำหนดแผนงานโครงการกิจกรรมให้สอดคล้องกับกลยุทธ์เป้าหมายการดำเนินงานและตัวบ่งชี้ของศูนย์เด็กปฐมวัยพร้อมจัดสรรงบประมาณที่ได้รับให้เกิดประโยชน์สูงสุดโดยใช้รูปแบบจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี

3. การบริหารงบประมาณให้มีประสิทธิภาพติดตามประเมินผลการดำเนินงานตามตัวบ่งชี้ของเป้าหมายและรายงานผลการดำเนินงานงบประมาณดังนี้

3.1 การใช้จ่ายงบประมาณโดยติดตามประเมินผลการใช้จ่ายงบประมาณการดำเนินงานตามแผนงานโครงการกิจกรรมและระยะเวลาที่กำหนดการเบิกจ่ายถูกต้องตามระเบียบงบประมาณการใช้จ่ายที่มีความคุ้มค่าประหยัด

3.2 ผลการดำเนินงานติดตามประเมินผลการดำเนินงานตามตัวบ่งชี้ของเป้าหมายการให้บริการผลผลิตของโครงการกิจกรรมว่าได้ผลตามที่ได้กำหนดหรือไม่ผลที่ได้จากกิจกรรมโครงการมีความสอดคล้องและส่งผลต่อเป้าหมายผลผลิตและเป้าหมายการให้บริการเพียงไรปัญหาอุปสรรคข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไขจัดทำรายงานผลการดำเนินงานและเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด

สรุปได้ว่าการบริหารงบประมาณเป็นกิจกรรมการบริหารที่สนับสนุนให้การบริหารด้านอื่นๆ ของโรงเรียนประสบผลสำเร็จดำเนินไปอย่างราบรื่นสะดวกรวดเร็วเป็นการดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับการจัดการอำนวยการแต่โดยปกติโรงเรียนมักจะปฏิบัติโดยยึดกฎหมายระเบียบข้อบังคับเป็นลักษณะงานที่ปฏิบัติเป็นประจำสาระสำคัญของผู้บริหารคือการตรวจสอบการปฏิบัติการควบคุมกำกับติดตามอย่างต่อเนื่องเพื่อให้การดำเนินงานเกี่ยวกับงานการเงินพัสดุเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

2.2.3 การบริหารงานบุคคล

การบริหารงานบุคคลการบริหารงานบุคคลให้ได้ผลดีมีประสิทธิภาพนั้นผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ที่สำคัญหลายประการดังที่ได้มีนักการศึกษาและนักวิชาการต่างๆ ได้กล่าวถึงบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารไว้แตกต่างกันดังนี้

ธงชัย สันติวงษ์ (2531, หน้า 7) กล่าวว่าเป้าหมายหน้าที่ด้านการบริหารงานบุคคลคงอยู่ที่การบรรลุเป้าหมายต่างๆคือมีการใช้ทรัพยากรมนุษย์โดยได้ประสิทธิภาพมีบรรยากาศความสัมพันธ์ในหน้าที่การงานที่ดีในบรรดาสมาชิกขององค์การและมีความส่งเสริมความเจริญเติบโตและก้าวหน้าของแต่ละบุคคล

ที่พร้อมมูลและให้เป้าหมายข้างต้นที่บรรลุตามที่ต้องการภารกิจ 3 ด้านที่ผู้บริหารต้องกระทำให้ผลลุล่วงไป
 อย่างดีคือ

1. ต้องสามารถให้คนดีมีความรู้ความสามารถมาทำงาน
2. ต้องรู้จักวิธีใช้คนให้สามารถปฏิบัติงานโดยมีประสิทธิภาพสูง
3. ต้องสามารถดำรงรักษาความเต็มใจของสมาชิกทุกคนที่ตะให้ทุ่มเทจิตใจช่วยกัน

ทำงานให้กับเป้าหมายส่วนรวมขององค์การ

นพพงษ์ บุญจิตราดุล (2529, หน้า 26) เสนอแนะว่าผู้บริหารสถานศึกษามีหน้าที่เกี่ยวกับ
 การบริหารงานบุคคลดังนี้

1. กำลังคนคำนวณและคาดการณ์กำหนดตำแหน่งที่ต้องการทำคู่มือตำแหน่ง
2. สรรหาหาข้อมูลแหล่งที่จะได้กำหนดเกณฑ์เสนอระดับบนรับสมัคร
3. คัดเลือกหลักฐานข้อมูลผู้สมัครประเมินผลหลักฐานเพื่อคัดเลือก
4. นำเข้าสู่หน่วยงานปฐมนิเทศความรู้ชุมชนระเบียบกฎเกณฑ์การปรับตัวเข้าระบบ

การปรับเข้ากับตำแหน่งการปรับตนเอง

5. ประเมินผลกำหนดแผนประเมินผลประเมินผลการทดลองการปฏิบัติราชการ
6. การพัฒนาช่วยพัฒนาวิชาชีพบุคลากรกำหนดแผนพัฒนาโครงการกิจกรรมผลการ

พัฒนา

7. สิ่งตอบแทนหรือบำรุงรักษาเงินเดือนและการขึ้นสวัสดิการผลประโยชน์เกื้อกูล

สิ่งตอบแทนที่มีใช้เงินเดือนควบคุมเรื่องขวัญ

8. ดูแลปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่องการขาดงานการลามาสายสุขภาพความปลอดภัยใน

การมาปฏิบัติงาน

9. ความมั่นคงในอาชีพการบรรจุเป็นข้าราชการประจำการโอนการย้ายเกษียณอายุ

ราชการความมีอิสระและมั่นคงในการสอน

10. การจัดซื้อจัดแย้งช่วยเหลือแก้ปัญหาข้อขัดแย้งที่เกิดขึ้นกับบุคลากร

11. ให้ข่าวสารให้ทราบผลการปฏิบัติงานเก็บรวบรวมเรื่องราวประวัติการทำงานจัด

ระบบงานสื่อสารให้ทราบความเคลื่อนไหว

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2528 ขหน้า 8 – 9) ให้ทัศนะไว้ว่าการ
 บริหารงานบุคลากรให้เกิดผลดีมีประสิทธิภาพนั้นผู้บริหารจะต้องกระทำภารกิจ 5 ประการดังนี้

1. การกำหนดความต้องการบุคลากรควรวางแผนไว้ล่วงหน้า 2-3 ปีว่าต้องการเพิ่ม
 จำนวนบุคลากรจำนวนเท่าไรต้องการคุณสมบัติของบุคลากรอย่างไร

2. จัดบุคลากรเข้าปฏิบัติงานควรมีหลักการ 3 ประการคือ

2.1 จัดตามวิชาเอกประสบการณ์ความถนัด

2.2 ผู้บริหารจะต้องพิจารณาด้วยตนเองหรือร่วมกับคณะทำงานผสมผสานระหว่างข้อ 1 และข้อ 2 ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีบทบาทในการวางแผนโดยจัดแผนภูมิบริหารสถานศึกษา กำหนดบทบาทหน้าที่ของบุคลากรแต่ละคนให้ชัดเจนเช่นประจำชั้นประจำวิชาส่งเสริมกิจกรรมการเรียน การสอนงานสนับสนุนการสอน เป็นต้น

3. การควบคุมกำกับติดตามและนิเทศบุคลากรควรดำเนินการดังต่อไปนี้

3.1 กำหนดผู้รับผิดชอบที่นอกเหนือจากผู้บริหารสถานศึกษา

3.2 กำหนดปฏิทินปฏิบัติงานหรือกำหนดการปฏิบัติงานให้ชัดเจนดำเนินการให้มีวิธีการกำหนดควบคุมกำกับและติดตามการปฏิบัติงานกำหนดวิธีการรายงาน

4. การพัฒนาและการธำรงรักษาบุคลากรจัดทำได้ดังนี้

4.1 จัดทำโครงการพัฒนาบุคลากรตามกลุ่มสาระต่างๆที่สถานศึกษาต้องปรับปรุงและพัฒนาให้บุคลากรมีความสามารถเพิ่มขึ้น

4.2 จัดทำโครงการพัฒนาบุคลากรในด้านสนับสนุนการสอนเช่นโภชนาการ อนามัยการเงิน

4.3 จัดโครงสร้างด้านสวัสดิการและสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆแก่บุคลากร

5. การประเมินผลการปฏิบัติงานงานบุคลากรผู้บริหารสถานศึกษาควรดำเนินการดังนี้

5.1 กำหนดผู้รับผิดชอบการประเมินเช่นผู้บริหารสถานศึกษาเองหรือ คณะทำงาน

5.2 กำหนดแนวทางการประเมินให้ชัดเจนจัดสร้างเครื่องมือประเมินที่เที่ยงตรง และเชื่อถือได้

5.3 กำหนดให้มีการรายงานผลการประเมินเป็นรายเดือนรายภาคเรียนหรือ ประจำปีการศึกษาที่เห็นว่าเหมาะสม

จะเห็นได้ว่าการบริหารงานบุคลากรเป็นงานที่ยุ้งยากซับซ้อนเพราะเป็นการบริหารงานที่เกี่ยวกับคนซึ่งมีชีวิตจิตใจที่แตกต่างกันออกไปเป็นการยากที่จะกำหนดกฎเกณฑ์ให้เป็นที่แน่นอน

1. การกำหนดแนวทางที่เกี่ยวกับตัวบุคคลที่จะต้องดำเนินงานในระดับปฐมวัยเพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติของบุคคลที่จะต้องรับผิดชอบงานดังกล่าว

2. การจัดแบ่งหน่วยงานที่จะต้องทำหน้าที่และรับผิดชอบเฉพาะเกี่ยวกับผลการเรียนการสอนในระดับปฐมวัยทั้งนี้โดยให้ประสานสัมพันธ์กับฝ่ายต่างๆของโรงเรียน

3. การบังคับบัญชาบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับโครงการจัดชั้นระดับปฐมวัยซึ่งจะรวมถึงการที่จะทำให้บุคลากรดังกล่าวทำด้วยความเต็มใจและให้ได้ผลดี

4. การควบคุมเพื่อให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องปฏิบัติงานตามแผนและนโยบายการบริหารงานบุคลากรระดับปฐมวัยนั้นผู้บริหารต้องคัดเลือกบุคลากรที่มีบุคลิกลักษณะที่เป็นได้ทั้งมารดาพี่เลี้ยงเพื่อน และผู้นำของเด็กอัยาศัยใจคอกิริยามารยาทความประพฤติสมกับเป็น “แม่พิมพ์และผู้นำ” ของเด็กเป็นคน

ใจดีอยู่กับเด็กได้ดังที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2548 หน้า 24 – 26) กล่าวว่า คุณสมบัติของครูผู้สอนระดับปฐมวัยเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุดต่อคุณภาพของเด็กปฐมวัยจึงได้กำหนดคุณสมบัติของครูผู้สอนระดับปฐมวัยไว้ดังนี้

1. คุณลักษณะด้านวุฒิ

จบการศึกษาทางด้านการศึกษาปฐมวัยหรือจบการศึกษาสาขาอื่น ๆ และผ่านการอบรมความรู้ด้านการจัดการศึกษาปฐมวัย

1.1 มีความรู้ด้านจิตวิทยาเด็กจิตวิทยาพัฒนาการโดยเข้าใจพัฒนาการในแต่ละด้านอย่างแม่นยำ

1.2 มีความรู้ด้านหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสามารถพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย

1.3 มีความรู้และความสามารถจัดกิจกรรมได้ตามหลักการจัดการศึกษาปฐมวัย

1.4 มีความรู้และพัฒนาสื่อสำหรับเด็กปฐมวัยที่เหมาะสมกับกิจกรรมแต่ละกิจกรรมที่จัดให้กับเด็ก

1.5 มีความรู้การประกันคุณภาพการศึกษาระดับปฐมวัย

1.6 มีความรู้และทำวิจัยในชั้นเรียนได้สามารถนำผลการวิจัยมาพัฒนาเด็กได้เป็นอย่างดี

2. คุณลักษณะด้านความสามารถ

2.1 มีความสามารถในการวางแผนการจัดประสบการณ์การดำเนินงานในชั้นเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.2 มีความสามารถในการจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อมที่อบอุ่นเอื้อต่อการพัฒนาทุกด้าน

2.3 มีความสามารถในการจัดกิจกรรมได้หลากหลายโดยให้เด็กมีโอกาสเลือกตัดสินใจในการปฏิบัติตามความสนใจและความต้องการของเด็ก

2.4 มีความสามารถในการจัดกิจกรรมโดยให้เด็กได้ฝึกกระบวนการคิดการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริงตามแนวการจัดประสบการณ์ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย

2.5 มีความสามารถในการเล่านิทานการพูดการเตรียมเด็กให้พร้อมโดยวิธีการต่างๆ

2.6 มีความสามารถในการจัดกิจกรรมในรูปแบบบูรณาการให้เด็กได้เรียนรู้ผ่านการเล่นอย่างมีความสุข

2.7 มีความสามารถในการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมค่านิยมที่พึงปรารถนาและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ให้กับเด็กโดยผ่านกิจกรรมต่างๆ

2.8 มีความสามารถในการจัดหาและผลิตสื่อเพื่อส่งเสริมให้เด็กเกิดการเรียนรู้

2.9 มีความสามารถในการพัฒนาและนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้กับการจัดประสบการณ์ให้กับเด็กปฐมวัยอย่างเหมาะสม

2.10 มีความสามารถในการประเมินพัฒนาการที่หลากหลายและมีการจัดเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบเพื่อสรุปการประเมินพัฒนาการที่หลากหลายและมีการจัดเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบเพื่อการประเมินพัฒนาการและนำไปพัฒนาเด็ก

3. คุณลักษณะด้านบุคลิกภาพ

- 3.1 มีสุขภาพจิตดีอารมณ์มั่นคงใจเย็น
- 3.2 ยิ้มแย้มแจ่มใสอบอุ่นเป็นมิตร
- 3.3 มีกิริยาท่าทางสง่าผ่าเผยใช้วาจาสุภาพเรียบร้อยอ่อนโยน
- 3.4 แต่งกายสะอาดสุภาพเรียบร้อย
- 3.5 มีวินัยในตนเองมีลักษณะผู้นำผู้ตามที่ดี
- 3.6 มีความกระตือรือร้นกระฉับกระเฉงในการทำงาน

4. คุณลักษณะด้านมนุษยสัมพันธ์

- 4.1 ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ดีปรับตัวเข้ากับบุคคลทุกระดับได้อย่างเหมาะสม
- 4.2 ยอมรับความคิดเห็นและความสามารถของผู้อื่น
- 4.3 เข้าใจความรู้สึกและความต้องการของผู้ปกครอง
- 4.4 สัมพันธภาพที่ดีกับเด็กปฏิบัติต่อเด็กทุกคนอย่างเท่าเทียมกันและเป็นกันเองกับเด็กทุกคน
- 4.5 มีสัมพันธภาพที่ดีต่อบุคคลหรือหน่วยงานอื่นมองบุคคลอื่นและมองโลกในแง่ดี
- 4.5 มีศิลปะในการพูดใช้คำพูดต่อเด็กเพื่อนร่วมงานผู้ปกครองและบุคคลทั่วไปได้เหมาะสมกับสถานการณ์

5. คุณลักษณะด้านอุดมการณ์ในวิชาชีพครู

- 5.1 รักและศรัทธาต่อวิชาชีพครู
- 5.2 อุทิศเวลากำลังกายกำลังใจและสติปัญญาให้กับงานวิชาชีพครู
- 5.3 มีความสำนึกในหน้าที่ของความเป็นครูปฏิบัติงานในหน้าที่อย่างเต็มความสามารถ
- 5.4 มีความภูมิใจในความเป็นครูปฐมวัยเป็นผู้วางรากฐานที่ดีให้กับเด็กที่จะเติบโต

เป็นพลเมืองที่มีคุณภาพ

- 5.5 มีความมุ่งมั่นไม่ทอดทิ้งและเปื้อน่ายต่อการสอน
- 5.6 มีความเชื่อว่าเด็กมีความแตกต่างกันการจัดประสบการณ์จึงเน้นเด็กเป็นสำคัญจะช่วยให้เด็กพัฒนาเต็มตามศักยภาพ
- 5.7 มีความใฝ่รู้ใฝ่เรียนศึกษาหาความรู้อยู่เสมอเพื่อพัฒนาตนเองซึ่งจะบังเกิดผลกับเด็ก

และเพื่อนครู

6. คุณลักษณะด้านคุณธรรมและจริยธรรม

- 6.1 มีความเมตตากรุณาซื่อสัตย์สุจริต
- 6.2 มีความโอบอ้อมอารี
- 6.3 มีความเชื่ออย่างมีเหตุผลไม่หลงงมงาย
- 6.4 มีสติมั่นในการคิดและการกระทำ
- 6.5 มีความรับผิดชอบปฏิบัติตามสิทธิและหน้าที่ของพลเมืองดี
- 6.6 มีความเป็นกัลยาณมิตรกับเด็กเพื่อนร่วมงานผู้ปกครองและบุคคลทั่วไปปฏิบัติตน

ในจรรยาบรรณในวิชาชีพครูรักเด็กเอาใจใส่ให้ความดูแลช่วยเหลือเมื่อเด็กเกิดปัญหา

สรุปได้ว่าการบริหารงานบุคลากรระดับปฐมวัยบุคลากรในสถานศึกษาเป็นทรัพยากรที่สำคัญที่สุดของสถานศึกษาที่ผู้บริหารจะต้องบริหารให้มีบุคลากรเพียงพอจัดบุคลากรให้เหมาะสมกับชั้นปฐมวัย ส่งเสริมขวัญและกำลังใจให้เพียงพอพัฒนาให้มีความรู้ความสามารถควบคุมกำกับและนิเทศตลอดจน ประเมินผลการปฏิบัติงานเป็นระยะถ้าผู้บริหารสถานศึกษาสามารถบริหารงานบุคลากรประสบผลสำเร็จ สามารถช่วยแก้ปัญหาต่างๆที่มีอยู่ให้คลี่คลายลุล่วงไปได้และจะช่วยให้การบริหารงานด้าน อื่นๆได้อย่างมีประสิทธิภาพไปด้วยดังนั้นการบริหารงานบุคลากรได้อย่างมีประสิทธิภาพก็จะเป็นกุญแจไขไปสู่ความสำเร็จ ในการบริหารงานตามภารกิจของโรงเรียน

2.2.4 การบริหารทั่วไป

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2548, หน้า 27-31) การบริหารทั่วไปเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการแก่การบริหารงานอื่นๆเพื่อให้บรรลุผลตามคุณภาพที่กำหนดโดยมีบทบาทหลักในการประสานส่งเสริมสนับสนุนและการอำนวยความสะดวกต่างๆในการให้บริการการศึกษาทุกระดับมุ่งพัฒนาศูนย์เด็กปฐมวัยให้ใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีอย่างเหมาะสมส่งเสริมในการบริหารจัดการศึกษาของ ศูนย์เด็กปฐมวัยตามหลักการบริหารงานที่เน้นความโปร่งใสความรับผิดชอบต่อที่ตรวจสอบได้ตลอดจนการมีส่วนร่วมของบุคคลชุมชนและองค์กรที่เกี่ยวข้องเพื่อให้การจัดการศึกษาปฐมวัยมีคุณภาพ

ขอบข่าย/ภารกิจ

1. การจัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศ
2. การส่งเสริมสนับสนุนการบริหารงานวิชาการงานงบประมาณงานบุคลากรและงานบริหารทั่วไป
3. การบริหารจัดการอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมในศูนย์เด็กปฐมวัย
4. การประชาสัมพันธ์บริการและความร่วมมือ

ขอบข่ายการดำเนินงานของศูนย์เด็กปฐมวัย

1. การจัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศรวบรวมข้อมูลจากทุกฝ่ายเพื่อนำมาจัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศด้านการบริหารวิชาการงานงบประมาณงานบุคคลและบริหารทั่วไปให้เป็นปัจจุบันเพื่อใช้เป็น

ข้อมูลในการดำเนินงานของศูนย์เด็กปฐมวัยระบบสารสนเทศด้านวิชาการเช่นจัดทำข้อมูลของเด็กเป็นรายบุคคล เป็นต้น

2. การส่งเสริมสนับสนุนด้านการบริหารงานวิชาการงานงบประมาณงานบุคลากรสำรวจปัญหาความต้องการจำเป็นของด้านการบริหารงานวิชาการงานงบประมาณงานบุคลากรและงานบริหารทั่วไปในระดับปฐมวัย

2.1 จัดระบบส่งเสริมสนับสนุนและอำนวยความสะดวกในด้านการบริหารวิชาการงบประมาณงานบุคลากรและบริหารทั่วไปในระดับปฐมวัย

2.2 จัดหาสื่อเทคโนโลยีที่เหมาะสมเพื่อสนับสนุนและอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงานทุกด้านในระดับปฐมวัย

2.3 ติดตามประเมินผลการสนับสนุนและอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงานของบุคลากรในระดับปฐมวัย

3. การบริหารจัดการอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมในศูนย์เด็กปฐมวัยกำหนดแนวทาง วางแผนการบริหารจัดการอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมของศูนย์เด็กปฐมวัยดำเนินการจัดหาปรับปรุงบำรุงรักษา/พัฒนาอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมของศูนย์เด็กปฐมวัยให้ได้ตามมาตรฐานมีความปลอดภัยและเอื้อต่อการพัฒนาเด็กปฐมวัยดังนี้

3.1 อาคารเรียนของเด็กปฐมวัยควรจัดให้เป็นสัดส่วนมีรั้วและค้ำึงถึงความปลอดภัยเป็นหลักเช่นไม่ตั้งอยู่ในบริเวณลับตาหรือใกล้บริเวณที่อาจเสี่ยงต่อการเกิดอันตรายไม่มีหลุมหรือบ่อน้ำรวมทิ้งไม่ควรปลูกต้นไม้ที่มีหนามแหลมคมรกทึบ

3.2 ห้องเรียนปฐมวัยควรมีพื้นที่เพียงพอเอื้อต่อการจัดมุมประสบการณ์การทำกิจกรรมกลุ่มการทำกิจกรรมรายบุคคลห้องเรียนควรมีแสงสว่างเพียงพออากาศถ่ายเทได้สะดวกปราศจากเสียงรบกวนมีทางเข้า-ออกสะดวก

3.3 ห้องน้ำ-ห้องส้วม-ที่ล้างมือควรตั้งอยู่ในบริเวณที่เด็กปฐมวัยใช้ได้สะดวกและไม่ตั้งอยู่ในบริเวณที่ลับตาคนหากมีประตูจะต้องไม่ใส่กลอนหรือกุญแจและมีส่วนสูงที่ผู้ใหญ่สามารถมองเห็นได้จากภายนอกมีจำนวนเพียงพอและเหมาะสมกับการใช้งานของเด็กจำนวนอัตราส่วนโถส้วมที่ควรมีต่อเด็กเท่ากับ 1 ต่อ 10 – 12 คนในกรณีที่ไม่สามารถจัดทำห้องส้วมสำหรับเด็กปฐมวัยเป็นการเฉพาะได้ควรปรับสิ่งที่มีอยู่แล้วให้เหมาะสมตามวัยของเด็กโดยจัดหาวัสดุอุปกรณ์เพิ่มเติมเพื่อให้เด็กสามารถใช้ได้อย่างปลอดภัย

3.4 บริเวณที่ประกอบอาหารและรับประทานอาหารควรแยกต่างหากจากห้องเรียนและมีอุปกรณ์เครื่องใช้ที่ถูกสุขลักษณะสะอาดปลอดภัยและเหมาะสมกับเด็กในกรณีที่ไม่มีบริเวณรับประทานอาหารแยกต่างหากให้เลือกใช้บริเวณที่เหมาะสมแต่ต้องคำนึงถึงความสะดวกความสะอาดและความปลอดภัยของเด็ก

3.5 จัดให้มีมาตรการและดำเนินการเพื่อความปลอดภัยของอาคารสถานที่และสภาพที่แวดล้อมศูนย์เด็กปฐมวัยดังนี้

3.5.1 จัดให้มีผู้ดูแลรับผิดชอบด้านความปลอดภัยให้มีรั้วรอบบริเวณศูนย์เด็กปฐมวัยเพื่อให้เด็กปลอดภัยในการที่จะออกไปเดินเล่นตามมุมต่างๆคนเดียวหรือออกไปเล่นเป็นกลุ่มๆไม่ใช้หน้าต่างกระจกซึ่งจะแตกง่ายและเป็นอันตรายต่อเด็ก

3.5.2 ติดตั้งอุปกรณ์ระบบความปลอดภัยหรือเครื่องตัดไฟภายในอาคารรวมทั้งติดตั้งเครื่องดับเพลิงอย่างน้อย 1 เครื่องในแต่ละชั้นตอนอาคาร

3.5.3 ติดตั้งปลั๊กไฟให้สูงจากพื้นไม่น้อยกว่า 1.50 เมตรถ้าติดตั้งต่ำกว่าที่กำหนดจะต้องมีฝาปิดเพื่อป้องกันไม่ให้เด็กเล่นได้ควรหลีกเลี่ยงเครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์ต่างๆที่ทำด้วยวัสดุที่หักง่ายหรือมีส่วนแหลมคมหากเป็นไม้ต้องไม่มีเสี้ยนหรือเหลี่ยมคมและไม่ใช้สายไฟต่อพ่วง

3.5.4 มีตู้เก็บยาและเครื่องเวชภัณฑ์การปฐมพยาบาลอยู่ในที่สูงสะดวกต่อการหยิบใช้และเก็บในที่ปลอดภัยให้พ้นมือเด็ก

3.5.5 ติดตั้งวัสดุกันลื่นในบริเวณห้องน้ำ – ห้องส้วมและเก็บสารเคมีหรือน้ำยาทำความสะอาดไว้ในที่ปลอดภัยให้พ้นมือเด็ก

3.5.6 ติดตั้งอุปกรณ์เพื่อป้องกันพาหะนำโรคและมีมาตรการป้องกันด้านสุขอนามัย

3.5.7 มีตู้เครื่องเล่นให้อยู่ในระยะห่างกันพอสมควรตรวจสอบดูแลบริเวณเครื่องเล่นให้ปลอดภัยจากสัตว์และแมลงมีพิษโดยคำนึงถึงความปลอดภัยของเด็กในขณะเด็กเล่น

3.5.8 ดำเนินการจัดแหล่งการเรียนรู้การจัดการศึกษาปฐมวัยต้องอาศัยแหล่งการเรียนรู้เพื่อให้เด็กปฐมวัยได้พัฒนาตามจุดหมายของหลักสูตรควรจัดเตรียมแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายที่มีอยู่ในท้องถิ่นชุมชนทั้งแหล่งเรียนรู้ภายในและภายนอกสถานศึกษามีการดำเนินการดังนี้

1) รวบรวมแหล่งเรียนรู้ที่มีอยู่ในสถานศึกษาและชุมชนที่ครอบคลุมถึงบุคคลสถานที่และภูมิปัญญาท้องถิ่น

2) จัดสร้างแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษาที่ตอบสนองกับการเรียนรู้ใช้แหล่งเรียนรู้ควบคู่ไปกับการจัดประสบการณ์ให้กับเด็กให้เกิดประโยชน์และประสิทธิภาพ

4. การประชาสัมพันธ์บริการและความร่วมมือแนวปฏิบัติมีดังนี้การประชาสัมพันธ์เป็นกิจกรรมที่สนับสนุนให้เกิดการสร้าง ความเข้าใจที่ดีตลอดจนการเข้ามาสนับสนุนจากบุคคลหน่วยงานทำให้การจัดการศึกษาในศูนย์เด็กปฐมวัยประสบความสำเร็จ

4.1 หลักการประชาสัมพันธ์ควรคำนึงถึงหลักการดังต่อไปนี้

4.2 ความเหมาะสมคือการใช้วิธีการต่างๆหลายๆวิธีตามความเหมาะสม

4.3 ความทั่วถึงคือมีการประชาสัมพันธ์ให้ทั่วถึงทุกกลุ่มคนทุกหน่วยงาน

4.4 ความบริสุทธิ์ใจและตรงไปตรงมา

4.5 ความต่อเนื่องคือการค้าเงินการอย่างสม่ำเสมอ

4.6 ความพร้อมที่จะรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย

วัตถุประสงค์

1. เพื่อสร้างความสัมพันธ์ภายในศูนย์เด็กปฐมวัยในการดำเนินงานของศูนย์เด็กปฐมวัยให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งและพัฒนาศูนย์เด็กปฐมวัย
2. เพื่อสร้างความเข้าใจอันดีในการดำเนินงานของศูนย์เด็กปฐมวัยระหว่างศูนย์เด็กปฐมวัยกับผู้ปกครองชุมชนและหน่วยงานอื่น
3. เพื่อสร้างความเชื่อมั่นศรัทธาเลื่อมใสและความนิยมในการจัดการศึกษาปฐมวัยในศูนย์เด็กปฐมวัยการดำเนินการและผลงานทั้งหลายของเด็กปฐมวัยให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้รับทราบเพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปด้วยความราบรื่น

แนวทางการดำเนินการประชาสัมพันธ์ควรดำเนินการดังนี้

1. ประชุมชี้แจงครูผู้สอนและบุคลากรอื่นๆของสถานศึกษารวมถึงชุมชนให้ทราบถึงวัตถุประสงค์การจัดตั้งและพัฒนาเป็นศูนย์เด็กปฐมวัยเพื่อให้มีความเข้าใจตรงกันร่วมมือกันในการปฏิบัติงานให้สำเร็จตามจุดหมายของการจัดการศึกษาปฐมวัย
2. จัดบริการให้ความรู้โดยจัดทำเอกสารจุลสารแผ่นพับคู่มือเว็บไซต์เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับจิตวิทยาพัฒนาการเด็กวิธีการอบรมเลี้ยงดูเด็กแก่พ่อแม่ผู้ปกครองและประชาชนทั่วไปตลอดจนหน่วยงานอื่นๆ
3. จัดป้ายนิเทศเกี่ยวกับความก้าวหน้าของการจัดกิจกรรมการแสดงผลงานทางวิชาการของศูนย์เด็กปฐมวัย
4. ประชุมพ่อแม่ผู้ปกครองเพื่อสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบ้านและศูนย์เด็กปฐมวัยสร้างบรรยากาศอันอบอุ่นให้ผู้ปกครองจัดให้มีการพบปะทำกิจกรรมร่วมกับพ่อแม่ผู้ปกครองอย่างต่อเนื่องเพื่อพ่อแม่ผู้ปกครองจะได้สร้างความเข้าใจสนับสนุนการเรียนการสอนของบุตรหลานตนได้อย่างถูกต้อง
5. จัดปฐมนิเทศพ่อแม่ผู้ปกครองอย่างน้อย 2 ครั้งคือก่อนเด็กเข้าเรียนชั้นปฐมวัยและก่อนเด็กจะเลื่อนขึ้นชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เพื่อให้พ่อแม่ผู้ปกครองเข้าใจการศึกษาทั้ง 2 ระดับและให้ความร่วมมือช่วยเด็กให้สามารถปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมใหม่ให้ดีขึ้นตัวอย่างหัวข้อการปฐมนิเทศเช่นการสอนอ่านเขียนในระดับอนุบาลศึกษาสอนอย่างไรเมื่อไรเด็กจึงจะพร้อมที่จะเขียนหนังสืองานวิจัยเกี่ยวกับผลการเตรียมความพร้อมให้เด็กเกิดผลดีอย่างไรพ่อแม่ผู้ปกครองช่วยเด็กให้เกิดการเรียนรู้ได้อย่างไร เป็นต้น
6. เยี่ยมบ้านเด็กเพื่อพบปะสนทนากับพ่อแม่ผู้ปกครองของเด็กในภาวะปกติหรือยามเจ็บป่วย
7. นำเด็กเป็นสื่อกลางในการสร้างความเข้าใจที่ดีแก่พ่อแม่ผู้ปกครองและชุมชนเพื่อให้เกิดความร่วมมือกันระหว่างศูนย์เด็กปฐมวัยชุมชนและหน่วยงานอื่นๆ
8. จัดให้มีพิธีมอบโล่เข็มหรือเกียรติบัตรแก่ครูผู้สอนเด็กภารโรงและผู้มีอุปการคุณกับศูนย์เด็กปฐมวัยงานบริการของศูนย์เด็กปฐมวัยศูนย์เด็กปฐมวัยมีหน้าที่ให้บริการแก่บุคคลและหน่วยงานได้แก่

เครือข่ายครูผู้สอนพ่อแม่ผู้ปกครองชุมชนองค์กรและสถาบันต่างที่เกี่ยวข้องกับเด็กปฐมวัยงานบริการที่ศูนย์เด็กปฐมวัยควรจัดเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารและสร้างความรู้ความเข้าใจที่เป็นส่วนที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็กนวัตกรรมการงานวิจัยองค์ความรู้ใหม่ความเคลื่อนไหวทางการศึกษาปฐมวัย

รูปแบบและกิจกรรมการดำเนินงานของศูนย์เด็กปฐมวัยดังนี้

1. ให้คำแนะนำปรึกษาในด้านการพัฒนาเด็ก
2. ให้บริการยืมสื่อวัสดุและอุปกรณ์
3. เป็นแหล่งเรียนรู้ด้านการศึกษาปฐมวัยของชุมชน
4. สนับสนุนให้ผู้ปกครองและบุคลากรอื่นๆในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

ปฐมวัย

5. ประสานความร่วมมือศูนย์เด็กปฐมวัยควรมีการประสานความร่วมมือแก่บุคคลและหน่วยงานต่างๆที่เกี่ยวข้องกับเด็กปฐมวัยดังนี้

6. ประสานความร่วมมือกับบุคคลและหน่วยงานเข้ามาเป็นคณะกรรมการของสถานศึกษา/ศูนย์เด็กปฐมวัย

7. ประสานความร่วมมือกับบุคคลและหน่วยงานต่างๆในการเป็นวิทยากรให้ความรู้คำแนะนำเกี่ยวกับเด็ก

8. ประสานความร่วมมือกับบุคคลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการให้ความช่วยเหลือเด็กที่มีความต้องการพิเศษ

9. ประสานและสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการเรียนรู้ในเขตพื้นที่บริการการให้บริการข้อมูลสารสนเทศแก่ชุมชน

สรุปได้ว่าการบริหารทั่วไปเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการประชาสัมพันธ์โรงเรียนการให้บริการแก่ชุมชน การเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆของชุมชนการให้ชุมชนเข้าร่วมกิจกรรมของโรงเรียนและการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนและหน่วยงานอื่นในท้องถิ่นเพื่อให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาและพัฒนาโรงเรียนให้เจริญก้าวหน้าประสบผลสำเร็จในการเรียนการสอนในการบริหารงานดังกล่าวผู้บริหารต้องมีการวางแผนทั้งในการบริการให้นักเรียนได้เรียนในโรงเรียนอย่างมีความสุขโดยการจัดอาคารสถานที่เพื่อให้โรงเรียนมีอาคารสถานที่ที่มีสภาพพร้อมที่จะใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้นักเรียนประสบความสำเร็จในการเรียนและการดำรงชีวิตทั้งในและนอกโรงเรียนนอกจากนั้นโรงเรียนยังต้องให้บริการแก่ชุมชนการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆของชุมชนการให้ชุมชนเข้าร่วมกิจกรรมของโรงเรียนเป็นการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนเพื่อให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

จากหลักการบริหารโรงเรียนระดับปฐมวัยทั้ง 4 ได้แก่ 1.การบริหารงานวิชาการ 2. การบริหารงานงบประมาณ 3. การบริหารงานบุคคล 4. การบริหารงานทั่วไป จะเห็นได้ว่าการบริหารโรงเรียนโดยเฉพาะระดับปฐมวัยผู้บริหารจะต้องให้ความสำคัญต่องานทั้ง 4 ด้านเป็นอย่างยิ่ง ซึ่งผู้วิจัยจะใช้เป็นหลักในการพิจารณาการบริหารจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในครั้งต่อไป

2.3 การจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาสามขาท่าหาดยาว

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2

2.3.1 สถานที่ตั้ง

กลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาสามขาท่าหาดยาว เป็นหน่วยงานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการมีหน้าที่และความรับผิดชอบในการจัดทำนโยบายแผนพัฒนา และมาตรฐานการศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบายและมาตรฐานการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษาและความต้องการของท้องถิ่น วิเคราะห์การจัดตั้งงบประมาณ รวมถึงการกำกับ ตรวจสอบ ติดตามการใช้จ่ายงบประมาณ ประสาน ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาหลักสูตรของหน่วยงานร่วมกับสถานศึกษาในสังกัด มีระบบประกันคุณภาพการศึกษาทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา ประสานการปฏิบัติราชการทั่วไปกับองค์กร หรือหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ได้รับมอบหมาย กลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาสามขาท่าหาดยาว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ตั้งอยู่ในอำเภอโพธิ์ทราย จังหวัดร้อยเอ็ด มีโรงเรียนในสังกัด 5 โรงเรียน แบ่งออกเป็น 2 ตำบลคือตำบลสามขาประกอบด้วย โรงเรียนสามขาพิทยาคม โรงเรียนชุมชนบ้านหมากยาง และตำบลท่าหาดยาว ประกอบด้วย โรงเรียนดอนโมงสัมพันธ์ปลาคุณม่วงน้อยโรงเรียนบ้านโพหนองโรงเรียนบ้านหนองพลับ

2.3.2 อาณาเขตและที่ตั้ง

กลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาสามขาท่าหาดยาว แบ่งพื้นที่การบริการออกเป็น 18 หมู่บ้าน 2 ตำบล คือ

1. เทศบาลตำบลสามขาประกอบด้วย 8 หมู่บ้าน
2. ตำบลท่าหาดยาว ประกอบด้วย 10 หมู่บ้าน

กลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาสามขาท่าหาดยาว อยู่ห่างจากตัวอำเภอโพธิ์ทราย เป็นระยะทาง 10 กิโลเมตร มีอาณาเขตติดต่อกับพื้นที่ใกล้เคียง ดังนี้

- ทิศเหนือ มีอาณาเขตติดกับตำบลศรีสว่าง อำเภอโพธิ์ทราย จังหวัดร้อยเอ็ด
- ทิศใต้ มีอาณาเขตติดกับแม่น้ำมูลเขตอำเภอรัตนบุรี จังหวัดสุรินทร์
- ทิศตะวันออกมีอาณาเขตติดกับตำบลยางคำ อำเภอโพธิ์ทราย จังหวัดร้อยเอ็ด
- ทิศตะวันตก มีอาณาเขตติดกับตำบลทุ่งกุลา อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดร้อยเอ็ด

2.3.3 จำนวนนักเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาสามขาท่าหาดยาว

จำนวนนักเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาสามขาท่าหาดยาวปีการศึกษา 2557 ดังตารางที่ 2.2

ตารางที่ 2.2 จำนวนนักเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาสามขาท่าหาดยาว ปีการศึกษา 2557

ที่	ชื่อสถานศึกษา	จำนวนนักเรียน (คน)
1	โรงเรียนสามขาพิทยาคม	372
2	โรงเรียนชุมชนบ้านหมากยาง	90
3	โรงเรียนดอนโมงสัมพันธ์ปลาคุณม่วงน้อย	257
4	โรงเรียนบ้านโพหนอง	80
5	โรงเรียนบ้านหนองพลับ	75

2.3.4 ระบบในการบริหาร

ในการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยรัฐบาลได้ตระหนักและให้ความสำคัญต่อเด็กระดับปฐมวัยเป็นอย่างมากจึงได้จัดทำแผนพัฒนาการศึกษาโดยกำหนดวัตถุประสงค์นโยบายเพื่อเป็นแนวทางในการจัดและส่งเสริมให้เด็กได้รับการพัฒนาเตรียมความพร้อมก่อนเข้าเรียนในระดับประถมศึกษาดังปรากฏในแผนการศึกษาแห่งชาติได้มีเป้าหมายเตรียมความพร้อมทุกด้านก่อนเข้าสู่ระบบการศึกษาและในด้านยุทธศาสตร์การดำเนินการรัฐบาลได้เน้นการส่งเสริมและสนับสนุนให้พ่อแม่ผู้ปกครองและผู้เตรียมตัวเป็นพ่อแม่มีความรู้ความสามารถในการอบรมเลี้ยงดูตั้งแต่เด็กอยู่ในครรภ์มารดาและแรกเกิดได้อย่างถูกต้องเหมาะสมและสามารถเตรียมความพร้อมของเด็กปฐมวัยอย่างมีคุณภาพเพื่อให้เด็กมีวุฒิภาวะและสามารถเข้าสู่ระบบการศึกษาได้อย่างเหมาะสมต่อไป (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2545, หน้า 37 – 39)

กลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาสามขาท่าหาดยาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ได้ปฏิบัติตามแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติดังกล่าวโดยดูแลจัดการศึกษามีนักเรียนระดับปฐมวัยในความรับผิดชอบ 203 คน (ข้อมูล ณ วันที่ 10 มิถุนายน 2556) การปฏิบัติงานของกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาสามขาท่าหาดยาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 มีแนวดำเนินการสำหรับการศึกษาปฐมวัยดังนี้

1. การประกันสิทธิและโอกาสสร้างความพร้อมให้เด็กปฐมวัยได้รับการพัฒนาอย่างทั่วถึงโดยเป้าหมายประชากรวัยเรียนกลุ่มอายุ 3 – 5 ปีได้รับการส่งเสริมพัฒนาการอย่างทั่วถึงทุกด้านตามเกณฑ์มาตรฐาน

2. มีโครงการและกิจกรรมหลักสร้างโอกาสพัฒนาคุณภาพให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลทางการศึกษาแก่ประชากรวัยเรียนทุกคน (ระดับการศึกษาภาคบังคับสำรวจสำมะโนประชากรวัยเรียนจัดทำแผนที่การศึกษาและแผนที่ทางภูมิศาสตร์ทางการศึกษา)

3. สนับสนุนให้หน่วยงานต่างๆและประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานระดมทุนและทรัพยากรเพื่อการศึกษาเสริมรายได้ระหว่างเรียนจัดทำแผนส่งต่อนักเรียนให้ครอบคลุมพื้นที่ประชาสัมพันธการรับเด็กเชิงรุกช่วยเหลือเด็กพิการและเด็กด้อยโอกาสได้รับการศึกษาจนจบการศึกษาภาคบังคับ

4. สร้างโอกาสพัฒนาคุณภาพให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลทางการศึกษาแก่ประชากรวัยเรียนทุกคนการศึกษาปฐมวัยพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ระดับปฐมวัยประสานความร่วมมือสาธารณสุขและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในด้านการส่งเสริมสุขภาพอนามัยเด็กประชาสัมพันธรณรงค์ให้ผู้ปกครองเห็นความสำคัญของการศึกษาระดับปฐมวัยและส่งเสริมการเตรียมความพร้อมด้านวิชาการให้กับหน่วยงานและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ดังนั้นปัจจัยที่มีความสำคัญในการจัดการศึกษาในสถานศึกษาผู้บริหารจะให้ความสำคัญและมีกลยุทธ์ในการจัดการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมภูมิปัญญาและพัฒนาการของเด็กนอกจากนี้ในสถานศึกษาการจัดสภาพแวดล้อมที่ดีมีความปลอดภัยการจัดอาหารและส่งเสริมสุขภาพอนามัยเด็กจะช่วยให้การจัดการศึกษาปฐมวัยในสถานศึกษามีศักยภาพที่ดีด้วยเหตุนี้การพัฒนาการจัดการศึกษาปฐมวัยสำหรับอนาคตจะต้องอาศัยการมองวิสัยทัศน์ของคนไทยและสังคมไทยวิเคราะห์กระแสโลกาภิวัตน์และสิ่งแวดล้อมต่างๆ กำหนดเป็นมาตรฐานการจัดการศึกษานับว่าความจำเป็นและสำคัญอย่างยิ่งที่ก่อให้เกิดสถานศึกษาปฐมวัยที่มีแนวทางพัฒนาที่ชัดเจนในการที่จะทำให้ผู้เรียนมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนด

2.4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.4.1 งานวิจัยในประเทศ

ทิพาพร ตันขศิริ (2551, บทคัดย่อ) ศึกษาความต้องการของผู้ปกครองเกี่ยวกับการจัดการศึกษาสำหรับเด็กระดับปฐมวัยในโรงเรียนนานาชาติ จังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษาพบว่า ในภาพรวมเกี่ยวกับความต้องการของผู้ปกครองของนักเรียนระดับปฐมวัยเกี่ยวกับการจัดการศึกษาสำหรับเด็กระดับปฐมวัยในโรงเรียนนานาชาติ จังหวัดเชียงใหม่อยู่ในระดับมากที่สุด 3 ด้าน ได้แก่ ด้านสุขอนามัยและความปลอดภัย ด้านครูและบุคลากรและด้านการจัดบริการอาหารสำหรับเด็ก และระดับมาก 3 ด้าน ได้แก่ ด้านอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม ด้านการมีส่วนร่วมระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครอง และด้านหลักสูตรและการเรียนการสอน ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของผู้ปกครอง คือ ผู้ปกครองให้ความสำคัญในด้านความปลอดภัยของรถโรงเรียน ให้โรงเรียนมีงบประมาณในการส่งครูไปอบรมตามสถานที่ต่างๆ ที่มีการจัดประชุมของโรงเรียน

นานาชาติ การจัดการไม่ควรมีเมนูซ้ำๆ กัน หลักสูตรและเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้องควรได้รับการแปลเป็นภาษาไทย นอกเหนือจากนั้นการจัดการเรียนการสอนควรบูรณาการเนื้อหาที่เรียนกับการนำไปใช้ใน ชีวิตประจำวัน

จรรยา ชินลี (2552, บทคัดย่อ) ศึกษาแนวทางการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในเขตอำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษาพบว่าการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในปัจจุบันยังพบปัญหาบุคลากรขาดประสบการณ์ ระดับการศึกษาค่อนข้างต่ำ งบประมาณไม่เพียงพอการเบิกจ่ายงบประมาณไม่คล่องตัว อาคารสถานที่ไม่ได้มาตรฐาน สภาพแวดล้อมภายนอกยังไม่มีความร่มรื่นที่จะตอบสนองต่อการเรียนรู้ของเด็ก สภาพแวดล้อมภายในการจัดมุมประสบการณ์ไม่ครอบคลุมกิจกรรมของเด็กตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด อุปกรณ์และสื่อการเรียนรู้ไม่เพียงพอไม่มีการกำหนดนโยบายและแผนที่จะพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอย่างชัดเจน ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในการวางแผนน้อย ครูผู้ดูแลเด็กขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดประสบการณ์ และการประเมินพัฒนาการบุคลากรได้รับการพัฒนาโดยการให้ทุนศึกษาต่อแต่ยังไม่ครบทุกคนไม่มีบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเข้าไปนิเทศการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และเด็กเล็ก มีสุขภาพฟันผุ สำหรับแนวทางพัฒนาพบว่า ควรสร้างแรงจูงใจและจัดสวัสดิการแก่บุคลากรให้มากขึ้น ประสานงานร่วมกันระหว่างศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในการจัดจ้างบุคลากรในตำแหน่งนักรงเพื่อปฏิบัติหน้าที่หมุนเวียนในแต่ละศูนย์ กำหนดเกณฑ์การจัดสรรงบประมาณในส่วนที่เป็นรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อสนับสนุนการจัดการศึกษาให้เป็นแนวเดียวกันปรับปรุงอาคารสถานที่ สภาพแวดล้อมให้มีมาตรฐานด้านความปลอดภัย ควรให้ความรู้เรื่องการผลิตสื่อ การจัดประสบการณ์ และการประเมินพัฒนาการแก่ครูผู้ดูแลเด็ก พัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้ทั่วถึงและหลากหลายรูปแบบ ให้ความรู้เรื่องกรณีพิเศษแก่บุคลากรที่รับผิดชอบ และขอความร่วมมือเจ้าหน้าที่ด้านสาธารณสุขมาให้ความรู้แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องในเรื่องการดูแลและป้องกันสภาพฟันผุ

ฐิติวรรณ หารนอก (2554, บทคัดย่อ) ศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการบริหารการศึกษาปฐมวัย ในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองหัวหิน อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการบริหารการศึกษาปฐมวัย ในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองหัวหิน อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ผู้ปกครองส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 178 คน คิดเป็นร้อยละ 92.50 มีอายุระหว่าง 31-40 ปี จำนวน 151 คน คิดเป็นร้อยละ 53.00 มีการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 259 คน คิดเป็นร้อยละ 90.9 ประกอบอาชีพรับจ้างอื่น ๆ จำนวน 182 คน คิดเป็นร้อยละ 63.90 และมีรายได้ต่อเดือน ต่ำกว่า 8,000 บาท จำนวน 192 คน คิดเป็นร้อยละ 67.4 2) ความพึงพอใจของผู้ปกครอง ต่อการจัดการบริหารการศึกษาปฐมวัย ในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองหัวหิน อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน อยู่ในระดับมากถึง 13 ข้อ เมื่อพิจารณาเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยพบว่า ข้อที่แสดงถึงความพึงพอใจอยู่ในระดับแรก 3 ข้อ คือ ข้อ 13 ผู้ปกครองมีความภาคภูมิใจที่ส่งบุตรหลานศึกษา ณ โรงเรียนแห่งนี้ ข้อ 5 โรงเรียนแลกเปลี่ยนความรู้ และสร้างความเข้าใจกับผู้ปกครอง ในการจัดการศึกษา และข้อ 12 โรงเรียนมีแผ่นป้ายนิเทศ แสดงข้อมูล

ข่าวสาร วันสำคัญ ให้ผู้ปกครองรับทราบที่โรงเรียน ในอันดับท้ายสุด 3 อันดับ คือ ข้อ 3 โรงเรียนมีการสร้างความสัมพันธ์ภาพอันดีต่อกันระหว่าง บ้าน โรงเรียน และชุมชน เพื่อให้โรงเรียนรู้จักบ้านและชุมชนดีขึ้น ข้อ 7 โรงเรียนมีการสร้างความสัมพันธ์กับผู้ปกครอง โดยจัดประชุมอบรม เพื่อให้ความรู้ผู้ปกครองเกี่ยวกับพัฒนาการของเด็ก และข้อ 10 โรงเรียนได้ส่งผู้บริหารและครูได้เข้าร่วมกิจกรรมของชุมชนในโอกาสต่าง ๆ

3) ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครอง ที่มีต่อการบริหารการศึกษาปฐมวัย ในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองหัวหิน อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จำแนกตาม สถานภาพของผู้ปกครองที่มีความพึงพอใจในระดับมาก และเมื่อพิจารณาทั้งในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

รัตนา ปานเกิด (2554, หน้าบทคัดย่อ) ศึกษาการบริหารการศึกษาปฐมวัยในสถานศึกษาอำเภอวังน้ำเขียวสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมาเขต 3 ผลการศึกษาพบว่า 1) การศึกษาการบริหารการศึกษาปฐมวัยในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมาเขต 3 โดยรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลางเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านการจัดบุคลากรมีค่าเฉลี่ยสูงสุดรองลงมาคือด้านการจัดงบประมาณด้านการจัดสื่อส่งเสริมพัฒนาการด้านการจัดประสบการณ์และด้านการประเมินพัฒนาการมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด 1.1) การศึกษาการบริหารการศึกษาปฐมวัยในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมาเขต 3 จำแนกตามผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลางเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านการจัดงบประมาณมีค่าเฉลี่ยสูงสุดรองลงมาคือด้านการจัดบุคลากรด้านการประเมินพัฒนาการด้านการจัดสื่อส่งเสริมพัฒนาการและด้านการจัดประสบการณ์มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด 1.2) การศึกษาการบริหารการศึกษาปฐมวัยในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 จำแนกตามครูผู้สอนปฐมวัยโดยรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลางเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านการจัดงบประมาณมีค่าเฉลี่ยสูงสุดรองลงมาคือด้านการจัดสื่อส่งเสริมพัฒนาการด้านการจัดบุคลากรด้านการจัดประสบการณ์และด้านการประเมินพัฒนาการมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด 1.3) การเปรียบเทียบการบริหารการศึกษาปฐมวัยในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 จำแนกตามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามโดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านด้านการจัดบุคลากรแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) ด้านการจัดงบประมาณแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญด้านการจัดประสบการณ์แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) ด้านการจัดสื่อส่งเสริมพัฒนาการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) ด้านการประเมินพัฒนาการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) โดยผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถมากกว่าครูผู้สอนปฐมวัย

เรขา ศรีวิชัย (2554, หน้าบทคัดย่อ) ศึกษาสภาพการบริหารงานของสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิผลในจังหวัดนนทบุรีผลการศึกษาพบว่า 1) รูปแบบการบริหารงานสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิผลประกอบด้วยปัจจัยนำเข้าที่มีองค์ประกอบย่อยคือสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาการตอบสนองความต้องการของชุมชนและแหล่งเรียนรู้ในชุมชนนโยบายของรัฐบาลนโยบายของคณะกรรมการสถานศึกษาผู้เรียนผู้บริหารและครูจรรยาบรรณวิชาชีพของครูจรรยาบรรณวิชาชีพของ

ผู้บริหารและงบประมาณสำหรับปัจจัยด้านกระบวนการนั้นประกอบด้วยการบริหารจัดการหลักสูตรการเรียนการสอนและการวัดและประเมินผลด้านผลผลิตคือผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนและความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียน 2) จากการประเมินรูปแบบการบริหารงานสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิผลในจังหวัดนนทบุรีพบว่ารูปแบบนี้มีประโยชน์มีความสอดคล้องและความเป็นไปได้ส่วนความเหมาะสมจำเป็นต้องพัฒนาจากขนาดของสถานศึกษารวมทั้งสถานศึกษาจะต้องแสดงความเป็นเอกลักษณ์และอัตลักษณ์ในการบริหารจัดการให้ชัดเจนด้วย

วิทธรวัฒน์ วิชัย (2554, หน้าบทคัดย่อ) ศึกษาการบริหารงานสภาพปัญหาและการแก้ปัญหาการบริหารงานของโรงเรียนอนุบาลสวนเด็กจังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษาพบว่าในด้านผลการพัฒนาของเด็กยึดแนวทางตามหลักสูตรปฐมวัยและหลักสูตรของโรงเรียนโดยประมวลผลตามมาตรฐานตัวบ่งชี้ของการศึกษาปฐมวัยครอบคลุมทั้ง 4 ด้านคือด้านร่างกายอารมณ์จิตใจสังคมและสติปัญญาด้านการบริหารงานวิชาการมีการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาการวิเคราะห์วางแผนและพัฒนาหลักสูตรตลอดจนสาระการเรียนรู้อสอดคล้องกับปรัชญาหลักการและเป้าหมายการศึกษาปฐมวัยเหมาะสมกับเด็กสถานศึกษาและสภาพของชุมชนจัดประสบการณ์เน้นให้เด็กได้รับประสบการณ์ตรงจากการสังเกตสำรวจเล่นค้นคว้าทดลองและแก้ปัญหาด้วยตนเองด้านการบริหารจัดการมีการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาและแผนปฏิบัติงานประจำปีสอดคล้องกับเป้าหมายหลักสูตรและนโยบายในการจัดการศึกษาตลอดจนสภาพของท้องถิ่นและสถานศึกษาการให้บริการเด็กสามารถจัดบริการอาหารและน้ำดื่มได้ถูกสุขลักษณะดูแลรักษาความปลอดภัยให้แก่เด็กจัดได้อย่างเป็นระบบทั่วถึงด้านความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับผู้ปกครองและชุมชนจัดให้มีความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับผู้ปกครองและชุมชนโดยมีการประชุมร่วมกันระหว่างครูและผู้ปกครองและชุมชนอย่างสม่ำเสมอด้านบุคลากรและการบริหารบุคลากรผู้บริหารมีวิสัยทัศน์และความเป็นผู้นำ มีความเป็นประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วมส่วนคุณลักษณะของครูมีทักษะในการจัดประสบการณ์และกิจกรรมให้กับเด็กโครงสร้างและบทบาทหน้าที่ของบุคลากรกำหนดไว้ชัดเจนมีการจัดระบบนิเทศติดตามประเมินผลเสริมสร้างขวัญและกำลังใจให้แก่บุคลากรทุกฝ่ายอย่างเหมาะสมปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาพบว่ามีปัญหาเด็กนักเรียนมีพัฒนาการทางด้านสติปัญญาแตกต่างกันการแก้ไขปัญหาคือมีการสอนเสริมจัดโครงการแววฉลาดหลังเลิกเรียนหรือเวลาที่นักเรียนว่างอย่างสม่ำเสมอส่วนใหญ่ครูมีความคิดเห็นในบางเรื่องไม่ตรงกับผู้บริหารแก้ปัญหาโดยจัดประชุมและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นพร้อมกันเป็นหมู่คณะด้านเอกสารมีความคลาดเคลื่อนโดยกำหนดจุดเด่นของโรงเรียนไว้ไม่ชัดเจนแก้ปัญหาโดยการตรวจสอบความสมบูรณ์ของเอกสารให้รอบคอบและเตรียมการวางแผนล่วงหน้าให้ดีกว่าก่อนมีการประเมินโรงเรียน

รสจณา สะแลแม (2553, หน้าบทคัดย่อ) ศึกษาการเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชนในการเตรียมความพร้อมแก่เด็กปฐมวัยด้านอารมณ์ จิตใจและสังคม : กรณีศึกษาบ้านลำเปา ตำบลลำไพล อำเภอเทพา จังหวัดสงขลา ผลการวิจัยพบว่า 1) กระบวนการเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชนในการเตรียมความพร้อมแก่เด็กปฐมวัยด้านอารมณ์ จิตใจและสังคม มี 6 ขั้นตอน คือ

การสร้างบรรยากาศการยอมรับของชุมชนและคัดเลือกแกนนำ การสร้างความตระหนักและปรับเปลี่ยน กระบวนการทำงานร่วมกัน การระดมความคิดเห็นเพื่อวิเคราะห์สภาพปัญหา สำรวจความต้องการ และหาแนวทางร่วมกัน การวางแผนการดำเนินงาน การดำเนินงานตามแผนงาน สรุปและประเมินผล

2) ผลของกระบวนการการเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชนในการเตรียมความพร้อมแก่ เด็กปฐมวัยด้านอารมณ์ จิตใจและสังคม พบว่า ผู้ปกครองเด็กปฐมวัย มีความรู้เรื่องการเตรียมความพร้อม แก่เด็กปฐมวัยด้านอารมณ์ จิตใจและสังคมในระดับสูง และมีการปฏิบัติในการเตรียมความพร้อมแก่เด็ก ปฐมวัยด้านอารมณ์ จิตใจและสังคมในระดับดี 3) ปัญหาและอุปสรรคที่มีต่อกระบวนการการเสริมสร้างการ มีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชนในการเตรียมความพร้อมแก่เด็กปฐมวัยด้านอารมณ์ จิตใจและสังคมครั้ง นี้ คือ ภาระงานของกลุ่มแกนนำ และขาดสถานที่จัดประชุมและจัดกิจกรรม

จรรยา ชินสี (2552, หน้าบทคัดย่อ) ศึกษาแนวทางพัฒนาการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเขตอำเภอแม่ริมจังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษาพบว่า การจัดการศึกษาระดับปฐมวัย ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในปัจจุบันยังพบปัญหาบุคลากรขาดประสบการณ์ระดับการศึกษาค่อนข้างต่ำ งบประมาณไม่เพียงพอการเบิกจ่ายงบประมาณไม่คล่องตัวอาคารสถานที่ไม่ได้มาตรฐานสภาพแวดล้อม ภายนอกยังไม่มีความร่มรื่นที่จะตอบสนองต่อการเรียนรู้ของเด็กสภาพแวดล้อมภายในการจัดมุม ประสบการณ์ไม่ครอบคลุมกิจกรรมของเด็กตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดอุปกรณ์และสื่อการเรียนไม่ เพียงพอไม่มีการกำหนดนโยบายและแผนที่จะพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอย่างชัดเจนผู้ปกครองและชุมชนมี ส่วนร่วมในการวางแผนน้อยครูผู้ดูแลเด็กขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดประสบการณ์และการประเมิน พัฒนาการบุคลากรได้รับการพัฒนาโดยการให้ทุนศึกษาต่อแต่ยังไม่ครบทุกคนไม่มีบุคลากรขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นเข้าไปนิเทศการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและเด็กเล็กมีสุขภาพฟันผุสำหรับ แนวทางพัฒนาพบว่าควรสร้างแรงจูงใจและจิตสวัสดิการแก่บุคลากรให้มากขึ้นประสานงานร่วมกันระหว่าง ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในการจัดจ้างบุคลากรในตำแหน่งนักการศึกษาเพื่อปฏิบัติหน้าที่หมุนเวียนในแต่ละศูนย์กำหนด เกณฑ์การจัดสรรงบประมาณในส่วนที่เป็นรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อสนับสนุนการจัด การศึกษาให้เป็นแนวเดียวกันปรับปรุงอาคารสถานที่สภาพแวดล้อมให้มีมาตรฐานด้านความปลอดภัยควร ให้ความรู้เรื่องการผลิตสื่อการจัดประสบการณ์และการประเมินพัฒนาการแก่ครูผู้ดูแลเด็กพัฒนาบุคลากรให้ ทั่วถึงและหลากหลายรูปแบบให้ความรู้เรื่องการนิเทศแก่บุคลากรที่รับผิดชอบและขอความร่วมมือเจ้าหน้าที่ ด้านสาธารณสุขมาให้ความรู้แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องในเรื่องการดูแลและป้องกันสภาพฟันผุ

กัญญนัช แยมประยูร (2549, หน้าบทคัดย่อ) ได้ศึกษาสภาพปัญหาการบริหารจัดการ การศึกษาระดับปฐมวัยในสถานศึกษาเขตพื้นที่การศึกษาเชียงรายเขต 2 พบว่า 1) ปัญหาการบริหารจัดการ การศึกษาระดับปฐมวัยอยู่ระดับปานกลางงานงบประมาณและระดับบริหารทั่วไปอยู่ในระดับน้อย 2) ผลจาก การเปรียบเทียบปัญหาการบริหารจัดการศึกษาระดับปฐมวัยจำแนกตามขนาดโรงเรียนพบว่างาน งบประมาณและงานบุคลากรแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.4.2 งานวิจัยต่างประเทศ

ลาร์กิน (Larkin, 1992, p. 397-A) ได้ศึกษาเรื่องผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลถึงสภาพความเป็นผู้นำในเรื่องการศึกษาในระดับอนุบาลเป็นการสำรวจว่าผู้บริหารโรงเรียนมีความคาดหวังและความต้องการในบทบาทตามโครงสร้างในองค์กรอย่างไรประสบการณ์ที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการจะช่วยเตรียมการในการที่จะแสดงบทบาทสถานะผู้นำอย่างไรการศึกษาที่มีความสำคัญต่อการเตรียมตัวเป็นผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลต่อการตั้งนโยบายและการออกไปประกาศนียบัตรรับรองในสาขาการศึกษาอนุบาลใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพโดยการอธิบายรายละเอียดของบทบาทผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลเพื่อเสนอให้เห็นว่าคุณภาพและทักษะของภาวะผู้นำชนิดใดที่พวกเขาต้องการผลจากการศึกษาพบว่าผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลมีบทบาททางการบริหารตั้งแต่การรับผิดชอบต่อการดูแลรักษาทั่วไปในโรงเรียนไปจนถึงการติดต่อกับครูและผู้ปกครองความรับผิดชอบต่อการรับเด็กงบประมาณการหาเงินทุนการพัฒนาบุคลากรแตกต่างไปจากสภาพของแหล่งเงินทุนขนาดและการได้รับการช่วยเหลือที่ได้จากการบริหารผู้บริหารทั้งหมดมีการเตรียมตัวน้อยมากต่อการเป็นฝ่ายบริหารภาวะผู้นำของเขาขึ้นอยู่กับประสบการณ์ส่วนตัวการเรียนรู้เบื้องต้นในการบริหารขึ้นอยู่กับการลองผิดลองถูกการมีผู้ช่วยบริหารจะช่วยให้เกิดความสำเร็จด้านรูปแบบการจัดการในเรื่องบรรยากาศโรงเรียนอนุบาลเป็นแบบการให้ความร่วมมือผู้บริหารสตรีมักพบความโดดเดี่ยวเพราะขาดการสร้างความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงานที่เป็นผู้บริหารด้วยกัน

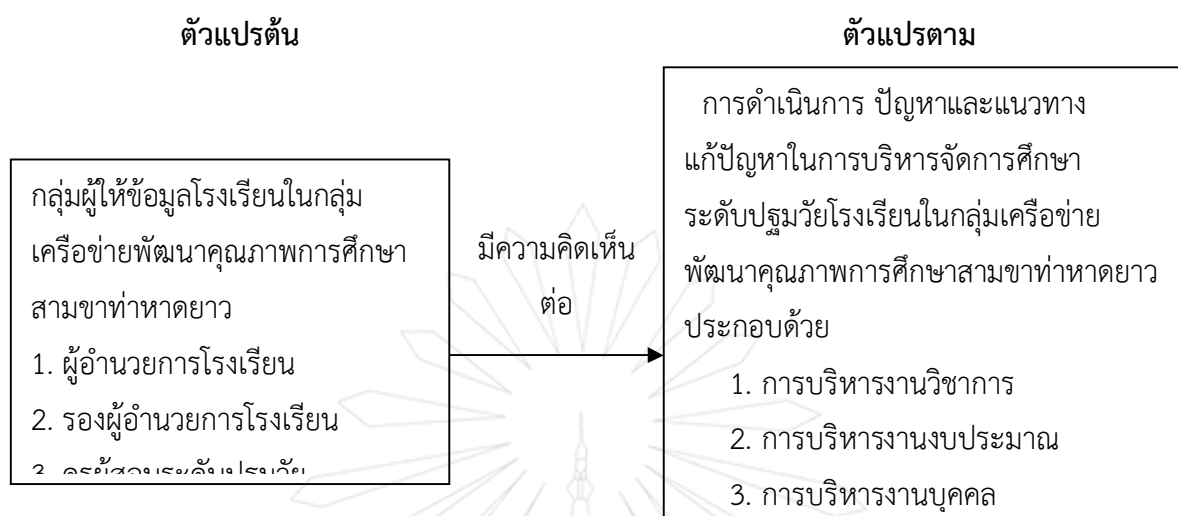
แซนเดอร์ส (Sanders, 1990, p. 422-A) ได้ศึกษาเรื่องหลักสูตรอนุบาลศึกษาเปรียบเทียบการรับรู้ของอาจารย์ใหญ่ในโรงเรียนประถมศึกษาการรับรู้ของอาจารย์ใหญ่โรงเรียนประถมศึกษาโรงเรียนอนุบาลในเขตเมือง 8 เมืองทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือของรัฐโอคลาโฮมาว่าแตกต่างกันหรือไม่และเพื่อตรวจสอบว่าการรับรู้ตามตัวแปรตำแหน่งวุฒิการศึกษาอายุของเด็กนักเรียนจำนวนปีที่ทำการสอนระดับการศึกษาจำนวนปีที่อยู่ในตำแหน่งเดียวกันจำนวนปีที่เป็นผู้บริหารแตกต่างกันหรือไม่พบว่าการรับรู้เรื่องหลักสูตรอนุบาลระหว่างอาจารย์ใหญ่กับครูที่มีวุฒิการสอนระดับประถมศึกษาหรือครูที่มีวุฒิทางการบริหารครูที่มีประสบการณ์การสอน 0 – 5 ปีผู้สอนที่อยู่ในตำแหน่งเดียวกันมา 20 ปีหรือมากกว่าจะมีความแตกต่างกันมากกว่ากลุ่มอื่น

จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องสรุปได้ว่าการบริหารสถานศึกษาทั้ง 4 ด้านได้แก่การบริหารวิชาการการบริหารงบประมาณการบริหารงานบุคคลและการบริหารงานทั่วไปจะส่งผลต่อการเตรียมความพร้อมของเด็กปฐมวัยซึ่งมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งต่อการพัฒนาคุณภาพเยาวชนของชาติถ้าผู้บริหารนำหลักการปรัชญาและแนวคิดมาใช้ในการจัดการศึกษาปฐมวัยก็จะทำให้ปัญหาในการบริหารการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยลดน้อยลงและบรรลุตามจุดมุ่งหมายในที่สุด

2.5 กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาการดำเนินการ ปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาในการบริหารจัดการศึกษาระดับปฐมวัยโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาสามขาท่าหาดยาวสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ดเขต 2 เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ตามขอบข่ายการบริหาร

สถานศึกษาของคณะทำงานส่งเสริมการเป็นนิติบุคคลของสถานศึกษาของรัฐ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546, หน้า 32) ดังภาพที่ 2.1

ภาพที่ 2.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เพื่อการดำเนินการ ปัญหา และแนวทางแก้ปัญหาในการบริหารจัดการศึกษาระดับปฐมวัยโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพ การศึกษาสามขาท่าหาดยาวสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ตามขั้นตอนดังนี้

- 3.1 การเลือกกรณีศึกษา
- 3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.3 วิธีการสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ
- 3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.5 ขั้นตอนการวิจัย
- 3.6 สถิติที่ใช้ในการการวิจัย

3.1 การเลือกกรณีศึกษา

กลุ่มเป้าหมายได้แก่ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนระดับปฐมวัยโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายพัฒนา คุณภาพการศึกษาสามขาท่าหาดยาว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 จำนวน 20 คน ดังตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 จำนวนกลุ่มเป้าหมายในการวิจัย

โรงเรียน	กลุ่มเป้าหมาย			รวม
	ผู้อำนวยการ โรงเรียน	รอง ผู้อำนวยการ โรงเรียน	ครูผู้สอน ปฐมวัย	
1) โรงเรียนสามขาพิทยาคม	1	1	2	4
2) โรงเรียนดอนโมงสัมพันธ์ปลาकुณม่วงน้อย	1	1	2	4
3) โรงเรียนชุมชนบ้านหมากยาง	1	1	2	4
4) โรงเรียนบ้านโพหนอง	1	1	2	4
5) โรงเรียนบ้านหนองปลับ	1	1	2	4
รวม	5	5	10	20

ผลจากการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสามของโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา
สามขาท่าหาดยาว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 จำนวน 5 โรงเรียน สรุปได้
ดังนี้

1. โรงเรียนสามขาพิทยาคม รับการประเมินภายนอกกรอบสาม เมื่อวันที่ 20 - 22 กุมภาพันธ์ 2557
ผู้ประเมินคือ ห้างหุ้นส่วนจำกัด สหการประเมินคุณภาพ สรุปผลการประเมินระดับปฐมวัย ได้รับการรับรอง
มาตรฐานการศึกษา ในระดับดีมาก คะแนนรวม 95.87 คะแนน

จุดเด่น คือ 1) ด้านผลการจัดการศึกษาเด็กมีสุขภาพแข็งแรงสมบูรณ์ มีสุขนิสัยที่ดีในการแปรง
ฟัน มีอารมณ์ร่าเริงแจ่มใส ร่วมกิจกรรมกับเพื่อนตามที่สถานศึกษาจัดขึ้นสมวัย เด็กมีนิสัยชอบอ่านหนังสือ ครู
พาเข้าห้องสมุดดูรูปภาพรู้จักสร้างจินตนาการ รู้จักการแบ่งปันหนังสือหยิบจับหนังสือ เปิดหนังสือได้ถูกต้อง
แบ่งปันของเล่น เด็กเรียนรู้ด้วยวิธีการผ่านสื่อ เช่น นิทาน มุมประสบการณ์มุมหนังสือในห้องเรียน 2) ด้านการ
บริหารจัดการศึกษาสถานศึกษาจัดการบริหารอย่างเป็นระบบ การบริหารแบบมีส่วนร่วม มีการกำกับ นิเทศ
อย่างต่อเนื่อง มีความสามารถในการระดมทุนปุกระเบียงระเบียบอาคารเรียน ใช้ทรัพยากรคุ้มค่า อาคารมีความ
มั่นคง แข็งแรง มีน้ำสะอาดสำหรับดื่มเพียงพอ เด็กมีแก้วน้ำส่วนตัวพร้อมแปรงสีฟัน ที่จัดเก็บที่ถูกสุขลักษณะ
3) ด้านการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญครูจัดห้องเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ มีห้องเรียน
ธรรมชาติโดยจัดกิจกรรมได้ต้นไม้ สนามเด็กเล่น จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ 40 หน่วยประสบการณ์ต่อปี
จัดทำบันทึกหลังการทำกิจกรรม จัดมุมประสบการณ์ อย่างหลากหลาย มีกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นเด็กเป็น
สำคัญ 4) ด้านการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษาได้ร่วมประชุมกับคณะครู คณะกรรมการสถานศึกษา
กำหนดมาตรฐานการประกันคุณภาพภายใน โดยกำหนด 11 มาตรฐาน ตามกฎกระทรวง ในการพัฒนาเด็ก
ปฐมวัย ทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านร่างกาย ด้านอารมณ์/จิตใจ ด้านสังคม และด้านสติปัญญา จัดสภาพแวดล้อมและ
การบริหารส่งเสริมให้เด็กมีพัฒนาเต็มตามศักยภาพ เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา

จุดที่ควรพัฒนา คือ 1) ด้านผลการจัดการศึกษา การได้รับความอบอุ่นและปลอดภัยทั้งด้าน
ร่างกายและจิตใจโดยครูควรให้ความสนใจ การได้รับความรู้จากการศึกษาตามแหล่งเรียนรู้เพื่อมีประสบการณ์
โดยตรง 2) ด้านการบริหารจัดการศึกษา สถานศึกษามีความพร้อมด้านอาคารสถานที่เป็นตัวแทน และแกนนำ
หลายกิจกรรมในระดับเขตพื้นที่การศึกษา แต่ปัจจุบันมีนักเรียนลดน้อยลง ควรลดจำนวนกิจกรรมลงให้
พอเหมาะกับจำนวนนักเรียนเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน 3) ด้านการจัดประสบการณ์การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียน
เป็นสำคัญ การเอาใจใส่ในเรื่องของความสะอาดทั้งในและนอก ห้องเรียนให้มากโดยการจัดเวรทำความสะอาด
ทุกวัน การทำการวิจัยในชั้นเรียนเพื่อช่วยเหลือเด็กที่ขาดแคลนและขาดความอบอุ่นจากทางบ้าน 4) ด้านการ
ประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษาได้จัดกิจกรรมประกันคุณภาพด้วยดีมาตลอด แต่เพื่อพัฒนาต่อยอด
สถานศึกษาควรพัฒนาแผนปฏิบัติการประจำปีให้มีความชัดเจน ปฏิบัติได้ มีความสอดคล้องภายในของแต่ละ
โครงการที่ชัดเจนเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

2. โรงเรียนดอนโม่งสัมพันธ์ปลาคุณม่วงน้อยรับการประเมินภายนอกรอบสาม เมื่อวันที่ 2 - 5 กุมภาพันธ์ 2557 ผู้ประเมินคือ ห้างหุ้นส่วนจำกัด สหการประเมินคุณภาพ สรุปผลการประเมินระดับปฐมวัย ได้รับ การรับรองมาตรฐานการศึกษา ในระดับดีมาก คะแนนรวม 95.87 คะแนน

จุดเด่นคือ 1) ด้านผลการจัดการศึกษา เด็กมีพัฒนาการด้านร่างกายสมบูรณ์แข็งแรง มีน้ำหนัก ส่วนสูงตามเกณฑ์ รู้จักการดูแลรักษาความสะอาด ความปลอดภัยตัวเอง มีอารมณ์ร่าเริงแจ่มใส มั่นใจในการแสดงออก เป็นผู้นำผู้ตามที่ดี มีความชื่นชมผลงานเพื่อนและผลงานตัวเอง มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ รู้จักการรอคอย มีวินัยในตนเอง มีความพร้อมที่จะเรียนต่อในระดับที่สูงขึ้น 2) ด้านการบริหารจัดการศึกษา ผู้บริหารได้ใช้ความรู้ความสามารถ ภาวะผู้นำ จัดระบบโครงสร้างและระบบบริหารคุณภาพ (PDCA) เป็นเครื่องมือ บริหารจัดการโดยหลักการมีส่วนร่วมรับผิดชอบ ดำเนินการตามบทบาทหน้าที่ในการดำเนินงานโครงการและกิจกรรมตามแผน การติดตาม ประเมินผล ปรับปรุงพัฒนา การใช้หลักสูตร การวัดผล ประเมินผล และการนำผลประเมินพัฒนาเด็ก สถานศึกษาจัดสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนให้มีความปลอดภัยและถูกสุขลักษณะให้มีบรรยากาศเอื้อต่อการจัดประสบการณ์ จัดกิจกรรมผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษา ครู ผู้ปกครอง ชุมชน ได้รับข้อมูลสารสนเทศ ให้ข้อเสนอแนะ กำหนดนโยบาย พัฒนาคุณภาพเด็กอย่างรอบด้าน 3) ด้านการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ครูจัดห้องเรียนและสภาพแวดล้อมนอกห้องเรียนให้มีบรรยากาศเอื้อต่อการเรียนรู้ การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ การจัดกิจกรรมส่งเสริมให้เด็กมีพัฒนาการทุกด้าน ให้เกิดทักษะการเรียนรู้หลากหลาย ครูสร้างความสัมพันธ์เชิงบวกกับเด็กและครอบครัว เพื่อให้เกิดปัจจัยสนับสนุน การพัฒนาการของเด็ก ด้านร่างกาย ด้านอารมณ์ จิตใจ ด้านสังคม และสติปัญญา การเรียนรู้ของเด็กมีการบูรณาการจัดการเรียนการสอน จัดประสบการณ์ การจัดกิจกรรม พัฒนาเด็กครบทุกด้านอย่างเหมาะสมกับวัย เหมาะสมกับความสามารถ ศักยภาพของเด็กแต่ละคน สอดคล้องหลักสูตรปฐมวัย พ.ศ.2546 ตามยุทธศาสตร์การพัฒนาและแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา 4) ด้านการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษามีระบบประกันคุณภาพภายในมีคุณภาพดำเนินงานตามเกณฑ์ครบ 8 เกณฑ์ มีพัฒนาการในรอบ 3 ปีที่ผ่านมา และสอดคล้องกับรายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา มีการพัฒนาเพื่อรักษามาตรฐานตามข้อเสนอแนะของ สมศ. รอบสอง โดยการส่งเสริมเด็กให้มีนิสัยรักการอ่าน ปรับปรุงห้องเรียน สนามเด็กเล่น ห้องน้ำสำหรับเด็กอยู่ติดกับห้องเรียน ผู้บริหารมีการนิเทศ กำกับ ติดตาม การจัดประสบการณ์ การจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง

จุดที่ควรพัฒนา คือ 1) ด้านผลการจัดการศึกษา การพัฒนาทั้งด้านร่างกายและจิตใจโดยครูควรให้ความสนใจ 2) ด้านการบริหารจัดการศึกษา สถานศึกษาควรมีจำนวนกิจกรรมลงให้พอเหมาะกับจำนวนนักเรียนเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน 3) ด้านการจัดประสบการณ์การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การเอาใจใส่ในเรื่องของการเรียนรู้ทั้งในและนอกห้องเรียนให้มาก การทำการวิจัยในชั้นเรียนเพื่อช่วยเหลือเด็กที่ขาดแคลน 4) ด้านการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษาควรพัฒนาแผนปฏิบัติการประจำปีให้มีความชัดเจน ปฏิบัติได้ มีความสอดคล้องภายในของแต่ละโครงการที่ชัดเจนเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

3. โรงเรียนชุมชนบ้านหมากยาง รับการประเมินภายนอกรอบสาม เมื่อวันที่ 20 - 22 มกราคม 2557 ผู้ประเมินคือ ห้างหุ้นส่วนจำกัด สหการประเมินคุณภาพ สรุปผลการประเมินระดับปฐมวัย ได้รับการรับรองมาตรฐานการศึกษา ในระดับดีมาก คะแนนรวม 92.87 คะแนน

จุดเด่นคือ 1) ด้านผลการจัดการศึกษา เด็กมีพัฒนาการด้านร่างกายสมบูรณ์แข็งแรง มีน้ำหนัก ส่วนสูงตามเกณฑ์ รู้จักการดูแลรักษาความสะอาด ความปลอดภัยตัวเอง มีอารมณ์ร่าเริงแจ่มใส มั่นใจในการแสดงออก เป็นผู้นำผู้ตามที่ดี มีความชื่นชมผลงานเพื่อนและผลงานตัวเอง มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ รู้จักการรอคอย มีวินัยในตนเอง มีความพร้อมที่จะเรียนต่อในระดับที่สูงขึ้น 2) ด้านการบริหารจัดการศึกษา ได้รับความร่วมมือการสนับสนุนจากผู้ปกครอง ศิษย์เก่า และผู้มีจิตศรัทธา บริจาคเงิน สมทบการพัฒนาสถานศึกษา เช่น ปรับปรุงปูกระเบื้องห้องอนุบาล เป็นจำนวนเงิน 45,000 บาท ได้รับการสนับสนุนจากคณะครู บุคลากร ผู้ปกครอง ศิษย์เก่า และผู้มีจิตศรัทธา สร้างต่อเติมอาคารห้องอนุบาล เป็นเงิน 72,000 บาท 3) ด้านการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ครูมีประสิทธิผลการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เน้นเด็กเป็นสำคัญระดับคุณภาพดีมาก 4) ด้านการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาได้ยึดหลักการมีส่วนร่วมของชุมชน หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน สถานศึกษาดำเนินการประกันคุณภาพภายในครอบคลุมตัวบ่งชี้ตามกฎกระทรวง ทำให้ผลการประเมินคุณภาพภายในของต้นสังกัด เขตพื้นที่การศึกษา อยู่ในระดับคุณภาพดีมาก สถานศึกษาได้กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา โดยครูและบุคลากรได้จัดทำหลักสูตรสถานศึกษา จัดหาดำเนินการเรียนและแบบฝึกกิจกรรมตลอดทั้งสิ่งอำนวยความสะดวกในการจัดการศึกษา จัดระบบสารสนเทศตามระบบบริหารคุณภาพ (PDCA) จัดทำแผนพัฒนาการศึกษา มีการจัดทำรายงานประจำปี (SAR) ทุกปี และพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

จุดที่ควรพัฒนา คือ 1) ด้านผลการจัดการศึกษา ครูควรให้ความสนใจ เด็กจากการศึกษาตามแหล่งเรียนรู้เพื่อมีประสบการณ์โดยตรง 2) ด้านการบริหารจัดการศึกษา สถานศึกษาควรกิจกรรมให้พอเหมาะกับจำนวนนักเรียนเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน 3) ด้านการจัดประสบการณ์การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การเอาใจใส่ในเรื่องของกิจกรรมทั้งในและนอกห้องเรียนให้มาก 4) ด้านการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาควรพัฒนาแผนปฏิบัติการประจำปีให้มีความชัดเจน ปฏิบัติได้

4. โรงเรียนบ้านโพหนอง รับการประเมินภายนอกรอบสาม เมื่อวันที่ 15 - 17 ธันวาคม 2556 ผู้ประเมินคือ ห้างหุ้นส่วนจำกัด สหการประเมินคุณภาพ สรุปผลการประเมินระดับปฐมวัย ได้รับการรับรองมาตรฐานการศึกษา ในระดับดี คะแนนรวม 87.50 คะแนน

จุดเด่นคือ 1) ด้านผลการจัดการศึกษาเด็กมีสุขภาพแข็งแรงสมบูรณ์ มีสุขนิสัยที่ดีในการแปรงฟัน มีอารมณ์ร่าเริงแจ่มใส ร่วมกิจกรรมกับเพื่อนตามที่สถานศึกษาจัดขึ้นสมวัย เด็กมีนิสัยชอบอ่านหนังสือ ครูพาเข้าห้องสมุดดูรูปภาพรู้จักสร้างจินตนาการ รู้จักการแบ่งปันหนังสือหยิบจับหนังสือ เปิดหนังสือได้ถูกต้อง แบ่งปันของเล่น เด็กเรียนรู้ด้วยวิธีการผ่านสื่อ เช่น นิทาน มุมประสบการณ์มุมหนังสือในห้องเรียนรู้จักแสวงหาความรู้ด้วยตนเองตามมุมหนังสือ มุมสื่อสร้างสรรค์ มีจินตนาการตามกิจกรรมต่าง ๆ ที่ครูนำเสนอ เด็ก

สามารถเล่นเกม ร้องเพลง เดินตามจังหวะดนตรี เล่าเรื่องหน้าชั้นเรียน เด็กมีทักษะพื้นฐานตามพัฒนาการทุกด้าน มีความรู้พื้นฐานเรื่องราวต่าง ๆ รอบตัวในชั้นเรียน ในสถานศึกษา แหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ 2) ด้านการบริหารจัดการศึกษา ผู้บริหารได้ใช้ความรู้ความสามารถ ภาวะผู้นำ จัดระบบโครงสร้างและระบบบริหารคุณภาพ (PDCA) เป็นเครื่องมือ บริหารจัดการโดยหลักการมีส่วนร่วมรับผิดชอบ ดำเนินการตามบทบาทหน้าที่ในการดำเนินงานโครงการและกิจกรรมตามแผน การติดตาม ประเมินผล ปรับปรุงพัฒนา การใช้หลักสูตร การวัดผล ประเมินผล และการนำผลประเมินพัฒนาเด็ก สถานศึกษาจัดสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนให้มีความปลอดภัยและถูกสุขลักษณะให้มีบรรยากาศเอื้อต่อการจัดประสบการณ์จัดกิจกรรมผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษา ครู ผู้ปกครอง ชุมชน ได้รับข้อมูลสารสนเทศ ให้ข้อเสนอแนะ กำหนดนโยบาย พัฒนาคุณภาพเด็กอย่างรอบด้าน 3) ด้านการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ครูจัดห้องเรียนและสภาพแวดล้อมนอกห้องเรียนให้มีบรรยากาศเอื้อต่อการเรียนรู้ การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ การจัดกิจกรรมส่งเสริมให้เด็กมีพัฒนาการทุกด้าน ให้เกิดทักษะการเรียนรู้หลากหลาย ครูสร้างความสัมพันธ์เชิงบวกกับเด็กและครอบครัว เพื่อให้เกิดปัจจัยสนับสนุนการพัฒนาการของเด็ก ด้านร่างกาย ด้านอารมณ์ จิตใจ ด้านสังคม และสติปัญญา การเรียนรู้ของเด็กมีการบูรณาการจัดการเรียนการสอน จัดประสบการณ์ จัดกิจกรรม พัฒนาเด็กครบทุกด้านอย่างเหมาะสมกับวัย เหมาะสมกับความสามารถ ศักยภาพของเด็กแต่ละคน สอดคล้องหลักสูตรปฐมวัย พ.ศ.2546 ตามยุทธศาสตร์การพัฒนาและแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา 4) ด้านการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษามีระบบประกันคุณภาพภายในมีคุณภาพดำเนินงานตามเกณฑ์ครบ 8 เกณฑ์ มีพัฒนาการในรอบ 3 ปีที่ผ่านมา และสอดคล้องกับรายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา มีการพัฒนาเพื่อรักษามาตรฐานตามข้อเสนอแนะของ สมศ. รอบสอง โดยการส่งเสริมเด็กให้มีนิสัยรักการอ่าน ปรับปรุงห้องเรียน สนามเด็กเล่น ห้องน้ำสำหรับเด็กอยู่ติดกับห้องเรียน ผู้บริหารมีการนิเทศ กำกับ ติดตามการจัดประสบการณ์ จัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง

จุดที่ควรพัฒนา คือ 1) ด้านผลการจัดการศึกษา การได้รับความอบอุ่นและปลอดภัยทั้งด้านร่างกายและจิตใจโดยครูควรให้ความสนใจ 2) ด้านการบริหารจัดการศึกษา สถานศึกษาควรมีจำนวนกิจกรรมให้พอเหมาะกับจำนวนนักเรียนเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน 3) ด้านการจัดประสบการณ์การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การเอาใจใส่ในเรื่องของความสะอาดทั้งในและนอก ห้องเรียนให้มากโดยการจัดเวรทำความสะอาดทุกวัน 4) ด้านการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษาได้จัดกิจกรรมประกันคุณภาพตามแผนปฏิบัติการประจำปีให้มีความชัดเจน

5. โรงเรียนบ้านหนองพลับ รับการประเมินภายนอกรอบสาม เมื่อวันที่ 25 - 27 ธันวาคม 2556 ผู้ประเมินคือ ห้างหุ้นส่วนจำกัด สหการประเมินคุณภาพ สรุปผลการประเมินระดับปฐมวัย ได้รับการรับรองมาตรฐานการศึกษา ในระดับดี คะแนนรวม 89.20 คะแนน

จุดเด่นคือ 1) ด้านผลการจัดการศึกษา เด็กมีพัฒนาการด้านร่างกายสมวัย มีการเจริญเติบโต มีสมรรถภาพทางกาย ทางกลไก มีสุขนิสัยที่ดี สามารถดูแลป้องกันตนเองได้สมวัย มีพัฒนาการด้านอารมณ์

จิตใจสมวัย มีความรู้สึกและปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อผู้อื่น เป็นที่รักของครู ผู้ปกครองและบุคคลอื่นที่ได้พบเห็น สามารถทำกิจกรรมการเรียน การเล่นร่วมกับผู้อื่นได้ดี มีสุนทรียภาพต่องานศิลปะ ดนตรี การเคลื่อนไหว ชื่นชอบธรรมชาติ เด็กมีวินัยรู้ผิดชอบ รู้จักเก็บของเล่น ของใช้ หนังสือเข้าที่เดิม เด็กมีความซื่อสัตย์ รู้จักประหยัด มีเมตตากรุณา รู้คุณค่าผู้อื่น มีน้ำใจ สามารถปรับตัวเข้ากับสังคมได้ ปฏิบัติตามวัฒนธรรมไทยและ หลักศาสนา มีสัมมาคารวะต่อครู ต่อผู้ใหญ่ รู้จักแสวงหาความรู้ด้วยตนเองตามมุมหนังสือ มุมสื่อสร้างสรรค์ มีจินตนาการตามกิจกรรมต่าง ๆ ที่ครูนำเสนอ เด็กสามารถเล่นเกม ร้องเพลง เดินตามจังหวะดนตรี เล่า เรื่องหน้าชั้นเรียน เด็กมีทักษะพื้นฐานตามพัฒนาการทุกด้าน มีความรู้พื้นฐานเรื่องราวต่าง ๆ รอบตัวในชั้น เรียน ในสถานศึกษา แหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ เด็กมีผลงานดีเด่นหลายด้าน เช่น ชนะเหรียญทองการปั้นดินน้ำมัน ระดับศูนย์เครือข่าย และเหรียญทองประกวดมารยาทไทยศูนย์เครือข่าย เป็นต้น) 2) ด้านการบริหารจัดการ การศึกษา ผู้บริหารได้ใช้ความรู้ความสามารถ ภาวะผู้นำ จัดระบบโครงสร้างและระบบบริหารคุณภาพ (PDCA) เป็นเครื่องมือ บริหารจัดการโดยหลักการมีส่วนร่วมรับผิดชอบ ดำเนินการตามบทบาทหน้าที่ในการ ดำเนินงานโครงการและกิจกรรมตามแผน การติดตาม ประเมินผล ปรับปรุงพัฒนา การใช้หลักสูตร การ วัตถุประสงค์ ประเมินผล และการนำผลประเมินพัฒนาเด็ก สถานศึกษาจัดสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอก ห้องเรียนให้มีความปลอดภัยและถูกสุขลักษณะให้มีบรรยากาศเอื้อต่อการจัดประสบการณ์ จัดกิจกรรม ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษา ครู ผู้ปกครอง ชุมชน ได้รับข้อมูลสารสนเทศ ให้ ข้อเสนอแนะ กำหนดนโยบาย พัฒนาคุณภาพเด็กอย่างรอบด้าน 3) ด้านการจัดการเรียนการสอนที่เน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญ ครูจัดห้องเรียนและสภาพแวดล้อมนอกห้องเรียนให้บรรยากาศเอื้อต่อการเรียนรู้ การ จัดประสบการณ์การเรียนรู้ การจัดกิจกรรมส่งเสริมให้เด็กมีพัฒนาการทุกด้าน ให้เกิดทักษะการเรียนรู้ หลากหลาย ครูสร้างความสัมพันธ์เชิงบวกกับเด็กและครอบครัว เพื่อให้เกิดปัจจัยสนับสนุนการพัฒนาการ ของเด็ก ด้านร่างกาย ด้านอารมณ์ จิตใจ ด้านสังคม และสติปัญญา การเรียนรู้ของเด็กมีการบูรณาการ จัดการเรียนการสอน จัดประสบการณ์ จัดกิจกรรม พัฒนาเด็กครบทุกด้านอย่างเหมาะสมกับวัย เหมาะสมกับความสามารถ ศักยภาพของเด็กแต่ละคน สอดคล้องหลักสูตรปฐมวัย พ.ศ.2546 ตาม ยุทธศาสตร์การพัฒนาและแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา 4) ด้านการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษามีระบบประกันคุณภาพภายในมีคุณภาพดำเนินงานตามเกณฑ์ครบ 8เกณฑ์ มีพัฒนาการในรอบ 3 ปีที่ผ่านมา และสอดคล้องกับรายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา มีการพัฒนาเพื่อรักษามาตรฐาน ตามข้อเสนอแนะของ สมศ. รอบสอง โดยการส่งเสริมเด็กให้มีนิสัยรักการอ่าน ปรับปรุงห้องเรียน สนามเด็ก เล่น ห้องน้ำสำหรับเด็กอยู่ติดกับห้องเรียน ผู้บริหารมีการนิเทศ กำกับ ติดตามการจัดประสบการณ์ การ จัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง

จุดที่ควรพัฒนา คือ 1) ด้านผลการจัดการศึกษา การได้รับความรู้จากการศึกษาตามแหล่งเรียนรู้ เพื่อมีประสบการณ์โดยตรง 2) ด้านการบริหารจัดการศึกษา สถานศึกษามีนักเรียนลดน้อยลง ควรลดจำนวน กิจกรรมลงให้พอเหมาะกับจำนวนนักเรียนเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน 3) ด้านการจัดประสบการณ์การเรียน การสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การทำการวิจัยในชั้นเรียนเพื่อช่วยเหลือเด็กที่ขาดแคลนและขาดความอบอุ่นจาก

ทางบ้าน 4) ด้านการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษาควรพัฒนาแผนปฏิบัติการประจำปีให้มีความชัดเจน ปฏิบัติได้ มีความสอดคล้องภายในของแต่ละโครงการที่ชัดเจนเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบสัมภาษณ์ที่มีโครงสร้าง และแบบไม่มีโครงสร้าง
2. แบบบันทึกหลักฐานที่ปรากฏ
3. กล้องถ่ายรูป

3.3 วิธีการสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

1. ศึกษาข้อมูลเบื้องต้นจากเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตามเกณฑ์มาตรฐาน
2. สร้างแบบสัมภาษณ์ตามความมุ่งหมาย และกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย
3. นำแบบสัมภาษณ์ เสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อแก้ไขความสมบูรณ์ของเนื้อหา และความถูกต้องของภาษา
4. ทำแบบสัมภาษณ์ และแบบประเมินตามสภาพจริงที่ได้ปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ แล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน ตรวจสอบความสมบูรณ์ ความเที่ยงตรงของเนื้อหาประกอบด้วย
 - 4.1 ดร.จำนง กมลศิลป์ อาจารย์มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด
 - 4.2 ดร.กฤตยากร ลดาวัลย์อาจารย์มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด
 - 4.3 นายสายสมุทรสุนิต ผู้อำนวยการโรงเรียนสามขาพิทยาคม
 ได้ค่า IOC เท่ากับ 1.00 และได้แนะนำให้แก้ไขข้อบกพร่อง ซึ่งผู้วิจัยได้แก้ไขข้อบกพร่องเป็นที่เรียบร้อยแล้ว
5. แก้ไขข้อบกพร่องตามที่ผู้เชี่ยวชาญแนะนำ แล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาอีกครั้งหนึ่ง
6. นำเครื่องมือไปทดลองใช้กับบุคลากรที่ไม่ใช่กลุ่มเป้าหมาย คือ รองผู้อำนวยการโรงเรียนและครูผู้สอนระดับปฐมวัยโรงเรียนบ้านสว่าง เพื่อหาข้อบกพร่อง ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์
7. นำเครื่องมือที่แก้ไขปรับปรุงแล้วไปใช้กับกลุ่มเป้าหมายการวิจัยต่อไป

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด ถึงผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อขอความร่วมมือจากผู้บริหารสถานศึกษา
2. ผู้วิจัยดำเนินกิจกรรมการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์สภาพปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาการบริหารการศึกษาระดับปฐมวัยกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาสามขาท่าหาดยาว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2

3. จัดกระทำข้อมูลที่ได้จากการการสัมภาษณ์และการเขียนบันทึกแสดงความคิดเห็นต่างๆมาวิเคราะห์ประมวลผลและเรียบเรียงนำเสนอในรูปของตารางเกี่ยวกับระดับสภาพปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาการบริหารการศึกษาระดับปฐมวัยกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาสามขาท่าหาดยาว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2

3.5 ขั้นตอนการวิจัย

3.5.1 ศึกษาสภาพทั่วไปของโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาสามขาท่าหาดยาว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2

3.5.2 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3.5.3 เก็บข้อมูลภาคสนามโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาสามขาท่าหาดยาว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ดเขต 2 จำนวน 5 โรงเรียน ดังตารางที่ 3.2

ตารางที่ 3.2 วัน เดือน ปี ที่เก็บข้อมูลภาคสนาม

โรงเรียน	ผู้อำนวยการ โรงเรียน	รองผู้อำนวยการ โรงเรียน	ครูผู้สอน ระดับปฐมวัย
โรงเรียนสามขาพิทยาคม	8 สิงหาคม 2557	1 กันยายน 2557	3 กันยายน 2557
โรงเรียนดอนโมงสัมพันธ์ปลาคุณม่วงน้อย	11 สิงหาคม 2557	29 สิงหาคม 2557	5 กันยายน 2557
โรงเรียนชุมชนบ้านหมากยาง	15 สิงหาคม 2557	27 สิงหาคม 2557	8 กันยายน 2557
โรงเรียนบ้านโพหนอง	18 สิงหาคม 2557	25 สิงหาคม 2557	10 กันยายน 2557
โรงเรียนบ้านหนองปลับ	20 สิงหาคม 2557	22 สิงหาคม 2557	12 กันยายน 2557

3.5.4 วิเคราะห์ข้อมูล โดยนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาวิจัยภาคสนามมารวบรวมเป็นหมวดหมู่ตามกลุ่มเป้าหมาย แล้ววิเคราะห์ตามความมุ่งหมายและกรอบแนวคิดในการวิจัยที่กำหนดไว้โดยเปรียบเทียบกับเอกสารงานของโรงเรียนที่เกี่ยวข้อง

3.5.5 นำเสนอข้อมูลในการวิจัยจากผลของการวิเคราะห์ข้อมูล ในรูปแบบพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive Analysis)

3.5.6 สรุปผลการวิจัยและเขียนรายงาน

3.6 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ใช้สถิติจากการแจกแจงความถี่ของข้อมูลของผู้ให้สัมภาษณ์ โดยจัดหมวดหมู่ตามกลุ่มเป้าหมาย

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่องการศึกษาการบริหารจัดการการศึกษาระดับปฐมวัยกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา
สามขาท่าหาดยาว มีลำดับขั้นตอนการศึกษาดังนี้

1. ศึกษาการดำเนินงาน ปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหา แนวทางการบริหารจัดการศึกษาปฐมวัย
กลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาสามขาท่าหาดยาว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
ร้อยเอ็ด เขต 2 ในด้านการบริหารงานวิชาการ

2. ศึกษาการดำเนินงาน ปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหา แนวทางการบริหารจัดการศึกษาปฐมวัย
กลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาสามขาท่าหาดยาว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
ร้อยเอ็ด เขต 2 ในด้านการบริหารงานงบประมาณ

3. ศึกษาการดำเนินงาน ปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหา แนวทางการบริหารจัดการศึกษาปฐมวัย
กลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาสามขาท่าหาดยาว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
ร้อยเอ็ด เขต 2 ในด้านการบริหารงานบุคคล

4. ศึกษาการดำเนินงาน ปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหา แนวทางการบริหารจัดการศึกษาปฐมวัย
กลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาสามขาท่าหาดยาว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
ร้อยเอ็ด เขต 2 ในด้านการบริหารงานทั่วไป

4.1 ผลการศึกษาการบริหารจัดการการศึกษาระดับปฐมวัยกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา สามขาท่าหาดยาวแยกตามผู้ให้สัมภาษณ์

ผู้ให้สัมภาษณ์ประกอบด้วย

ผู้อำนวยการ 5 คนรองผู้อำนวยการ 5 คนและครูผู้สอนปฐมวัย 10 คน ที่ดำรงตำแหน่งในโรงเรียน
กลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาสามขาท่าหาดยาว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
ร้อยเอ็ดเขต 2 ปีการศึกษา 2557 รวมจำนวนทั้งสิ้น 20 คนปรากฏผลดังนี้

1. ผู้อำนวยการโรงเรียน

ตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาสามขาท่าหาดยาว
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 มีอายุเฉลี่ยประมาณ 51 ปี ประสบการณ์ทำงานใน
โรงเรียนที่สังกัด 8 ปี ผลการสัมภาษณ์ สรุปได้ดังนี้

1.1 งานวิชาการระดับปฐมวัยสรุปได้ว่าการบริหารงานของโรงเรียนมีการบริหารงานอย่าง
เป็นระบบโดยศึกษาจากหลักสูตรพัฒนาการเด็กรอบด้านทั้ง 4 ด้านโดยประมวลผลยึดหลักตามมาตรฐานว่า
มีอะไรบ้างตามตัวบ่งชี้ของการศึกษาปฐมวัยแล้วพิจารณาแต่ละด้านของพัฒนาตามผลพัฒนาการของเด็กมา
จัดรูปแบบเป็นกิจกรรมโดยต้องมีหลักฐานร่องรอยทุกครั้งเก็บเข้าแฟ้มอย่างเป็นระบบเป็นภาคเรียนแล้ว

นำมาดูผลว่ามีพัฒนาการสูงขึ้นหรือไม่อย่างไรพัฒนาการทั้ง 12 ข้อจะครอบคลุมทั้ง 4 ด้านคือด้านร่างกาย อารมณ์จิตใจสังคมและสติปัญญาศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของเด็กปฏิบัติออกมาให้เป็นรูปธรรมโดย ตั้งเป้าหมายในแต่ละปีว่าจะปฏิบัติได้ร้อยละเท่าไรหรือเหมือนกับว่าประเมินตนเองไปด้วยโดยจัดหลักสูตร ดำเนินการให้ครูไปเขียนแผนจัดประสบการณ์และฝ่ายบริหารตรวจสอบทุกสัปดาห์ปรับแผนเป็นปัจจุบันโดย ยึดหลักผู้เรียนเป็นสำคัญตามแนวปฏิรูปการศึกษาผ่านครูแกนนำอยู่ในโรงเรียนทุกท่านผลพัฒนาการที่ได้จะ ส่งผลมาที่นักเรียนเองโดยจัดสาระตามหลักสูตรทุกอย่างกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่จะพัฒนาผู้เรียนว่ามี อะไรบ้างที่จะส่งเสริมด้านร่างกายเช่นกีฬาภายในกีฬาเครือข่ายด้านอารมณ์จิตใจเช่นดนตรีศิลปะเล่านิทาน สังคมสภาพปัญหาและการแก้ปัญหาปัญหาคือนักเรียนบางคนมีพื้นฐานต่างกันจึงทำให้พัฒนาการทางด้าน วิชาการแตกต่างกันการแก้ไขปัญหาคือมีการสอนเสริมจัดโครงการแววฉลาดหลังเลิกเรียนหรือเวลาที่ นักเรียนว่างอย่างสม่ำเสมอจากการสัมภาษณ์ผู้อำนวยการโรงเรียนในการดำเนินงานการบริหารการศึกษา ด้านงานวิชาการระดับปฐมวัยโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาสามขาท่าหาดยาว สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ดังนี้

“...การบริหารงานวิชาการระดับปฐมวัยของโรงเรียน ต้องบริหารงานอย่างเป็นระบบโดยศึกษาจาก หลักสูตรพัฒนาการเด็กรอบด้านทั้ง 4 ด้านมีการประมวลผลยึดหลักตามมาตรฐานว่ามีอะไรบ้างตามตัวบ่งชี้ ของการศึกษาปฐมวัยแล้วพิจารณาแต่ละด้านของพัฒนาตามผลพัฒนาการของเด็กมาจัดรูปแบบเป็น กิจกรรมโดยต้องมีหลักฐานร่องรอยทุกครั้ง...”

(นายสายสมุท สหุณิล.ผู้อำนวยการโรงเรียนสามขาพิทยาคม .8 สิงหาคม 2557 : การสัมภาษณ์)

1.2 งานงบประมาณระดับปฐมวัย สรุปได้ว่า การบริหารงานของโรงเรียนมีการพัฒนา คุณภาพของสถานศึกษาได้ปฏิบัติตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาและแผนปฏิบัติงานประจำปีสอดคล้อง กับเป้าหมายหลักสูตรและคำขวัญสภาพของท้องถิ่นและสถานศึกษาดำเนินงานตามแผนเป็นไปอย่างมีระบบ ติดตามตรวจสอบประเมินและพัฒนางานเป็นไปอย่างต่อเนื่องโดยรายงานผลการดำเนินงานให้ผู้ปกครอง ชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบส่วนเรื่องการบริหารงานธุรการการเงินและพัสดุครุภัณฑ์มีการติดตาม สรุปผลการใช้งบประมาณโดยยึดหลักมีระบบโปร่งใสและตรวจสอบได้จัดระบบงานสารบรรณมีความ สมบูรณ์คล่องตัวสะดวกรวดเร็วถูกต้องเป็นปัจจุบันจากการสัมภาษณ์ผู้อำนวยการโรงเรียนในการดำเนินงาน การบริหารการศึกษาด้านงานงบประมาณระดับปฐมวัยโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาสาม ขาท่าหาดยาว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ดังนี้

“...การบริหารงานงบประมาณของโรงเรียนพัฒนาคุณภาพโดยปฏิบัติตามแผนพัฒนาคุณภาพ การศึกษาและแผนปฏิบัติงานประจำปีสอดคล้องกับเป้าหมายหลักสูตรและคำขวัญสภาพของท้องถิ่นอย่างมี ระบบติดตามตรวจสอบประเมินและพัฒนางานเป็นไปอย่างต่อเนื่อง...”

(นายสุวิทย์ มณีวรรณ. ผู้อำนวยการโรงเรียนดอนโมงสัมพันธ์ปลาคุณม่วงน้อย.11 สิงหาคม 2557 :การ สัมภาษณ์)

1.3 งานบุคคลระดับปฐมวัย สรุปได้ว่า การบริหารงานของโรงเรียนมีผู้บริหารเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถในงานวิชาการและการบริหารจัดการโดยยึดหลักทุกคนมีส่วนร่วมในองค์กรต้องมีวิสัยทัศน์และความเป็นผู้นำมีความเป็นประชาธิปไตยมีคุณธรรมจริยธรรมเป็นแบบอย่างที่ดีเป็นที่ยอมรับของผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งในและนอกสถานศึกษาส่วนครู/ผู้ดูแลเด็กมีความรู้ความเข้าใจหลักสูตรจิตวิทยาและพัฒนาการของเด็กสามารถนำมาใช้ในการส่งเสริมและพัฒนาเด็กเป็นรายบุคคลโดยจะต้องมีทักษะในการจัดประสบการณ์และกิจกรรมให้กับเด็กมีความสามารถในการจัดชั้นเรียนและมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อเด็กและผู้ที่เกี่ยวข้องมุ่งมั่นในการปฏิบัติงานและรับผิดชอบในหน้าที่ที่มีคุณธรรมจริยธรรมตลอดจนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียนพัฒนาตนเองโดยการใช้กระบวนการวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาผู้เรียนทุกคนเข้าใจบทบาทหน้าที่และปฏิบัติงานด้วยความรับผิดชอบมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีและให้ความร่วมมือกับสถานศึกษามีความรู้ความเข้าใจแนวทางการปฏิบัติหน้าที่ของตนเองส่วนการบริหารงานบุคลากรได้จัดโครงสร้างและบทบาทหน้าที่ของบุคลากรกำหนดไว้ชัดเจนมีระบบนิเทศภายในภาคเรียนละ 1 ครั้งติดตามประเมินผลและพัฒนางานดำเนินไปอย่างสม่ำเสมอเสริมสร้างขวัญและกำลังใจจัดให้แก่บุคลากรทุกฝ่ายอย่างเหมาะสมพัฒนาบุคลากรดำเนินการอย่างเป็นระบบต่อเนื่องและทั่วถึงส่งครูผู้สอนเข้าอบรมภายนอกเป็นประจำไม่เคยขาดสภาพปัญหาและการแก้ปัญหาปัญหาคือครูส่วนมากไม่ค่อยเห็นด้วยในบางเรื่องการแก้ปัญหาคือพูดคุยประชุมพร้อมกันที่หลายๆคนเพื่อที่ครูท่านนั้นจะได้ทราบว่าตนเองล่าช้าและเร่งทำงานให้ทันครูท่านอื่นๆรวมทั้งครูได้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์และวิธีการทำงานกันเพื่อนำไปใช้ในการปฏิบัติงานของตนเองจากการสัมภาษณ์ผู้อำนวยการโรงเรียนในการดำเนินงานการบริหารการศึกษาด้านงานบุคคลระดับปฐมวัยโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาสามขาท่าหาดยาว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 2 ดังนี้

“...ครู/ผู้ดูแลเด็กต้องมีความรู้ความเข้าใจหลักสูตรจิตวิทยาและพัฒนาการของเด็กสามารถนำมาใช้ในการส่งเสริมและพัฒนาเด็กเป็นรายบุคคลต้องมีทักษะในการจัดประสบการณ์และกิจกรรมให้กับเด็กมีความสามารถในการจัดชั้นเรียนและมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อเด็กและผู้ที่เกี่ยวข้องมุ่งมั่นในการปฏิบัติงานและรับผิดชอบในหน้าที่ที่มีคุณธรรมจริยธรรมตลอดจนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียนพัฒนาตนเองโดยการใช้กระบวนการวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาผู้เรียนทุกคนเข้าใจบทบาทหน้าที่และปฏิบัติงานด้วยความรับผิดชอบมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี...”

(นายคมกฤษ สุภารี. ผู้อำนวยการโรงเรียนชุมชนบ้านหมากยาง. 15 สิงหาคม 2557 :การสัมภาษณ์)

1.4 งานบริหารทั่วไประดับปฐมวัย สรุปได้ว่า การบริหารเน้นการให้บริการด้านพัสดุครุภัณฑ์และสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆทั้งในและนอกอาคารเหมาะสมสะดวกและทันต่อการใช้งานโดยติดตามตรวจสอบประเมินและพัฒนางานเป็นไปอย่างต่อเนื่องในเรื่องของการบริหารงานอาคารสถานที่ของเล่นและเครื่องเล่นมีความสะอาดปลอดภัยมั่นคงแข็งแรงเหมาะสมแก่การทำกิจกรรมและการเคลื่อนไหวของเด็กได้จัดอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกประจำอาคารเช่นตู้น้ำดื่มรอบบริเวณอยู่ในสภาพดีปลอดภัยและมีปริมาณเพียงพอมีการบริหารแผนการจัดซ่อมบำรุงเหมาะสมและทันต่อเหตุการณ์บริหารงานระบบ

สาธารณูปโภคอยู่ในสภาพใช้การได้ดีปลอดภัยหากมีชำรุดจะมีใบเสนอแจ้งซ่อมอย่างทันทีและมีระบบป้องกันอันตรายคืออุปกรณ์ดับเพลิงประจำทุกอาคารตั้งอยู่บริเวณบันไดส่วนการให้บริการเด็กมีบริการอาหารและน้ำดื่มจัดได้ถูกสุขลักษณะถูกหลักโภชนาการครบทั้ง 5 หมู่เพียงพอกับจำนวนเด็กมีการตรวจและส่งเสริมสุขภาพทั้งด้านร่างกายและจิตใจให้การรักษาพยาบาลเบื้องต้นในเรื่องการดูแลรักษาความปลอดภัยให้แก่เด็กจัดได้อย่างเป็นระบบทั่วถึงและตลอดเวลาเมื่อครูตรวจตามจุดต่างๆและประตูทางเข้าออกมีบันทึกการอยู่เวรประจำวันจัดให้ความช่วยเหลือเด็กในรูปแบบของครูประจำชั้นได้พูดคุยกับผู้ปกครองตลอดเวลาเหมาะสมกับความต้องการของเด็กเป็นรายบุคคลสภาพปัญหาและการแก้ปัญหาไม่มีปัญหาใดๆที่พบดังตัวอย่างจากการสัมภาษณ์จากการสัมภาษณ์ผู้อำนวยการโรงเรียนในการดำเนินงานการบริหารการศึกษาด้านงานบริหารทั่วไประดับปฐมวัยโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาสามขาท่าหาดยาว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ดังนี้

“...เน้นการให้บริการด้านพัสดุครุภัณฑ์และสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆทั้งในและนอกอาคารเหมาะสมสะดวกและทันต่อการใช้งานโดยติดตามตรวจสอบประเมินและพัฒนางานเป็นไปอย่างต่อเนื่องการบริหารงานอาคารสถานที่ของเล่นและเครื่องเล่นมีความสะอาดปลอดภัยมั่นคงแข็งแรงเหมาะสมแก่การทำกิจกรรมและการเคลื่อนไหวของเด็กได้จัดอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกประจำอาคาร...”
(นายณฤทธิ์ สิทธิจันทร์, ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านโพหนอง, 18 สิงหาคม 2557 :การสัมภาษณ์)

2. รองผู้อำนวยการโรงเรียน

ตำแหน่งรองผู้อำนวยการโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาสามขาท่าหาดยาว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 มีอายุเฉลี่ยประมาณ 28 ปี ประสบการณ์ทำงานในโรงเรียนที่สังกัด 21 ปี ผลการสัมภาษณ์ สรุปได้ดังนี้

2.1 งานวิชาการระดับปฐมวัยสรุปได้ว่าการบริหารงานของโรงเรียนมีการบริหารงานโดยเสริมสร้างพัฒนาน้ำหนักและส่วนสูงของเด็กให้เด็กได้ใช้กล้ามเนื้อใหญ่กล้ามเนื้อเล็กได้อย่างคล่องแคล่วและสัมพันธ์กันเหมาะสมกับสุขภาพและวัยมีสุขภาพแข็งแรงสุขนิสัยในการรักษาสุขภาพและอนามัยในเรื่องของพัฒนาการด้านอารมณ์จิตใจเด็กต้องมีความร่าเริงยิ้มแย้มแจ่มใสมีความสุขมีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองรักการออกกำลังกายรักดนตรีชื่นชมศิลปะธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีความสนใจใฝ่รู้มั่นใจในตนเองและกล้าแสดงออกโดยจัดกิจกรรมประจำปีซึ่งเด็กจะแสดงออกทางอารมณ์ได้เหมาะสมกับวัยในด้านพัฒนาการด้านสังคมเด็กจะต้องสามารถช่วยเหลือตนเองได้โดยแบ่งกลุ่มออกเป็นจะแบ่งกลุ่มนักเรียนเป็น 4 สีทุกวันจันทร์เพื่อต้องการให้คลายพฤติกรรมจากบ้านโดยยึดตัวเองเป็นสำคัญให้รู้จักแบ่งปันมากขึ้นและสติปัญญาโดยทุกวันศุกร์จะมีโครงการวาดฉลวดจะจัดให้กลุ่มศิลปะชั้นเรียนกลุ่มศิลปะกลุ่มเล่านิทานกลุ่มนักพูดกลุ่มนักคิดกลุ่มวิทยาศาสตร์เล่นและทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขต้องปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของกลุ่มและของชั้นเรียนสามารถแบ่งปันและช่วยเหลือผู้อื่นตามโอกาสในด้านพัฒนาการด้านสติปัญญาจัดกิจกรรมให้สามารถใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัยมีความสามารถในการสังเกตและเปรียบเทียบการคิดและ

แก้ปัญหาได้เหมาะสมกับวัยมีจินตนาการและมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์สภาพปัญหาและการแก้ปัญหา ปัญหาคือส่วนใหญ่จะไม่ค่อยมีจะพบแต่ความแตกต่างระหว่างบุคคลของนักเรียนการแก้ไขปัญหาคือมีการสอนเสริมจัดโครงการแววฉลาดหลังเลิกเรียนหรือเวลาที่นักเรียนว่างอย่างสม่ำเสมอและให้ผู้ปกครอง ช่วยดูแลสอนเสริมเมื่ออยู่ที่บ้านจากการสัมภาษณ์รองผู้อำนวยการโรงเรียนในการดำเนินงานการบริหาร การศึกษาด้านงานวิชาการระดับปฐมวัยโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาสามขาท่าหาดยาว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ดังนี้

“...การบริหารงานของโรงเรียนมีการบริหารงานโดยเสริมสร้างพัฒนาน้ำหนักและส่วนสูงของเด็กให้เด็กได้ใช้กล้ามเนื้อใหญ่กล้ามเนื้อเล็กได้อย่างคล่องแคล่วและสัมพันธ์กันเหมาะสมกับสุขภาพและวัยมีสุขภาพแข็งแรงสุขนิสัยในการรักษาสุขภาพและอนามัยมีพัฒนาการด้านอารมณ์จิตใจมีความร่าเริงยิ้มแย้มแจ่มใสมีความสุขมีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองรักการออกกำลังกายรักดนตรีชื่นชมศิลปะธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีความสนใจใฝ่รู้มั่นใจในตนเองและกล้าแสดงออก...”

(นายอิทธิพล ปานบุตดา.รองผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองพลับ. 22 สิงหาคม 2557 :การสัมภาษณ์)

2.2 งานงบประมาณระดับปฐมวัย สรุปได้ ว่าการบริหารงานของโรงเรียนมีการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษามีการดำเนินงานตามแผนเป็นไปอย่างมีระบบมีการติดตามตรวจสอบประเมินและพัฒนางานเป็นไปอย่างต่อเนื่องประชุมผู้ปกครองทั้งโรงเรียนเสนอแนะข้อตกลงในการดูแลนักเรียนรายงานผลการดำเนินงานให้ผู้ปกครองชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบเป็นระยะการบริหารงานธุรการการเงินและพัสดุครุภัณฑ์ทั้งในและนอกอาคารเหมาะสมสะดวกและทันต่อการใช้งานการจัดซื้อมีประสิทธิภาพเช่น การปรุงอาหารของแม่ครัวมีคุณภาพตามหลักโภชนาการรายการอาหารประจำสัปดาห์ไม่ซ้ำกันจากการสัมภาษณ์รองผู้อำนวยการโรงเรียนในการดำเนินงานการบริหารการศึกษาด้านงานงบประมาณระดับปฐมวัยโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาสามขาท่าหาดยาว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ดังนี้

“...มีการดำเนินงานตามแผนเป็นไปอย่างมีระบบมีการติดตามตรวจสอบประเมินและพัฒนางานเป็นไปอย่างต่อเนื่องประชุมผู้ปกครองทั้งโรงเรียนเสนอแนะข้อตกลงในการดูแลนักเรียนรายงานผลการดำเนินงานให้ผู้ปกครองชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ...”

(นายมนตรี คำไฮ.รองผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านโพนทอง. 25 สิงหาคม 2557 :การสัมภาษณ์)

2.3 งานบุคคลระดับปฐมวัย สรุปได้ว่า การบริหารงานของโรงเรียนมีการคัดเลือกคุณลักษณะของครู/ผู้ดูแลเด็กมีความสำคัญมากในการบริหารเป็นภารกิจของสถานศึกษาต้องบริหารงานบุคคลให้เกิดความคล่องตัวอิสระภายใต้กฎหมายระเบียบของโรงเรียนเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาลครูและบุคลากรได้รับการพัฒนา มีความรู้ความสามารถมีขวัญกำลังใจได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติมีความมั่นคงและก้าวหน้าในวิชาชีพซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของผู้เรียนเป็นสำคัญบริหารโครงสร้างและบทบาทหน้าที่ของบุคลากรกำหนดไว้ให้ชัดเจนการจัดระบบนิเทศติดตามประเมินผลและพัฒนางานดำเนินไปทุกเดือนทุกภาคเรียนมีการเสริมสร้างขวัญและกำลังใจจัดให้แก่บุคลากรทุกฝ่ายอย่างเหมาะสมมีเงิน

พิเศษทุกปีหรือทุกวันเกิดจัดอบรมส่งเสริมพัฒนาบุคลากรดำเนินการอย่างเป็นระบบต่อเนื่องและทั่วถึง สภาพปัญหาและการแก้ปัญหาปัญหาคือเจตคติการปฏิบัติงานแนวคิดของแต่ละคนไม่เหมือนกันแก้ไขปัญหา โดยต้องมีความยืดหยุ่นบ้างในเรื่องที่เหมาะสมและจำเป็นเปิดโอกาสให้พูดคุยอย่างอิสระอยู่กันอย่างพี่น้อง ครอบครัวเดียวกันหากจะว่ากล่าวตักเตือนจะเรียกเป็นการประชุมจะไม่เรียกมาพบแบบตัวต่อตัวจะเป็นการประชุมหลายคนมากกว่าซึ่งจะลดความเครียดได้จากการสัมภาษณ์รองผู้อำนวยการโรงเรียนในการดำเนินงานการบริหารการศึกษาด้านงานบุคคลระดับปฐมวัยโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา สามขาท่าหาดยาว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ดังนี้

“...โรงเรียนมีการคัดเลือกคุณลักษณะของครู/ผู้ดูแลเด็กบริหารงานบุคคลให้เกิดความคล่องตัวอิสระ ภายใต้กฎหมายระเบียบของโรงเรียนเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาลครูและบุคลากรได้รับการพัฒนามีความรู้ ความสามารถ...”

(นายสุวัฒน์ โปธิคลัง.รองผู้อำนวยการโรงเรียนดอนโมงสัมพันธ์ปลาคุณม่วงน้อย.29 สิงหาคม 2557 :การ สัมภาษณ์)

2.4งานบริหารทั่วไประดับปฐมวัย สรุปได้ว่า การบริหารเน้นการบริหารงานอาคารสถานที่ที่มีความสะอาดปลอดภัยมั่นคงแข็งแรงเหมาะสมแก่การทำกิจกรรมและการเคลื่อนไหวของเด็กอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกประจำอาคารรอบบริเวณอยู่ในสภาพดีปลอดภัยและมีปริมาณเพียงพอหากมีสิ่งของชำรุดจะต้องทำใบเสนอราคามาจึงจะจัดซ่อมและราคาที่โรงเรียนสามารถรับได้แผนการจัดซ่อมบำรุงเหมาะสมและทันต่อเหตุการณ์ระบบสาธารณูปโภคอยู่ในสภาพใช้การได้ดีปลอดภัยและมีระบบป้องกันอันตรายมีการบริการอาหารและน้ำดื่มจัดได้ถูกสุขลักษณะถูกหลักโภชนาการและเพียงพอกับจำนวนเด็กมีการตรวจและส่งเสริมสุขภาพจากโรงพยาบาลเน้นการดูแลรักษาความปลอดภัยให้แก่เด็กได้ครอบคลุมทุกจุดในโรงเรียนเช่นประตูเครื่องเล่นสนามโดยมีการลงชื่อและบันทึกในสมุดเวรประจำวันสภาพปัญหาและการแก้ปัญหาปัญหาคือส่วนใหญ่การทำจุดเด่นของโรงเรียนประมาณ 2 จุด เอกสารอาจมีความคลาดเคลื่อนไปบ้างคณะกรรมการจะหาจุดบกพร่องที่โรงเรียนไม่มีหรือผิดพลาดแก้ไขปัญหาโดยการตรวจสอบให้รอบคอบทุกเอกสารและเตรียมการให้ดีกว่าที่คณะกรรมการจะมาประเมินโรงเรียนจากการสัมภาษณ์รองผู้อำนวยการโรงเรียนในการดำเนินงานการบริหารการศึกษาด้านงานบริหารทั่วไประดับปฐมวัยโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา สามขาท่าหาดยาว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ดังนี้

“...หากมีสิ่งของชำรุดจะต้องทำใบเสนอราคามาจึงจะจัดซ่อมและราคาที่โรงเรียนสามารถรับได้แผนการจัดซ่อมบำรุงเหมาะสมและทันต่อเหตุการณ์ระบบสาธารณูปโภคอยู่ในสภาพใช้การได้ดีปลอดภัยและมีระบบป้องกันอันตรายมีการบริการอาหารและน้ำดื่มจัดได้ถูกสุขลักษณะถูกหลักโภชนาการและเพียงพอกับจำนวนเด็ก...”

(นางละม่อม ชินภา.รองผู้อำนวยการโรงเรียนสามขาพิทยาคม. 1 กันยายน 2557: การสัมภาษณ์)

3. ครูผู้สอนปฐมวัย

ตำแหน่งครูผู้สอนปฐมวัย โรงเรียนกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาสามขาท่าหาดยาว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 มีอายุเฉลี่ยประมาณ 45 ปี ประสบการณ์ทำงานในโรงเรียนที่สังกัด 17 ปี ผลการสัมภาษณ์ สรุปได้ดังนี้

3.1 งานวิชาการระดับปฐมวัย สรุปได้ว่า การบริหารงานของงานประจำชั้นเรียนโดยครูจะยึดแนวทางตามหลักสูตรปฐมวัยและหลักสูตรของโรงเรียนและปฏิบัติตนต่อเด็กด้วยความรักความเข้าใจและเหตุผลส่งเสริมพัฒนาการของเด็กแบบองค์รวมอย่างสมดุลครบทุกด้านด้วยการทำตนเป็นแบบอย่างที่ดีและจัดกิจกรรมส่งเสริมความรู้และฝึกทักษะต่างๆที่ละเอียดละน้อยโดยใช้การเล่านิทานอ่านหนังสือเล่าเหตุการณ์ต่างๆร้องเพลงเล่นดนตรีเล่นการละเล่นที่บ้านและเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมตามประเพณีนิยมตามความเหมาะสมใช้ภาษาที่เหมาะสมกับความสามารถในการรับรู้และการเรียนรู้ของเด็กพ่อแม่หรือผู้เลี้ยงดูเด็กควรปรับการใช้ภาษาให้เหมาะสมกับพัฒนาการของเด็กในการพูดคุยติดตามเฝ้าระวังและสังเกตพัฒนาการเด็กพ่อแม่หรือผู้เลี้ยงดูเด็กควรฝึกทักษะการสังเกตและบันทึกพัฒนาการด้านต่างๆของเด็กสภาพปัญหาและการแก้ปัญหาปัญหาคือจะพบแต่ความแตกต่างระหว่างบุคคลของนักเรียนบางคนพัฒนาการช้าบางคนพัฒนาการเร็วการแก้ปัญหาคือมีการสอนเสริมเมื่อตอนหลังเลิกเรียนจะคอยทบทวนการบ้านนักเรียนให้ในทุกๆวันจากการสัมภาษณ์ครูผู้สอนในการดำเนินงานการบริหารการศึกษาด้านงานวิชาการระดับปฐมวัย โรงเรียนกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาสามขาท่าหาดยาว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ดังนี้

“...ยึดแนวทางตามหลักสูตรปฐมวัยและหลักสูตรของโรงเรียนและปฏิบัติตนต่อเด็กด้วยความรักความเข้าใจและเหตุผลส่งเสริมพัฒนาการของเด็กแบบองค์รวมอย่างสมดุลครบทุกด้านด้วยการทำตนเป็นแบบอย่างที่ดีและจัดกิจกรรมส่งเสริมความรู้และฝึกทักษะต่างๆที่ละเอียดละน้อยโดยใช้การเล่านิทานอ่านหนังสือเล่าเหตุการณ์ต่างๆร้องเพลงเล่นดนตรีเล่นการละเล่นที่บ้านและเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมตามประเพณีนิยมตามความเหมาะสมใช้ภาษาที่เหมาะสมกับความสามารถในการรับรู้และการเรียนรู้ของเด็ก...” (นางสายยวน สังสนา.ครูผู้สอนระดับปฐมวัยโรงเรียนสามขาพิทยาคม. 3 กันยายน 2557 :การสัมภาษณ์)

3.2 งานงบประมาณระดับปฐมวัย สรุปได้ว่าการบริหารงานของโรงเรียนมีการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาได้ปฏิบัติตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาและแผนปฏิบัติงานประจำปีสอดคล้องกับเป้าหมายหลักสูตรและคำขวัญสภาพของท้องถิ่นและสถานศึกษาดำเนินงานตามแผนเป็นไปอย่างมีระบบติดตามตรวจสอบประเมินและพัฒนางานเป็นไปอย่างต่อเนื่องโดยรายงานผลการดำเนินงานให้ผู้ปกครองชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบส่วนเรื่องการบริหารงานธุรการการเงินและพัสดุครูภัณฑ์มีการติดตามสรุปผลการใช้งบประมาณโดยยึดหลักมีระบบโปร่งใสและตรวจสอบได้จัดระบบงานสารบรรณมีความสมบูรณ์คล่องตัวสะดวกรวดเร็วถูกต้องเป็นปัจจุบันสภาพปัญหาและการแก้ปัญหาในด้านงบประมาณระดับปฐมวัย ปัญหาคืองบประมาณมีจำกัด ภาระงานในโรงเรียนมากการแก้ปัญหาโดยการขอรับบริจาคจากการสัมภาษณ์ครูผู้สอนในการดำเนินงานการบริหารการศึกษาด้านงานงบประมาณระดับปฐมวัยโรงเรียนกลุ่ม

เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาสามขาท่าหาดยาว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ดังนี้

“...ปฏิบัติตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาและแผนปฏิบัติงานประจำปีให้สอดคล้องกับเป้าหมายหลักสูตรและคำขวัญสภาพของท้องถิ่นและดำเนินงานตามแผนไปอย่างมีระบบติดตามตรวจสอบประเมินและพัฒนางานเป็นไปอย่างต่อเนื่องโดยรายงานผลการดำเนินงานให้ผู้ปกครองชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ...”

(นางสุธีรา จุลปรินอก.ครูผู้สอนระดับปฐมวัยโรงเรียนดอนโมงสัมพันธ์ปลาคุณม่วงน้อย. 5 กันยายน 2557 : การสัมภาษณ์)

3.3 งานบุคคลระดับปฐมวัย สรุปได้ว่า การบริหารงานของโรงเรียนมีการจัดโครงสร้างของการบริหารงานที่จัดให้มีฝ่ายต่างๆรับผิดชอบงานได้เหมาะสมกับขนาดและสภาพของโรงเรียนได้กำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของแต่ละตำแหน่งบุคคลตามโครงสร้างการบริหารโรงเรียนอย่างชัดเจนและเหมาะสม มีการสรรหาบุคลากรที่มีความรู้ความถนัดความสนใจเพื่อให้ได้บุคคลที่มีความสามารถเหมาะสมกับงานสภาพปัญหาและการแก้ปัญหาในด้านบุคลากรและการบริหารบุคลากรปัญหาคือครูมีจำกัด มีภาระงานในโรงเรียนมากส่วนใหญ่แก้ปัญหาโดยการสอนแทน และต้องแจ้งล่วงหน้าจากการสัมภาษณ์ครูผู้สอนในการดำเนินการบริหารการศึกษาด้านงานบุคคลระดับปฐมวัยโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาสามขาท่าหาดยาว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ดังนี้

“...มีการจัดโครงสร้างของการบริหารงานที่จัดให้มีฝ่ายต่างๆรับผิดชอบงานได้เหมาะสมกับขนาดและสภาพของโรงเรียนมีการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของแต่ละตำแหน่งบุคคลตามโครงสร้างการบริหารโรงเรียนอย่างชัดเจนและเหมาะสม มีการสรรหาบุคลากรที่มีความรู้ความถนัดความสนใจเพื่อให้ได้บุคคลที่มีความสามารถเหมาะสมกับงาน...”

(นางกาญจนา ศรีโสภา.ครูผู้สอนระดับปฐมวัยโรงเรียนชุมชนบ้านหมากยาง. 8 กันยายน 2557 : การสัมภาษณ์)

3.4 งานบริหารทั่วไประดับปฐมวัย สรุปได้ว่า การบริหารงานของโรงเรียนมีการจัดสภาพแวดล้อมที่สะอาดร่มรื่นปลอดภัยมีสนามเด็กเล่นและเครื่องเล่นที่เหมาะสมปลอดภัยมีการตรวจสอบสุขภาพปีละครั้งประชุมการเลี้ยงดูเด็กแก่ผู้ปกครองทุกภาคเรียนได้คำนึงถึงคุณค่าของอาหารกลางวันอาหารว่างนมถูกต้องตามหลักโภชนาการ จัดสถานที่รับประทานอาหารอย่างเป็นระเบียบรู้จักมารยาทในการรับประทานอาหารล้างมือก่อนรับประทานอาหารมีแก้วน้ำประจำตัวชักฟอกเครื่องใช้ของนักเรียนสภาพปัญหาและการแก้ปัญหาในด้านการบริหารจัดการปัญหาคืออุบัติเหตุจากเครื่องเล่นสนามเล็กๆน้อยซึ่งเกิดจากอุบัติเหตุทางโรงเรียนจึงให้มีครูเวรประจำตามจุดเครื่องเล่นสนามและมีการบันทึกเหตุการณ์ประจำวันจากการสัมภาษณ์ครูผู้สอนในการดำเนินการบริหารการศึกษาด้านงานบริหารทั่วไประดับปฐมวัยโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาสามขาท่าหาดยาว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ดังนี้

“...คำนึงถึงคุณค่าของอาหารกลางวันอาหารว่างนมถูกต้องตามหลักโภชนาการจัดสถานที่รับประทานอาหารเช้าเป็นระเบียบรู้จักมารยาทในการรับประทานอาหารล้างมือก่อนรับประทานอาหารมีแก้วน้ำประจำตัวซักฟอกเครื่องใช้ของนักเรียน...”

(นางอมร สร้อยเสนา.ครูผู้สอนระดับปฐมวัยโรงเรียนบ้านโพหนอง. 10 กันยายน 2557 :การสัมภาษณ์)

4.2 ผลการศึกษาการบริหารการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยรวมของผู้ให้สัมภาษณ์ทุกกลุ่ม

1. งานวิชาการระดับปฐมวัย

บริหารอย่างเป็นระบบ โดยศึกษาจากหลักสูตร ศึกษาทั้ง 4 ด้าน คือด้านร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญา ให้มีความรู้ทั้งด้านวิชาการและคุณธรรม โดยผู้บริหารทำหน้าที่นิเทศ ส่วนครูผู้สอนเขียนแผนการสอนดำเนินการตามหลักสูตร โรงเรียนมีการดำเนินการตามหลักสูตรทั้งในเวลาและนอกเวลา

ปัญหาที่พบคือ นักเรียนมีพื้นฐานและการพัฒนาที่แตกต่างกัน

วิธีการแก้ไขปัญหา มีการสอนเสริม และมีโครงการแววฉลาดหลังเลิกเรียน

2. งานงบประมาณระดับปฐมวัย

สภาพ มีแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ได้รับเงินสนับสนุนจากรัฐบาล ชุมชน ผู้ปกครอง มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ยึดหลักความโปร่งใสและตรวจสอบได้

ปัญหา งบประมาณมีจำกัด ภาระของโรงเรียนมีมาก

วิธีการแก้ไขปัญหา โดยขอสนับสนุนจากเทศบาลและจัดกิจกรรมทอดผ้าป่าเพื่อการศึกษา และขอรับบริจาคจากผู้ปกครอง

3. งานบุคคลระดับปฐมวัย

จัดตามโครงสร้างและบทบาทหน้าที่ของบุคลากร มีระบบนิเทศภายใน มีการพัฒนางานอย่างสม่ำเสมอ มีการสร้างขวัญและกำลังใจให้บุคลากรทุกฝ่าย มีการสรรหาบุคลากรที่มีความถนัด ความรู้ ความสนใจให้เหมาะสมกับงาน

ปัญหา เจตคติการปฏิบัติงานและแนวคิดของแต่ละคนไม่เหมือนกัน ครูมีจำนวนจำกัด ภาระของงานมีมาก

วิธีการแก้ไขปัญหา แก้ปัญหาอย่างยืดหยุ่น พุดคุยกันอย่างอิสระ พุดคุยกันอย่างพี่น้อง มีการว่ากล่าวตักเตือน มีการสอนแทนกันโดยการแจ้งล่วงหน้า

4. งานบริหารทั่วไประดับปฐมวัย

ในส่วนของงานอาคารสถานที่เน้นความคงทน แข็งแรงและปลอดภัย ตรวจสอบและซ่อมแซมในส่วนที่ชำรุด บริการอาหารและน้ำดื่มให้ถูกสุขลักษณะ มีครูเวร มีบันทึกการอยู่เวร มีระบบให้ครูประจำชั้นพุดคุยกับผู้ปกครอง มีสนามเด็กเล่นและเครื่องเล่นที่เหมาะสม

ปัญหา คือเอกสารมีความคาดเคลื่อนไม่ตรงกับสภาพจริง บางครั้งมีอุบัติเหตุจากเครื่องเล่น

วิธีการแก้ไขปัญหา ตรวจสอบเอกสารให้รอบครอบก่อนนำเสนอทุกครั้ง ให้มีครูเวรประจำเครื่องเล่นและมีการบันทึกเหตุการณ์ประจำวัน

4.3 สรุปการศึกษาเอกสารการปฏิบัติงานของโรงเรียน

จากการศึกษาเอกสารจำนวน 14 ฉบับพบว่า หลักฐานต่างๆสอดคล้องกับผู้ให้สัมภาษณ์ให้ข้อมูลมา และผลการศึกษารายงานประจำปีของโรงเรียน พบว่า

1. การศึกษาจากรายงานประจำปีของโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา สามขาท่าหาดยาว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2(SAR)

มีแนวทางในการบริหารงานสอดคล้องกับแผนปฏิบัติราชการ ของสถานศึกษา แสดงวิสัยทัศน์และมีความสอดคล้องกับนโยบาย แผนและมาตรฐานการศึกษาของชาติ มีการจัดทำและการใช้หลักสูตรสถานศึกษา การบริหารจัดการศึกษาระบุรายละเอียดโครงสร้างและหลักการบริหารวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย อัตลักษณ์ และเอกลักษณ์ของสถานศึกษาแนวทางการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา การดำเนินงานการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาตามข้อเสนอแนะจากการประเมินคุณภาพภายในและภายนอก การส่งเสริมจุดเด่นโอกาสการแก้ไขจุดที่ควรพัฒนาและปัญหาอุปสรรคที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย อัตลักษณ์ และเอกลักษณ์ของสถานศึกษาที่นำไปสู่การกำหนดกลยุทธ์การพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา กลยุทธ์การพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาการดำเนินงานตามกลยุทธ์ของสถานศึกษา ระบุความสัมพันธ์ของกลยุทธ์งาน/โครงการ/กิจกรรมเป้าหมายที่สนองมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาตามงาน/โครงการ/กิจกรรมในแผนปฏิบัติการประจำปีและตามนโยบาย/กิจกรรมพิเศษ

2. การศึกษาจากแผนปฏิบัติการประจำปี

มีข้อมูลโครงการกิจกรรมในการบริหารงาน สอดคล้องกับเกณฑ์การประเมินสถานศึกษาการบริหารจัดการมีแผนปฏิบัติงานประจำปีโครงการกิจกรรมสอดคล้องกับเป้าหมายหลักสูตรและนโยบายในการจัดการศึกษา ตลอดจนสภาพของท้องถิ่นและสถานศึกษามีการดำเนินงานตามแผนเป็นไปอย่างมีระบบมีการติดตามตรวจสอบประเมินและพัฒนางานเป็นไปอย่างต่อเนื่องและรายงานผลการดำเนินงานให้ผู้ปกครองชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ

3. การศึกษาจากหลักสูตรสถานศึกษาประจำโรงเรียน

มีข้อมูลและแนวทางในการบริหารงาน สอดคล้องกับเกณฑ์การประเมินปรับให้เป็นหลักสูตรประจำโรงเรียนโดยมีแนวคิดเกี่ยวกับพัฒนาการเด็กแนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้แนวคิดเกี่ยวกับการเล่นของเด็กแนวคิดเกี่ยวกับวัฒนธรรมและสังคมบริบททางสังคม และวัฒนธรรมที่เด็กอาศัยอยู่หรือสิ่งแวดล้อมตัวเด็ก

4. การศึกษาจากสมุดบันทึกการนิเทศการสอน

มีข้อมูลและแนวทางในการบริหารงาน สอดคล้องกับเกณฑ์การประเมินสถานศึกษา บุคลากรและการบริหารบุคลากรโดยครูมีการนิเทศการสอนภาคเรียนละ 1 ครั้งจากผู้อำนวยการหรือ รองผู้อำนวยการผลการนิเทศชี้ให้เห็นถึงครูทุกคน มีความรู้ความเข้าใจหลักสูตรจิตวิทยาและพัฒนาการของเด็ก สามารถนำมาใช้ในการส่งเสริมและพัฒนาเด็กเป็นรายบุคคล มีทักษะในการจัดประสบการณ์และ กิจกรรมให้กับเด็กมีความสามารถในการจัดชั้นเรียนและมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อเด็ก และผู้ที่เกี่ยวข้องมุ่งมั่นในการปฏิบัติงานและรับผิดชอบในหน้าที่มีคุณธรรมจริยธรรม ตลอดจนเป็นแบบอย่างที่ดีมีการพัฒนาตนเอง การทำวิจัยในชั้นเรียน

5. การศึกษาจากแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้

มีข้อมูลและแนวทางในการบริหารงาน สอดคล้องกับเกณฑ์การประเมินสถานศึกษา โดยด้านร่างกายมีข้อมูลของผลการพัฒนาน้ำหนักและส่วนสูงของเด็กให้เด็กใช้กล้ามเนื้อใหญ่ กล้ามเนื้อเล็ก ได้อย่างคล่องแคล่วและสัมพันธ์กัน เหมาะสมกับสุขภาพและวัยมีสุขภาพแข็งแรงมีสุขนิสัยในการรักษา สุขภาพและอนามัยพัฒนาการ ด้านอารมณ์ จิตใจมีข้อมูลของผลการพัฒนาให้เด็กมีความร่าเริงยิ้มแย้ม แจ่มใสมีความสุข มีความรู้สึกที่ดีต่อตนเอง รักการออกกำลังกาย รักดนตรี ชื่นชมศิลปะธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม มีความสนใจใฝ่รู้มุ่งมั่นใจในตนเองและกล้าแสดงออก เด็กแสดงออกทางอารมณ์ได้เหมาะสมกับวัย พัฒนาการด้านสังคมมีข้อมูลผลที่มุ่งให้เด็กสามารถช่วยเหลือตนเองได้ เล่นและทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นได้ อย่างมีความสุข ปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของกลุ่มและของชั้นเรียนแบ่งปันและช่วยเหลือผู้อื่นตามโอกาส พัฒนาการด้านสติปัญญามีข้อมูลของผลการพัฒนาให้เด็กสามารถใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย มีความสามารถในการสังเกตและเปรียบเทียบมีความสามารถในการคิดและแก้ปัญหาได้เหมาะสมกับวัย

6. การศึกษาจากสมุดรายงานผลพัฒนาการประจำตัวนักเรียน

มีข้อมูลและแนวทางในการบริหารงานสอดคล้องกับเกณฑ์การประเมินสถานศึกษา ซึ่ง สนับสนุนให้เด็กได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริงด้วยตัวเด็กเอง โดยที่พัฒนาการด้านร่างกายอารมณ์ จิตใจ สังคมและสติปัญญา ประเมินผลจากการสังเกตพฤติกรรมของเด็ก โดยครูเป็นผู้สังเกตขณะเด็กทำกิจกรรม การบันทึกพฤติกรรมของเด็ก โดยการสัมภาษณ์การให้ความร่วมมือและมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมของเด็ก การสนทนาโต้ตอบคำถามและแสดงความคิดเห็นได้อย่างเหมาะสมการนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน การใช้แบบทบทวนเนื้อหาตามหน่วยการเรียนรู้การสอนการจัดกิจกรรมให้เหมาะสมกับระดับพัฒนาการของเด็กแต่ละคน สามารถประเมินพัฒนาการของเด็กเป็นรายบุคคลครบทุกด้าน มีการประเมินพัฒนาการของเด็กใช้วิธีการที่หลากหลายและประเมินตามสภาพจริงประเมินพัฒนาการของเด็กจัดเป็นระบบมีการบันทึก ไว้เป็นหลักฐานและรายงานให้ผู้ปกครองทราบ

7. การศึกษาจากแบบบันทึกรายการอาหารกลางวัน –อาหารว่างประจำสัปดาห์

มีข้อมูลและแนวทางในการบริหารงานสอดคล้องกับเกณฑ์การประเมินสถานศึกษาซึ่ง ดูแลสุขภาพอนามัยและตอบสนองความต้องการพื้นฐานทางร่างกายและจิตใจครบทุกหลักตามโภชนาการ รวมทั้งปกป้องคุ้มครองเด็กให้ปลอดภัยโดยจัดอาหารที่ถูกต้องตามหลักโภชนาการให้เด็กรับประทาน

8. การศึกษาจากแผนรักษาความปลอดภัยให้แก่เด็ก

มีข้อมูลและแนวทางในการบริหารงานสอดคล้องกับเกณฑ์การประเมินสถานศึกษาโดยได้จัดให้มีครูเวรประจำจุดเช่นประตูทางเข้า – ออกช่วงเช้าและเย็นเครื่องเล่นสนามโรงอาหารบันทึกเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นลงในสมุดเวรประจำทุกวันรายงานผลที่เกิดขึ้นต่อผู้บริหารหากมีเหตุฉุกเฉิน

9. การศึกษาจากรายงานการประชุมครูผู้ปกครองและชุมชน

มีข้อมูลและแนวทางในการบริหารงานสอดคล้องกับเกณฑ์การประเมินสถานศึกษาโดยได้จัดการประชุมผู้ปกครองก่อนเปิดภาคเรียนทุกเดือนพฤษภาคมทราบถึงข้อควรปฏิบัติที่เหมาะสมต่อบุตรหลานการแลกเปลี่ยนพูดคุยระหว่างครูและผู้ปกครอง

10. การศึกษาจากแบบบันทึกการจัดซื้อซ่อมบำรุงวัสดุอาคาร-สถานที่

มีข้อมูลและแนวทางในการบริหารงานสอดคล้องกับเกณฑ์การประเมินสถานศึกษาโดยหากมีอุปกรณ์หรือชิ้นส่วนใดชำรุดหรือขาดบกพร่องเช่นเครื่องเล่นกระดานสี่เครื่องเขียนเป็นต้นจะต้องเขียนบันทึกแจ้งต่องานจัดซื้อซ่อมบำรุงวัสดุอาคาร-สถานที่ทันที

11. การศึกษาจากสมุดคำสั่งประจำปี

มีข้อมูลและแนวทางในการบริหารงานสอดคล้องกับเกณฑ์การประเมินสถานศึกษาโดยมีคำสั่งแต่งตั้งครูบุคลากรทุกคนลงชื่อรับทราบอย่างเป็นทางการเป็นลายลักษณ์อักษร

12. การศึกษาจากสมุดหมายเหตุรายวัน

มีข้อมูลและแนวทางในการบริหารงานสอดคล้องกับเกณฑ์การประเมินสถานศึกษาโดยมีการบันทึกรายละเอียดเหตุการณ์เป็นประจำทุกวัน

13. การศึกษาจากแฟ้มสะสมผลงานประจำตัวนักเรียน

มีข้อมูลและแนวทางในการบริหารงานสอดคล้องกับเกณฑ์การประเมินสถานศึกษาผลการพัฒนาเด็กประกอบด้วยผลงานที่บ่งบอกถึงพัฒนาการด้านสติปัญญาสามารถใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัยความสามารถในการสังเกตและเปรียบเทียบความสามารถในการคิดและแก้ปัญหาได้เหมาะสมกับวัยเด็กมีจินตนาการและมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

14. การศึกษาจากแฟ้มสรุปโครงการ / กิจกรรมต่างๆ

มีข้อมูลและแนวทางในการบริหารงานสอดคล้องกับเกณฑ์การประเมินสถานศึกษาการบริหารจัดการมีแผนปฏิบัติงานประจำปี โครงการ กิจกรรมสอดคล้องกับเป้าหมายหลักสูตรและนโยบายในการจัดการศึกษาตลอดจนสภาพของท้องถิ่นและสถานศึกษามีการดำเนินงานตามแผนเป็นไปอย่างมีระบบมีการติดตามตรวจสอบประเมินและพัฒนางานเป็นไปอย่างต่อเนื่องและรายงานผลการดำเนินงานให้ผู้ปกครองชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องการบริหารจัดการการศึกษาระดับปฐมวัย กลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาสามขาท่าหาดยาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการดำเนินการบริหารการศึกษาระดับปฐมวัย โรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาสามขาท่าหาดยาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 เพื่อศึกษาปัญหาและแนวทางส่งเสริมการดำเนินงานการบริหารการศึกษาระดับปฐมวัยโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาสามขาท่าหาดยาวกลุ่มเป้าหมายได้แก่ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนระดับปฐมวัยโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาสามขาท่าหาดยาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 จำนวน 20 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่แบบสัมภาษณ์ที่มีโครงสร้างและแบบไม่มีโครงสร้างแบบบันทึกหลักฐานที่ปรากฏกล้องถ่ายภาพรูปสมุดบันทึก ด้านการดำเนินการ ปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาในการบริหารจัดการการศึกษาระดับปฐมวัยโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาสามขาท่าหาดยาว ประกอบด้วยการบริหารงาน 4 ด้าน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546, หน้า 32) ได้แก่ 1) การบริหารวิชาการ 2) การบริหารงบประมาณ 3) การบริหารงานบุคคล และ 4) การบริหารทั่วไป

5.1 สรุปผลการวิจัย

1. ข้อมูลทั่วไป

ผู้อำนวยการโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาสามขาท่าหาดยาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 มีอายุเฉลี่ยประมาณ 51 ปี ประสบการณ์ทำงานในโรงเรียนที่สังกัด 8 ปี รองผู้อำนวยการโรงเรียนมีอายุเฉลี่ยประมาณ 28 ปี ประสบการณ์ทำงานในโรงเรียนที่สังกัด 21 ปี และครูผู้สอนปฐมวัย มีอายุเฉลี่ยประมาณ 45 ปี ประสบการณ์ทำงานในโรงเรียนที่สังกัด 17 ปี

2. ข้อมูลของผู้ให้สัมภาษณ์

2.1 งานวิชาการระดับปฐมวัย สรุปได้ว่า การบริหารงานของโรงเรียนมีการบริหารงานอย่างเป็นระบบโดยศึกษาจากหลักสูตรพัฒนาการเด็กรอบด้านทั้ง 4 ด้านโดยประมวลผลยึดหลักตามมาตรฐานว่ามีอะไรบ้างตามตัวบ่งชี้ของการศึกษาปฐมวัย แล้วพิจารณาแต่ละด้านของพัฒนาตามผลพัฒนาการของเด็กมาจัดรูปแบบเป็นกิจกรรมโดยต้องมีหลักฐานร่องรอยทุกครั้งเก็บเข้าแฟ้มอย่างเป็นระบบ เป็นภาคเรียนแล้วนำมาดูผลว่ามีพัฒนาการสูงขึ้นหรือไม่อย่างไรพัฒนาการทั้ง 12 ข้อจะครอบคลุมทั้ง 4 ด้านคือด้านร่างกาย อารมณ์จิตใจสังคมและสติปัญญาศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของเด็กปฏิบัติออกมาให้เป็นรูปธรรมโดยตั้งเป้าหมายในแต่ละปีว่าจะปฏิบัติได้ร้อยละเท่าไร เหมือนกับว่าประเมินตนเองไปด้วย โดยจัดหลักสูตรดำเนินการให้ครูไปเขียนแผนจัดประสบการณ์และฝ่ายบริหารตรวจสอบทุกสัปดาห์ปรับแผนเป็นปัจจุบันโดย

ยึดหลักผู้เรียนเป็นสำคัญ ตามแนวปฏิรูปการศึกษาผ่านครูแกนนำอยู่ในโรงเรียนทุกท่านผลพัฒนาการที่ได้ จะส่งผลมาที่นักเรียนเองโดยจัดสาระตามหลักสูตรทุกอย่างกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่จะพัฒนาผู้เรียนว่ามี อะไรบ้างที่จะส่งเสริมด้านร่างกาย เช่น กีฬาภายใน กีฬาเครือข่าย ด้านอารมณ์จิตใจ เช่น ดนตรี ศิลปะ เล่า นิทาน สังคมสภาพปัญหาและการแก้ปัญหาปัญหา คือนักเรียนบางคนมีพื้นฐานต่างกันจึงทำให้พัฒนาการ ทางด้านวิชาการแตกต่างกัน การแก้ไขปัญหาคือมีการสอนเสริมจัดโครงการแววฉลาดหลังเลิกเรียนหรือ เวลาที่นักเรียนว่างอย่างสม่ำเสมอ

2.2 งานงบประมาณระดับปฐมวัย สรุปได้ว่า การบริหารงานของโรงเรียนมีการพัฒนาคุณภาพ ของสถานศึกษาได้ปฏิบัติตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาและแผนปฏิบัติงานประจำปีสอดคล้องกับ เป้าหมายหลักสูตรและคำขวัญสภาพของท้องถิ่นและสถานศึกษาดำเนินงานตามแผนเป็นไปอย่างมีระบบ ติดตามตรวจสอบประเมินและพัฒนางานเป็นไปอย่างต่อเนื่อง โดยรายงานผลการดำเนินงานให้ผู้ปกครอง ชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ ส่วนเรื่องการบริหารงานธุรการการเงินและพัสดุครุภัณฑ์มีการติดตาม สรุปผลการใช้งบประมาณโดยยึดหลักมีระบบโปร่งใสและตรวจสอบได้จัดระบบงานสารบรรณมีความ สมบูรณ์คล่องตัวสะดวกรวดเร็วถูกต้องเป็นปัจจุบัน

2.3 งานบุคคลระดับปฐมวัย สรุปได้ว่า การบริหารงานของโรงเรียนมีผู้บริหารเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถในงานวิชาการและการบริหารจัดการ โดยยึดหลักทุกคนมีส่วนร่วมในองค์กรต้องมีวิสัยทัศน์ และความเป็นผู้นำ มีความเป็นประชาธิปไตยมีคุณธรรม จริยธรรม เป็นแบบอย่างที่ดี เป็นที่ยอมรับของผู้ที่ เกี่ยวข้องทั้งในและนอกสถานศึกษา ส่วนครู/ผู้ดูแลเด็กมีความรู้ความเข้าใจหลักสูตรจิตวิทยาและพัฒนาการ ของเด็ก สามารถนำมาใช้ในการส่งเสริมและพัฒนาเด็กเป็นรายบุคคล โดยจะต้องมีทักษะในการจัด ประสบการณ์และกิจกรรมให้กับเด็กมีความสามารถในการจัดชั้นเรียนและมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อเด็กและผู้ ที่เกี่ยวข้องมุ่งมั่นในการปฏิบัติงาน และรับผิดชอบในหน้าที่มีคุณธรรมจริยธรรม ตลอดจนเป็นแบบอย่างที่ดี แก่เด็กนักเรียนพัฒนาตนเองโดยการใช้กระบวนการวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาผู้เรียนทุกคนเข้าใจบทบาทหน้าที่ และปฏิบัติงานด้วยความรับผิดชอบมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีและให้ความร่วมมือกับสถานศึกษามีความรู้ความ เข้าใจแนวทางการปฏิบัติหน้าที่ของตนเองส่วนการบริหารงานบุคลากรได้จัดโครงสร้างและบทบาทหน้าที่ ของบุคลากรกำหนดไว้ชัดเจนมีระบบนิเทศภายในภาคเรียนละ 1 ครั้ง ติดตามประเมินผลและพัฒนางาน ดำเนินไปอย่างสม่ำเสมอเสริม สร้างขวัญและกำลังใจจัดให้แก่บุคลากรทุกฝ่ายอย่างเหมาะสมพัฒนา บุคลากรดำเนินการอย่างเป็นระบบต่อเนื่องและทั่วถึง ส่งครูผู้สอนเข้าอบรมภายนอกเป็นประจำไม่เคยขาด สภาพปัญหาและการแก้ปัญหาปัญหาคือครูส่วนมากไม่ค่อยเห็นด้วยในบางเรื่องการแก้ปัญหาคือพูดคุย ประชุมพร้อมกันที่หลายๆคนเพื่อที่ครูท่านนั้นจะได้ทราบว่าตนเองล่าช้าและเร่งทำงานให้ทันครูท่านอื่นๆ รวมทั้งครูได้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์และวิธีการทำงานกันเพื่อนำไปใช้ในการปฏิบัติงานของตนเอง

2.4 งานบริหารทั่วไประดับปฐมวัย สรุปได้ว่า การบริหารเน้นการให้บริการด้านพัสดุครุภัณฑ์ และสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆทั้งในและนอกอาคารเหมาะสมสะดวกและทันต่อการใช้งานโดยติดตาม ตรวจสอบประเมินและพัฒนางานเป็นไปอย่างต่อเนื่องในเรื่องของการบริหารงานอาคารสถานที่ ของเล่น

และเครื่องเล่นมีความสะอาดปลอดภัย มั่นคง แข็งแรง เหมาะสมแก่การทำกิจกรรมและการเคลื่อนไหวของเด็ก ได้จัดอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกประจำอาคาร เช่น ตู้น้ำดื่มรอบบริเวณอยู่ในสภาพดีปลอดภัย และมีปริมาณเพียงพอมีการบริหารแผนการจัดซ่อมบำรุงเหมาะสมและทันต่อเหตุการณ์บริหารงานระบบ สาธารณูปโภคอยู่ในสภาพใช้การได้ดี ปลอดภัย หากมีชำรุดจะมีใบเสนอแจ้งซ่อมอย่างทันทีและมีระบบ ป้องกันอันตรายคืออุปกรณ์ดับเพลิงประจำทุกอาคาร ตั้งอยู่บริเวณบันไดส่วนการให้บริการเด็กมีบริการ อาหารและน้ำดื่มจัดได้ถูกสุขลักษณะ ถูกหลักโภชนาการครบทั้ง 5 หมู่เพียงพอกับจำนวนเด็กมีการตรวจ และส่งเสริมสุขภาพทั้งด้านร่างกายและจิตใจให้การรักษาพยาบาลเบื้องต้นในเรื่องการดูแลรักษาความ ปลอดภัยให้แก่เด็กจัดได้อย่างเป็นระบบทั่วถึงและตลอดเวลามีครูเวรตามจุดต่างๆและประตูทางเข้าออกมี บันทึกการอยู่เวรประจำวันจัดให้ความช่วยเหลือเด็ก ในรูปแบบของครูประจำชั้นได้พูดคุยกับผู้ปกครอง ตลอดเวลาเหมาะสมกับความต้องการของเด็กเป็นรายบุคคล

3. ปัญหาการดำเนินการบริหารการศึกษาระดับปฐมวัยโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพ การศึกษาสามขาท่าหาดยาวสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2

3.1 ด้านงานวิชาการ ในภาพรวมมีปัญหาเรื่องการนำเอาเทคโนโลยีนวัตกรรมใหม่ๆมาใช้ในการ จัดกิจกรรมการกำหนดปรัชญานโยบายเป้าหมายด้านการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยไว้ชัดเจน นำไปสู่ การปฏิบัติได้การติดต่อประสานงานกับหน่วยงานที่มีประสบการณ์ในแนวการจัดการประสบการณ์มีปัญหาเรื่อง เอกสารหรือคู่มือประกอบการจัดกิจกรรมการเรียน การสนับสนุนให้ครูร่วมศึกษาพัฒนาการจัด ประสบการณ์สำหรับนักเรียนให้สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนานักเรียนทั้ง 4 ด้านคือด้านร่างกายอารมณ์ สังคมและสติปัญญา

3.2 ด้านงบประมาณ ในภาพรวมมีปัญหาการจัดสถานที่ให้มีความเหมาะสมและเอื้อต่อการจัด ประสบการณ์การแบ่งพื้นที่ในห้องเรียน มุมประสบการณ์ต่างๆการดำเนินการเอาใจใส่ในเรื่องความสะอาด สภาพความปลอดภัยในห้องเรียน อาคาร และบริเวณโรงเรียน

3.3 ด้านบุคคลในภาพรวม มีปัญหาเรื่องการจัดกิจกรรมนิเทศการสอน การกำหนดคุณวุฒิ ทางการศึกษาของครูผู้สอน การกำหนดวิธีการและหลักการในการสรรหาครูผู้สอนโดยมีขั้นตอนการ ดำเนินงานที่ชัดเจน

3.4 ด้านบริหารทั่วไป ในภาพรวมมีปัญหา คือ การตรวจสอบคุณภาพอาหารเสริม(นม) การ จัดน้ำดื่มที่สะอาด การจัดอาหารกลางวันได้ตามหลักโภชนาการ

4. แนวทางแก้ไขปัญหาการดำเนินการบริหารการศึกษาระดับปฐมวัยโรงเรียนในกลุ่มเครือข่าย พัฒนาคุณภาพการศึกษาสามขาท่าหาดยาวสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ดเขต 2

4.1 ด้านงานวิชาการ ส่วนใหญ่เสนอแนวทางแก้ไขปัญหาโดยการประชุมร่วมกับชุมชนและ ศึกษาเอกสารคู่มือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการกำหนดปรัชญาและนโยบายเป้าหมายในการจัดการศึกษา จัดการอบรมพัฒนาครูผู้สอนด้านการผลิต และการใช้สื่อแนวการจัดการประสบการณ์ส่วนใหญ่เสนอแนว ทางแก้ไขปัญหา โดยการจัดหาเอกสารเพิ่มเติมเพื่อให้มีเอกสารคู่มือประกอบการจัดกิจกรรม จัดการอบรม

ประชุมและสัมมนาในด้านการส่งเสริมความรู้ ทักษะ ในการสอนเด็ก การสนับสนุนให้ครูร่วมศึกษาและ พัฒนาการจัดประสบการณ์สำหรับนักเรียนโดยให้สอดคล้องกับการพัฒนาทั้ง 4 ด้าน และการวัด ประเมินผลเนื่องจากครูผู้สอนมีวุฒิทางการศึกษาไม่ตรงเอก ไม่มีความรู้ด้านพัฒนาการและจิตวิทยา ดังนั้น ครูผู้สอนจึงยังคงต้องการการอบรมสัมมนาเพื่อเพิ่มพูนความรู้ให้แก่ตนเอง

4.2 ด้านงบประมาณ ส่วนใหญ่เสนอแนวทางแก้ไขปัญหาการจัดหางบประมาณเพิ่มเติมจัด อบรมการใช้สื่อและให้มีกรณีศึกษา ใช้สื่อจัดให้มีสถานที่ที่เหมาะสมเอื้อต่อการจัดประสบการณ์เพื่อ สะดวกในการบริหารจัดการ ประหยัดงบประมาณและเสนอให้จัดสรรงบประมาณปรับปรุงสภาพแวดล้อม เพื่อแบ่งพื้นที่ในห้องเรียนมีมุมประสบการณ์ต่างๆได้เอื้อต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

4.3 ด้านงานบุคคล ส่วนใหญ่เสนอแนวทางแก้ไขปัญหาให้มีการวางแผนในการนิเทศกำกับ ติดตามกำหนดปฏิทินการนิเทศในการจัดกิจกรรมนิเทศการสอน และให้มีการจัดการอบรมประชุมสัมมนา ในเรื่องแผนงานส่งเสริมสนับสนุนให้ครูได้เพิ่มพูนความรู้และให้มีการวางแผนในการประเมินผลการ ปฏิบัติงาน ในการพัฒนาครูผู้สอนเนื่องจากขาดบุคลากรที่มีความรู้และเชี่ยวชาญด้านการนิเทศการศึกษาจึง ไม่สามารถให้บริการหรือจัดกิจกรรมนิเทศได้อย่างต่อเนื่อง จึงควรมีการสนับสนุนบุคลากรหรือแนะนำ วางแผนกำหนดกิจกรรมการนิเทศโดยเร็ว

4.4 ด้านงานบริหารทั่วไป ส่วนใหญ่เสนอแนวทางแก้ไขปัญหาโดยการประสานงานกับอนามัย โรงพยาบาลหรือสาธารณสุขเกี่ยวกับการตรวจสอบคุณภาพอาหารเสริม(นม) การตรวจสุขภาพและให้ ภูมิคุ้มกันและให้จัดหาเครื่องกรองน้ำที่ได้มาตรฐานในการจัดหาน้ำดื่มที่สะอาดตลอดจนให้สำรวจภาวะ โภชนาการในการรายงานผลต่อผู้ปกครองทุกระยะ

5.2 อภิปรายผล

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาการดำเนินการบริหารการศึกษา ระดับปฐมวัยโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาสามขาท่าหาดยาวสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 มีประเด็นที่นำมาอภิปรายในบทนี้คือ

1. สภาพการดำเนินการบริหารการศึกษาระดับปฐมวัยโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพ การศึกษาสามขาท่าหาดยาวสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 จาก ผลการวิจัยพบว่าในภาพรวมมีการปฏิบัติงานในทุกๆด้านทั้ง4งานคืองานบริหารงานวิชาการ มีการ บริหารงานอย่างเป็นระบบ งานบริหารงานงบประมาณ ดำเนินการตามแผนพัฒนาคุณภาพและแผนปฏิบัติ งานประจำปี มีการติดตามตรวจสอบ ประเมินและพัฒนางานเป็นไปอย่างต่อเนื่องสรุปผลการใช้งบประมาณ โดยยึดหลักความโปร่งใสและตรวจสอบได้ งานบริหารงานบุคคลยึดหลักทุกคนมีส่วนร่วมในองค์กร งาน บริหารงานทั่วไป เน้นการให้บริการด้านพัสดุครุภัณฑ์และเน้นสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ทั้งนี้อาจเป็น เพราะในการบริหารงานวิชาการทางโรงเรียนได้ดำเนินการตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช 2546 อย่างเคร่งครัด โดยให้ครูไปเขียนแผนการจัดประสบการณ์และตรวจแผนทุกสัปดาห์ ปรับแผนให้เป็น

ปัจจุบัน ยึดหลักเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่วนงานด้านงบประมาณการบริหารงานตามแผนเป็นไปอย่างมีระบบ มีการติดตามและสรุปผลการใช้งบประมาณยึดหลักความโปร่งใส ตรวจสอบได้และรายงานให้ผู้ปกครองทราบ ส่วนงานด้านบุคลากรส่วนใหญ่ตรงตามวุฒิส่วนคนที่จบไม่ตรงตามวุฒิก็ให้ไปอบรมและพัฒนาส่งเสริมให้มีคุณภาพ มีการนิเทศภายในและพัฒนางานอย่างเป็นระบบและให้ความสำคัญความชอบอย่างยุติธรรม ด้านบริหารงานทั่วไปได้ดำเนินการให้บริการด้านพัสดุครุภัณฑ์และอำนวยความสะดวกให้พัฒนาติดตามอย่างต่อเนื่อง มีแผนการจัดซ่อมบำรุงและระบบการป้องกันอันตรายทุกอาคารซึ่งสอดคล้องกับกับงานวิจัยของ วิทวัส วัชชัย (2554 : บทคัดย่อ) ศึกษาการบริหารงานสภาพปัญหาและการแก้ปัญหาการบริหารงานของโรงเรียนอนุบาลสวนเด็กจังหวัดเชียงใหม่ผลการศึกษาพบว่าในด้านผลการพัฒนาของเด็กยึดแนวทางตามหลักสูตรปฐมวัยและหลักสูตรของโรงเรียนโดยประมวลผลตามมาตรฐานตัวบ่งชี้ของการศึกษาปฐมวัยครอบคลุมทั้ง 4 ด้านคือด้านร่างกายอารมณ์จิตใจสังคมและสติปัญญา

2. ปัญหาการดำเนินการบริหารการศึกษาระดับปฐมวัยโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาสามขาท่าหาดยาวสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 จากผลการวิจัยพบว่างานด้านวิชาการ ปัญหาที่พบคือ นักเรียนมีพื้นฐานและพัฒนาการที่แตกต่างกัน งานด้านงบประมาณ ปัญหาที่พบคือ งบประมาณมีจำกัด ภาระงานในโรงเรียนมีมาก งานด้านบุคคล ปัญหาที่พบคือ เจตคติการปฏิบัติงานและแนวคิดของแต่ละคนไม่เหมือนกัน ครูมีจำนวนจำกัด ภาระงานมีมาก งานบริหารทั่วไป ปัญหาที่พบคือ เอกสารมีความคาดเคลื่อนไม่ตรงกับสภาพจริง บางครั้งมีอุบัติเหตุจากเครื่องเล่น ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะ งานด้านวิชาการนักเรียนที่มาสมัครเข้าเรียนในโรงเรียนมีเกณฑ์อายุที่แตกต่างกันจึงส่งผลให้มีพื้นฐานและพัฒนาการที่แตกต่างกัน งานด้านงบประมาณ สืบเนื่องจากทางโรงเรียนได้รับจัดสรรงบประมาณจากต้นสังกัดคือจากทางสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 น้อย และบางโรงเรียนได้เสนอโครงการของงบประมาณไปก็ได้รับจัดสรรมาน้อยจึงทำให้ไม่เพียงกับการบริหารจัดการส่วนด้านบุคลากรปัญหาและอัตรากำลังการบรรจุเข้ารับราชการเป็นไปตามที่โรงเรียนกำหนด จึงทำให้มีเจตคติที่ต่างกันไป งานบริหารทั่วไป ในบางครั้งครูลืมนบันทึกและไม่รู้จักวิธีการบันทึก และครูไม่สามารถดูแลเด็กได้อย่างทั่วถึง สอดคล้องกับงานวิจัยของ จรรยา ชินสี (2552: บทคัดย่อ) ศึกษาแนวทางการพัฒนาการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในอำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษาพบว่าการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในปัจจุบันยังพบปัญหาบุคลากรขาดประสบการณ์ ระดับการศึกษาค่อนข้างต่ำ งบประมาณไม่เพียงพอ การเบิกจ่ายงบประมาณไม่คล่องตัว อาคารสถานที่ไม่ได้มาตรฐาน สภาพแวดล้อมภายนอกยังไม่มีความร่วมมือที่จะตอบสนองต่อการเรียนรู้ของเด็ก สภาพแวดล้อมภายในการจัดมุมประสบการณ์ไม่ครอบคลุมกิจกรรมของเด็กตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด อุปกรณ์และสื่อการเรียนไม่เพียงพอไม่มีการกำหนดนโยบายและแผนที่จะพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอย่างชัดเจน ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในการวางแผนน้อย ครูผู้ดูแลเด็กขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดประสบการณ์และการประเมินพัฒนาการ บุคลากรได้รับการพัฒนาโดยการให้ทุนศึกษาต่อแต่ยังไม่ครบ

ทุกคนไม่มีบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเข้าไปในเทศการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และเด็กเล็กมีสุขภาพฟันผุ

3. แนวทางแก้ไขปัญหาการดำเนินการบริหารการศึกษาระดับปฐมวัยโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาสามขาท่าหาดยาวสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 การวิจัยพบว่างานด้านวิชาการวิธีการแก้ไขปัญหามีการสอนเสริมและมีโครงการแววฉลาดหลังเลิกเรียนงานด้านงบประมาณวิธีการแก้ไขปัญหามีโดยของบสนับสนุนจากเทศบาลและจัดกิจกรรมทอดผ้าป่าเพื่อการศึกษาและขอรับบริจาคจากผู้ปกครอง งานด้านบุคคลวิธีการแก้ไขปัญหามีแก้ไขอย่างยืดหยุ่น พูดคุยกันอย่างอิสระ พูดคุยกันอย่างพี่น้อง มีการว่ากล่าวตักเตือน มีการสอนแทนกันโดยการแจ่งล่วงหน้างานด้านบริหารทั่วไปวิธีการแก้ไขปัญหามีตรวจสอบเอกสารให้รอบครอบก่อนนำเสนอทุกครั้ง ให้มีครูเวรประจำเครื่องเล่นและมีการบันทึกเหตุการณ์ประจำวันทั้งนี้อาจเป็นเพราะทางด้านวิชาการครูมีความเป็นครูสูงจึงอุทิศตนสอนเสริมหลังจากเลิกเรียน ด้านงบประมาณโรงเรียนจัดโครงการและกิจกรรมสนับสนุนทุกฝ่าย เช่นโครงการปลูกผักเพื่ออาหารกลางวัน ด้านบุคคลที่มีปัญหาใช้วิธีการแก้ไขพูดคุย รักกันเหมือนครอบครัว ด้านบริหารงานทั่วไปมีความคาดเคลื่อนเป็นธรรมดา มีการจัดเวรและตรวจเวร และสอดคล้องกับงานวิจัยของ จรรยา ชินสี (2552:บทคัดย่อ) สำหรับแนวทางการพัฒนาพบว่า ควรสร้างแรงจูงใจและจัดสวัสดิการแก่บุคลากรให้มากขึ้นประสานงานร่วมกันระหว่างศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในการจัดจ้างบุคลากรในตำแหน่งนักการเพื่อปฏิบัติหน้าที่หมุนเวียนในแต่ละศูนย์ กำหนดเกณฑ์การจัดงบประมาณในส่วนที่เป็นรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อสนับสนุนการจัดการศึกษาให้เป็นแนวเดียวกัน ปรับปรุงอาคารสถานที่สภาพแวดล้อมให้มีมาตรฐานด้านความปลอดภัย ควรให้ความรู้เรื่องการผลิตสื่อ การจัดประสบการณ์ และการประเมินพัฒนาการแก่ครูผู้ดูแลเด็ก พัฒนาบุคลากรให้ทั่วถึงและหลากหลายรูปแบบ ให้ความรู้เองการนิเทศแก่บุคลากรที่รับผิดชอบ และขอความร่วมมือเจ้าหน้าที่ด้านสาธารณสุขมาให้ความรู้แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องในเรื่องการดูแลและป้องกันสุขภาพฟันผุ

5.3 ข้อเสนอแนะ

จากข้อค้นพบที่ได้จากการวิจัยผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่ามีข้อมูลที่น่าสนใจซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการนำไปใช้เพื่อหาแนวทางปรับปรุงการดำเนินการบริหารการศึกษาระดับปฐมวัยโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาสามขาท่าหาดยาวสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 อันจะทำให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพสูงขึ้นผู้วิจัยจึงขอเสนอแนะดังนี้

5.3.1 ข้อเสนอแนะสำหรับการนำไปใช้

1) ด้านวิชาการจากการที่โรงเรียนดำเนินการอย่างเป็นระเบียบผู้วิจัยยังพบว่ายังขาดเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ดังนั้นจึงควรหาและพัฒนาบุคลากรมาดำเนินการทางด้านนี้

2) ด้านงบประมาณ เนื่องจากงบประมาณมีจำกัดจึงควรลดภาระการใช้จ่ายของโรงเรียนลง และควรหารายได้จากการหาอาชีพเสริม เช่น โครงการปลูกผักเพื่ออาหารกลางวัน โครงการเลี้ยงไก่ไข่เพื่ออาหารกลางวันและที่เหลือก็ยังสามารถส่งขายในชุมชนได้อีกด้วย

3) ด้านบุคลากรนอกจากพัฒนาครูแล้วก็ให้บุคลากรจากท้องถิ่นหรือชุมชนเข้ามาช่วยในการสอนตามความถนัดของแต่ละบุคคล

4) ด้านบริหารทั่วไปควรให้บริการทางด้านอาหารและน้ำดื่มที่มีคุณภาพต่อไปและตั้งคณะกรรมการตรวจสอบเอกสารให้ถูกต้องทุกครั้ง

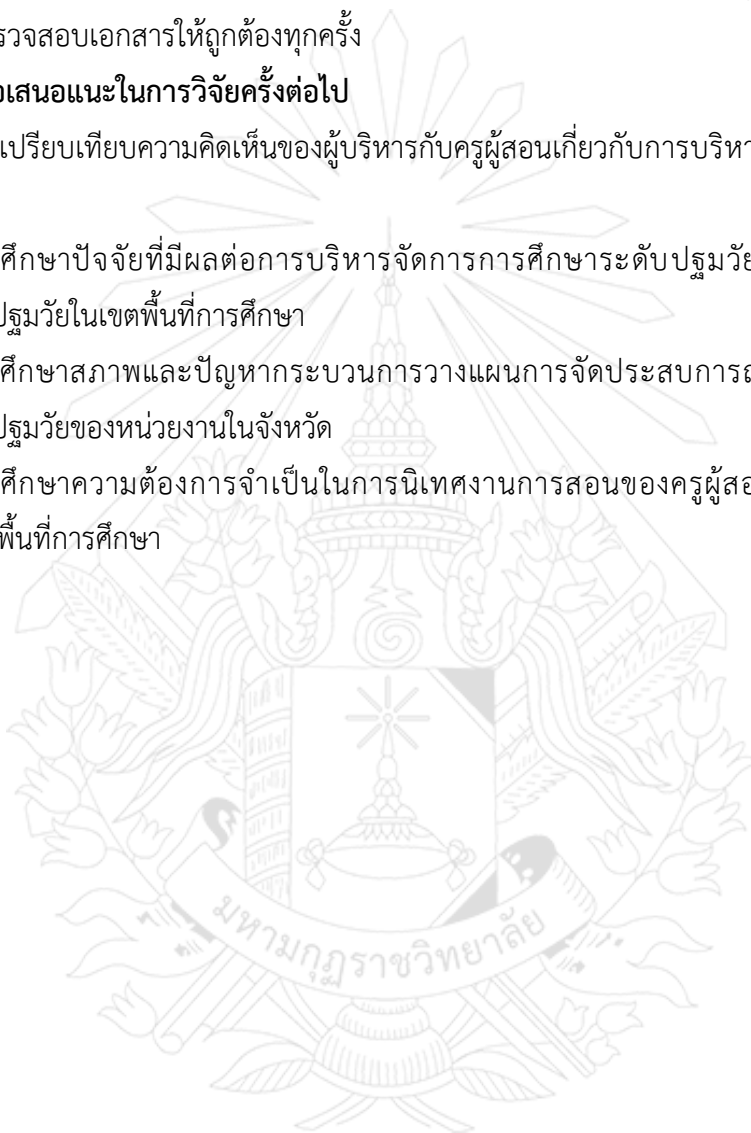
5.3.2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1) เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารกับครูผู้สอนเกี่ยวกับการบริหารจัดการศึกษาระดับปฐมวัย

2) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารจัดการการศึกษาระดับปฐมวัยของหน่วยงานที่จัดการศึกษาระดับปฐมวัยในเขตพื้นที่การศึกษา

3) ศึกษาสภาพและปัญหากระบวนการวางแผนการจัดประสบการณ์ส่งเสริมพัฒนาการการศึกษาระดับปฐมวัยของหน่วยงานในจังหวัด

4) ศึกษาความต้องการจำเป็นในการนิเทศงานการสอนของครูผู้สอนระดับปฐมวัยของหน่วยงานในเขตพื้นที่การศึกษา

บรรณานุกรม

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2536). *แนวการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์
คุรุสภาลาดพร้าว.
- _____. (2546). *คู่มือการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล*. กรุงเทพฯ : องค์การรับส่ง
สินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- _____. (2547). *หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช 2546 (สำหรับเด็กอายุ 3 - 5 ปี)*.
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2547.
- _____. (2548). *แนวคำเนิงานศูนย์เด็กปฐมวัยต้นแบบ*. กรุงเทพฯ : สำนักงานวิชาการ
และมาตรฐานการศึกษา.
- กิ่งกมล คนชื่อ. (2546). *การจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาตามทรรคนะผู้บริหารโรงเรียนอนุบาล
เอกชนในกรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต, สาขาบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.
- กัญญูนซ์ แยมประยูร. (2549). *ศึกษาสภาพกาบริหารจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในสถานศึกษา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรีเขต 2*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต,
สาขาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยบูรพา.
- จันทวรรณ เทวรักษ์. (2536). *ศูนย์เด็กก่อนเกณฑ์*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- จรรยา ชินสี. (2552). *แนวทางพัฒนาการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเขตอำเภอ
แม่ริม จังหวัดเชียงใหม่*. เชียงใหม่ : วิทยานิพนธ์ กศ.ม., มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ฐิติวรรณ หารนอก. (2554). *ความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยในโรงเรียน
สังกัดเทศบาลเมืองหัวหิน อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์*. วิทยานิพนธ์ มหาวิทยาลัย
ราชภัฏสวนดุสิต.
- ดุจดาว สุภากร. (2548). *ปัญหาและแนวทางแก้ไขการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรีเขต 2*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต,
สาขาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ถาวร เกียรติถาวรวงศ์. (2548). *การบริหารจัดการในการแก้ปัญหาขาดอัตรากำลังครูและหรือมีครู
ไม่ครบชั้น : ศึกษากรณีโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต, สาขาบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยบูรพา.
- ทิพาพร ต้นขศิริ. (2551). *ความต้องการของผู้ปกครอง เกี่ยวกับการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย
ในโรงเรียนนานาชาติ จังหวัดเชียงใหม่*. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ธงชัย สันติวงษ์.(2531). *การบริหารงานบุคคล*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- _____. (2534). *การตลาดสำหรับนักบริหาร*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.

- ธีรุตม์ ประทุมพนรัตน์. (2530). *การบริหารและการนิเทศการศึกษา*. สงขลา : เทมการพิมพ์.
- นลินี ทวีสิน. (2551). *E-learning กับการศึกษาไทย*. (ออนไลน์) เข้าถึงได้จาก:
<http://www.taa.or.th/index.php>. 16 มกราคม 2551.
- นงเยาว์ ศักดาศักดิ์. (2548). *ศึกษาระบบบริหารจัดการการเงินนอกงบประมาณในสถานศึกษาขนาดเล็ก*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.
- นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์. (2529). *บริหารการศึกษา*. กรุงเทพฯ : ศูนย์การพิมพ์กรุงเทพฯ.
- ประกอบ กุฎโพธิ์. (2548). *การศึกษาสภาพและปัญหาของการบริหารงานวิชาการเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนครราชสีมา.
- ประยูร อาษานาม. (2544). *คู่มือวิจัยทางการศึกษา*. ขอนแก่น : โรงพิมพ์ขอนแก่น.
- บุปผาสุก ภาคกิจ. (2542). *ศึกษาปัญหาการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาในโรงเรียนประถมสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2545). *การบริหารวิชาการ*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ศูนย์สื่อเสริม.
- พนัส หันนาคินทร์. (2529). *หลักการบริหารโรงเรียน*. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- พิชิต ฤทธิจรรยา. (2543). *หลักการวัดและการประเมินผลการศึกษา*. กรุงเทพฯ : แฮสออฟเคอร์มีส์.
- ภิญโญ สาธร. (2526). *หลักการบริหารศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช.
- เยาวดี ด้วงกุล. (2547). *สภาพปัญหาและข้อเสนอแนะการบริหารงานการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาของโรงเรียนประถมสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช*. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา.
- เยาวพา เดชะคุปต์. (2536). *การจัดการศึกษาก่อนประถมศึกษา*. กรุงเทพฯ : แม็ค.
- _____. (2542ก). *การจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย*. กรุงเทพฯ : แม็ค.
- _____. (2542ข). *การบริหารและการนิเทศการศึกษาปฐมวัย*. กรุงเทพฯ : เอพีกราฟฟิกส์ดีไซน์.
- รศจณา สะแลแม. (2553). *ศึกษาการเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชนในการเตรียมความพร้อมแก่เด็กปฐมวัยด้านอารมณ์ จิตใจและสังคม : กรณีศึกษาบ้านลำเปา ตำบลลำไพล อำเภอกงหรา จังหวัดสงขลา*. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- รัตนา ปานเกิด. (2554). *ศึกษาการบริหารการศึกษาปฐมวัยในสถานศึกษาอำเภอวังน้ำเขียว*. สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนครราชสีมา.
- รัตพร ภาธรธวานนท์. (2550). *แนวดำเนินงานสถานศึกษาปฐมวัยสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา*

- มหาสารคาม. มหาสารคาม : อภิชาติการพิมพ์.
- ราตี ทองสวัสดิ์. (2541). *การจัดศูนย์และโรงเรียนปฐมวัยศึกษา*. กรุงเทพฯ : หนึ่งเจ็ดการพิมพ์.
- _____. (2537). *ประมวลสาระชุดวิชาการบริหารสถานศึกษาปฐมวัยหน่วยที่ 12*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- เรขา ศรีวิชัย. (2554). *รูปแบบการบริหารงานสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิผลในจังหวัดนนทบุรี*. ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยบัณฑิตศึกษาด้านการจัดการมหาวิทยาลัยศรีปทุม
- วันดี วุฒิโภาค. (2522). *คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูอนุบาลในทัศนะของครูใหญ่ครูและผู้ปกครองในกรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิฑธวัฒน์ วิชัย. (2554). *การบริหารงานสภาพปัญหาและการแก้ปัญหาการบริหารงานของโรงเรียนอนุบาลสวนเด็กจังหวัดเชียงใหม่*. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ศตวรรษ ลือเลิศ. (2548). *ศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของสถานศึกษาขนาดเล็กเขตพื้นที่การศึกษาเชียงรายเขต 4*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ศิริพรรณ จินดาทอง. (2540). *องค์การและการจัดการ*. กรุงเทพฯ : อักษรการพิมพ์.
- สมศักดิ์ คงเที่ยง. (2545). *หลักการบริหารการศึกษา*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สโลพร ตรีพงษ์พันธ์. (2545). *ผู้นำกับการบริหารงานโรงเรียนอนุบาลในยุคปัจจุบัน*. วารสารบริหารการศึกษา.
- สิริมา ภิญโญอนันตพงษ์. (2545). *ความต้องการของผู้ปกครองเกี่ยวกับการจัดการศึกษาของเด็กปฐมวัย*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สุทัศน์สารทพันธ์. (2540). *การศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะปัญหาการบริหารงานระดับก่อนประถมศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนและผู้ปฏิบัติการสอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยบูรพา.
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2541). *เอกสารสรุปผลการรายงานการอบรมครูสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชลบุรี*. (เอกสารอัดสำเนา).
- _____. (2540). *เอกสารสรุปผลการรายงานการประเมินมาตรฐานโรงเรียนประถม*. สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนนทบุรี. (เอกสารอัดสำเนา).
- _____. (2545). *เอกสารอบรมแนวทางในการจัดและส่งเสริมให้เด็กได้รับการพัฒนา*. สำนักงาน

- การประถมศึกษาจังหวัดนนทบุรี. (เอกสารอัดสำเนา).
 _____. (2542). เอกสารชุดประกันคุณภาพการศึกษา เล่ม 1 แนวทางการประกันคุณภาพ
 การศึกษา. กรุงเทพฯ : ครูสภาลาดพร้าว.
- สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ. (2549). คำพ่อสอนประมวลพระบรมราโชวาท
 และพระราชดำรัสเกี่ยวกับเด็กและเยาวชน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์กรุงเทพ.
- สำนักงานปฏิรูปการศึกษา. (2545). แนวทางการบริหารและจัดการการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา
 และสถานศึกษา. กรุงเทพฯ : พิมพ์ดี.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2528ก). การศึกษาแนวการบริหารโรงเรียนประถมศึกษา
 ที่จัดการศึกษาขั้นต้นเล็ก. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2528ข). การบริหารงานบุคลากรการบริหารงานกิจการ
 นักเรียนชุดฝึกอบรมด้วยตนเอง. เล่มที่ 5. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
 แห่งชาติ.
- _____. (2536). โครงการปรับปรุงประสิทธิภาพการบริหารโรงเรียนประถมศึกษา. กรุงเทพฯ :
 สามเจริญพานิช.
- _____. (2539). คู่มือการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ครูสภา, 2539.
- _____. (2541). รายงานประเมินผลการพัฒนาการของนักเรียนชั้นอนุบาลศึกษาปีที่ 2. กรุงเทพฯ :
 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- _____. (2542). รายงานประเมินผลการดำเนินงานการสร้างเสริมความเข้มแข็งแก่ชุมชนในการจัด
 การศึกษาปฐมวัย. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- _____. (2543). การพัฒนาเด็กปฐมวัยตามแนวพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542.
 กรุงเทพฯ : สถาบันแห่งชาติเพื่อการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2546). **หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พ.ศ. 2546**
 (สำหรับเด็กอายุ 3-6 ปี). กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ครูสภา.
- _____. (2547). คู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พ.ศ. 2546 (สำหรับเด็กอายุ 3-6 ปี). กรุงเทพฯ :
 โรงพิมพ์ครูสภา.
- _____. (2546). แนวดำเนินงานศูนย์เด็กปฐมวัยต้นแบบ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ครูสภา.
- สำนักพัฒนาการฝึกหัดครู. (2546). รายงานเกี่ยวกับการจัดเตรียมระบบพัฒนาประสิทธิภาพครู
 คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา ฉบับที่ 3. กรุงเทพฯ : สำนักพัฒนาการฝึกหัดครู.
- อัมพร ศรีเยี่ยมตระกูล. (2542). ปัญหาและข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาการบริหารงานระดับ
 ก่อนประถมศึกษาในเขตพัฒนาชายฝั่งทะเลตะวันออก. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษา
 มหาบัณฑิต, สาขาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา.
- เอกชัย กี่สุขพันธ์. (2527). หลักการบริหารการศึกษาทั่วไป. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : อนงค์ศิลป์

การพิมพ์.

- Beckley,W.L. (1986). “ *Kindergarten Scheduling Options and Effects and Student Achievement*” Dissertation Abstracts International: 1587-A.
- Callard, Rosemary Stile. (1979). *A Study of the Effects of Inversing Parented Expectations for Student Academic Success*” Dissertation Abstracts, 1979.
- Erickson,D.A. ,and Kamin ,J.(1980) *How Parents Select Schools for Their Children : Evidence form 993 Parents in British Columbia*. British Columbia :National Institute of Education.
- Good, C.V. (editor). (1945) *Dictionary of education*. New York and London : McGraw-Hill
- Hymes, Dell. "The use of anthropology: Critical, political, personal." In *Rethinking*.
- Freedman, Helen. (1985). *A Survey of Curriculum in Selected Proprietary Preschoolin Sandiego Country*. Master’s Thesis Education Early ChildhoodCalifornia, United States International University, 1985.
- Hakanen,L.J., (1975). *An Investigation of School – Community Communicationin Vermillion, South Dakota District*. Dissertation AbstractsInternational (1975) : 197-A.
- Larkin. (1992). “*Fundamental of the Reggio Emillia Approach to early childhood education.*”*Young Children* The journal of the national association for the education.
- Joyce. H.L. (1992).“*Parental Choice in Public Elementary School : Who Choosesand Why (School Choice)*” Dissertation Abstracts International.
- Reeder, William W. (1975). “*Beliefs, Disbeliefs and Social Actions.*”*Department of Rural Sociology Bulletin* (1975) : 422-A.
- Wane, E.D. (1984). “*Kindergarten Curriculum and Programs in Lalneknd Country.Are Changes Talning Plade*”. Master’s Thesis Education EarlyChildhood. Dissertation Abstracts International. 1984.
- Whitaker,B.I., (1975). “*Citizen Participation in Educational Decision Making in Urban School District as Perceived by Parent and Administration.*”*Dissertation Abstracts International*.

ภาคผนวก

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ดร.จ๋านง กมลศิลป์

วุฒิการศึกษา

- กศ.บ.(ภาษาไทย) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- กศ.ม.(การประถมศึกษา) มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
- พร.ด.(การบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ตำแหน่ง

อาจารย์ประจำหลักสูตร สาขาวิชาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตร้อยเอ็ด

2. ดร.กฤตยากร ลดาวัลย์

วุฒิการศึกษา

- นศ.บ. นิเทศศาสตรบัณฑิต การประชาสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ
- ศศ.ม. ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต การจัดการกีฬาและสุขภาพ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
- พร.ด. ปรัชญาดุขฎีบัณฑิต การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ตำแหน่ง

อาจารย์ประจำหลักสูตร สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตร้อยเอ็ด

3. นายสายสมุทร สหุณิล

วุฒิการศึกษา

- กศ.บ. การศึกษาศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
- ศศ.ม. ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ตำแหน่ง

- ผู้อำนวยการโรงเรียน วิทยฐานะผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนสามขาวิทยาคม

ภาคผนวก ข
หนังสือราชการ

รศ ๒๐๑๕/ว ๓๗๘

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตร้อยเอ็ด ถนนเสด็จเมือง
คำบลดงสถาน อำเภอเมือง
จังหวัดร้อยเอ็ด ๔๕๐๐๐

๑ เมษายน ๒๕๕๗

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือเพื่อการวิจัย

เจริญพร ด.ร. จำเริญ กมลศิริศิลป์

ด้วย นางนงนวิญ แผลกสินธุ์ บัณฑิตศึกษาศาสาวิชา การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด ได้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง "การบริหารการจัดการการศึกษาระดับปฐมวัย กลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาสามขาท่าหาดยาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต ๒" เพื่อเสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (ศษ.ม.)

ดังนั้น มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด ขอความอนุเคราะห์จากท่านซึ่งเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือเพื่อการวิจัย

จึงเจริญพามาเพื่อไปพิจารณา และวิทยาเขตร้อยเอ็ด หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี ขออัญมโหนมาขอขอรุณา ณ โอกาสนี้.

ขอเจริญพร

(พระราชาธิบดีวิวัฒน์, ดร.)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด
ปฏิบัติการแทนอธิการบดี

บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด

โทร. ๐-๔๓๕๑-๘๓๖๘, ๐-๔๓๕๑-๖๐๖๖ ต่อ ๑๑๒

โทรสาร. ๐-๔๓๕๑-๕๖๑๘

[http:// www.rec.mbu.ac.th](http://www.rec.mbu.ac.th)

* ด.ร. จำเริญ กมลศิริศิลป์

(ด.ร. จำเริญ กมลศิริศิลป์)

ด.ร. จำเริญ กมลศิริศิลป์

(ด.ร. จำเริญ กมลศิริศิลป์)

ทศ ๖๐๑๕/ว ๑๒๘

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตร้อยเอ็ด ถนนเลียะเมือง
ตำบลคงลาน อำเภอเมือง
จังหวัดร้อยเอ็ด ๕๕๐๐๐

๑ เมษายน ๒๕๕๗

เรื่อง ขอบขออนุญาตฯ เป็นผู้เกี่ยวข้องฯ ตรวจสอบเครื่องมือเพื่อการวิจัย

เจริญพร ดร. กฤษณากร สดงามรัตน์

ด้วย นางนงวีย์ แปลกสินธุ์ นักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชา การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด ได้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง "การบริหารการจัดการการศึกษาระดับปฐมวัย กลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาสามขาท่าหาศยาวิ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต ๒" เพื่อเสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าวิทยานิพนธ์ สาขาการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด

ดังนั้น มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด ขอขออนุญาตจากท่านซึ่งเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ เป็นผู้เกี่ยวข้องฯ ตรวจสอบเครื่องมือเพื่อการวิจัย

จึงเจริญพรเพื่อโปรดทราบ และวิทยาเขตร้อยเอ็ด หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี ขออนุโมทนาขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอเจริญพร

(พระพรายปรีดีวิมล, ดร.)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด
ปฏิบัติกรแทนอธิการบดี

มหาวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด

โทร. ๐-๔๓๕๑-๔๓๖๔, ๐-๔๓๕๓-๖๐๗๖ ต่อ ๓๓๒

โทรสาร. ๐-๔๓๕๑-๔๖๑๘

http://www.rec.mbu.ac.th

ศธ ๖๐๑๘/ว ๑๓๘

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตร้อยเอ็ด ถนนเลี้ยวเมือง
ตำบลดงลาน อำเภอเมือง
จังหวัดร้อยเอ็ด ๔๕๐๐๐

๑ เมษายน ๒๕๖๗

เรื่อง ขอลงความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูล

เจริญพร **ผู้ศึกษาแผนกการวิจัย เรื่อง แหล่งงานฯ พิษณุโลก**

ด้วย นางนงนวิญ แผลกลินธุ์ นักศึกษาสาขาวิชา การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด ได้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง "การบริหารการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย กลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาระบบสหวิทยาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต ๒" เพื่อเสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (ศษ.ม.)

ดังนั้น มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาได้เข้ารับรวบรวมข้อมูลในหน่วยงานของท่าน ส่วน วัน เวลา นั้น นักศึกษาจะติดต่อประสานงานกับท่านโดยตรง

จึงเรียนขอเพื่อโปรดทราบ และวิทยาเขตร้อยเอ็ด หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี ขออนุโมทนาขอคุณมา ณ โอกาสนี้.

ขอเจริญพร

(พระราชาวิศิษฐ์วิมล, ดร.)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด
ปฏิบัติการแทนอธิการบดี

บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด

โทร. ๐-๔๗๙๓-๘๓๖๔, ๐-๔๗๙๓-๖๐๗๖ ต่อ ๑๑๖

โทรสาร. ๐-๔๓๕๓-๕๖๑๘

http:// www.rec.mbu.ac.th

ศธ ๖๐๑๕/ว ๑๓๙

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตร้อยเอ็ด ถนนเสด็จเมือง
ท่าบองกลาง อำเภอเมือง
จังหวัดร้อยเอ็ด ๔๕๐๐๐

๑ เมษายน ๒๕๕๗

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูล

เจริญพร ผู้ศึกษานิเทศก์โรงเรียนสาธิตแห่งเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด

ด้วย นางนงนุช แผลกสินธุ์ นักศึกษาศาสาวิชา การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด ได้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง "การบริหารการจัดการการศึกษาระดับปฐมวัย กลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาสามขาท่าทาตขว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต ๒" เพื่อเสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (ศษ.ม.)

ดังนั้น มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาได้เข้าเก็บรวบรวมข้อมูลในหน่วยงานของท่าน ส่วน วัน เวลา นั้น นักศึกษางานมาติดต่อประสานงานกับท่านโดยตรง

จึงเจริญพรขอไปททราบ แดงวิทยาเขตร้อยเอ็ด หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี ขออโนทนาขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้.

ขอเจริญพร

(พรราชปรีดีวิมล, ดร.)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด
ปฏิบัติการแทนอธิการบดี

บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด

โทร. ๐-๔๓๕๓-๘๑๖๕, ๐-๔๓๕๓-๖๖๗๖ ต่อ ๑๑๒

โทรสาร. ๐-๔๓๕๓-๔๑๑๘

http:// www.rec.mbu.ac.th

ศษ ๒๐๑๘/๑ ๓๓๘

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตร้อยเอ็ด ถนนเสด็จเมือง
คำบลคงลาบ อำเภอเมือง
จังหวัดร้อยเอ็ด ๔๕๐๐๐

๑ เมษายน ๒๕๕๗

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูล

เจริญพร ^{๒๕} สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ^{๒๕} โรงเรียนพระตำหนักสวนหมากกาฬ

ด้วย นางนงนวิญ แบลกลินธุ์ นักศึกษาสาขาวิชา การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด ได้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง "การบริหารการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย กลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาสามขาท่าหาดยาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต ๒" เพื่อเสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคณะหลักสูตร ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (ศษ.ม.)

ดังนั้น มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาได้เข้าเก็บรวบรวมข้อมูลในหน่วยงานของท่าน ส่วน วัน เวลา นั้น นักศึกษาจะติดต่อประสานงานกับท่านโดยตรง

จึงเจริญพรมาเพื่อโปรดทราบ และวิทยาเขตร้อยเอ็ด หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี ขออัญมโทนาขอบคุณมา ณ โอกาสนี้.

ขอเจริญพร

(พระราชปรีดีทิวมล. ดร.)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด
ปฏิบัติกรแทนอธิการบดี

บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด

โทร. ๐-๔๓๕๓-๖๓๖๔, ๐-๔๓๕๓-๖๐๖๖ ต่อ ๕๒๒

โทรสาร. ๐-๔๓๕๓-๕๖๑๕

[http:// www.rec.mbu.ac.th](http://www.rec.mbu.ac.th)

ศษ ๑๐๑๘/ว ๑๓๓๘

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตร้อยเอ็ด ถนนเสด็จเมือง
ท่าบองเตงสถาน อำเภอเมือง
จังหวัดร้อยเอ็ด ๔๕๑๐๐๐

๑ เมษายน ๒๕๕๗

เรื่อง ขอบขออนุญาตเรขาคณิตรวบรวมข้อมูล

เจริญพร ^{๒๕}ผู้ชำนาญการโรงเรียนกีฬา หนองหลวง

ด้วย นางนงรี แปลงสินธุ์ นักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด ได้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง "การบริหารการจัดการการศึกษาระดับปฐมวัย กลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาสามขาท่าหาดยาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต ๒" เพื่อเสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาดำเนินหลักสูตร ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (ศษ.ม.)

ดังนั้น มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด ขอขออนุญาตให้นักศึกษาได้เข้าเก็บรวบรวมข้อมูลในหน่วยงานของท่าน ส่วน วัน เวลา นั้น นักศึกษาจะมาติดต่อประสานงานกับท่านโดยตรง

จึงเจริญพรเพื่อโปรดทราบ และวิทยาเขตร้อยเอ็ด หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี ขออนุโมทนาขอคุณมา ณ โอกาสนี้

จากเจริญพร

(พระราชปิยศิริวัฒน์, ดร.)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด
ปฏิบัติกรแทนอธิการบดี

บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด

โทร. ๐-๔๓๕๓๓-๕๑๖๕, ๐-๔๓๕๓๓-๖๐๗๖ ต่อ ๕๑๒

โทรสาร. ๐-๔๓๕๓๓-๕๖๓๘

http://www.rec.mbu.ac.th

ศธ ๒๐๑๕/ว ๑๓๙

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตร้อยเอ็ด ถนนเลี่ยงเมือง
ตำบลคงลาน อำเภอเมือง
จังหวัดร้อยเอ็ด ๔๕๐๐๐

๓ เมษายน ๒๕๕๗

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูล

เจริญพร ผู้ศึกษา/ผู้ประสานงานโครงการวิจัยเชิงนโยบายการพัฒนาระบบ

ทศย์ นางนงวิชัย แปลกสินธุ์ นักศึกษาสาขาวิชา การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด ได้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง "การบริหารการจัดการการศึกษาระดับปฐมวัย กลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาสามขาห้าหาดยาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระดับมัธยมศึกษา ร้อยเอ็ด เขต ๒" เพื่อเสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (ศษ.ม.)

ดังนั้น มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาได้เข้าเก็บรวบรวมข้อมูลในหน่วยงานของท่าน ส่วน วัณ เวลา นั้น นักศึกษาจะมาติดต่อประสานงานกับท่านโดยตรง

จึงจึงวิงวอนขอโปรดทราบ และวิทยากรร้อยเอ็ด หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี ขออัญมทนาขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอเจริญพร

(พระราชปรีดีวิมล, ดร.)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด
ปฏิบัติการแทนอธิการบดี

บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด

โทร. ๐-๔๓๕๓-๘๓๖๔, ๐-๔๓๕๓-๖๐๗๖ ต่อ ๓๓๒

โทรสาร, ๐-๔๓๕๓-๖๖๑๘

[http:// www.rec.mbu.ac.th](http://www.rec.mbu.ac.th)

ภาคผนวก ค
แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ให้สัมภาษณ์

ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์

ตำแหน่ง.....โรงเรียน.....

ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....

สถานที่ให้สัมภาษณ์.....

ผู้สัมภาษณ์

วันเดือนปีที่ให้สัมภาษณ์

รายการสัมภาษณ์

1.งานวิชาการระดับปฐมวัย

1.1 การวางแผนงานวิชาการระดับปฐมวัย โรงเรียนดำเนินการอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

การดำเนินงานการวางแผนงานวิชาการระดับปฐมวัย มีปัญหาอะไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

ปัญหาดังกล่าวโรงเรียนมีวิธีแก้ไขอย่างไร

.....

.....

แนวทางการส่งเสริมแผนงานวิชาการระดับปฐมวัยโรงเรียนดำเนินการอย่างไร

1.2 การจัดกิจกรรมงานวิชาการระดับปฐมวัย โรงเรียนดำเนินการอย่างไร

การดำเนินงานการจัดกิจกรรมงานวิชาการระดับปฐมวัย มีปัญหาอะไรบ้าง

ปัญหาดังกล่าวโรงเรียนมีวิธีแก้ไขอย่างไร

แนวทางการส่งเสริมกิจกรรมงานวิชาการระดับปฐมวัยโรงเรียนดำเนินการอย่างไร

1.3 การจัดประสบการณ์ระดับปฐมวัย โรงเรียนดำเนินการอย่างไร

การดำเนินงานการจัดประสบการณ์ระดับปฐมวัย มีปัญหาอะไรบ้าง

ปัญหาดังกล่าวโรงเรียนมีวิธีแก้ไขอย่างไร

แนวทางการส่งเสริมการจัดประสบการณ์ระดับปฐมวัยโรงเรียนดำเนินการอย่างไร

1.4 การวัดผลและประเมินผลระดับปฐมวัย โรงเรียนดำเนินการอย่างไร

การดำเนินงานการวัดผลและประเมินผลระดับปฐมวัย มีปัญหาอะไรบ้าง

ปัญหาดังกล่าวโรงเรียนมีวิธีแก้ไขอย่างไร

แนวทางการส่งเสริมการวัดผลและประเมินผลระดับปฐมวัยโรงเรียนดำเนินการอย่างไร

2.งานงบประมาณระดับปฐมวัย

2.1การวางแผนงานงบประมาณ โรงเรียนดำเนินการอย่างไร

การดำเนินงานการวางแผนงานงบประมาณ มีปัญหาอะไรบ้าง

ปัญหาดังกล่าวโรงเรียนมีวิธีแก้ไขอย่างไร

แนวทางการส่งเสริมการวางแผนงานงบประมาณระดับปฐมวัยโรงเรียนดำเนินการอย่างไร

2.2 การจัดสรรงบประมาณวัสดุครุภัณฑ์ โรงเรียนดำเนินการอย่างไร

การดำเนินงานการจัดสรรงบประมาณวัสดุครุภัณฑ์มีปัญหาอะไรบ้าง

ปัญหาดังกล่าวโรงเรียนมีวิธีแก้ไขอย่างไร

แนวทางการส่งเสริมการจัดสรรงบประมาณวัสดุครุภัณฑ์ โรงเรียนดำเนินการอย่างไร

2.3 การตรวจสอบติดตามประเมินผลโรงเรียนดำเนินการอย่างไร

การดำเนินงานการตรวจสอบติดตามประเมินผลมีปัญหาอะไรบ้าง

ปัญหาดังกล่าวโรงเรียนมีวิธีแก้ไขอย่างไร

แนวทางการส่งเสริมการตรวจสอบติดตามประเมินผลโรงเรียนดำเนินการอย่างไร

2.4 รายงานผลการใช้เงินโรงเรียนดำเนินการอย่างไร

การดำเนินงานรายงานผลการใช้เงินมีปัญหาอะไรบ้าง

ปัญหาดังกล่าวโรงเรียนมีวิธีแก้ไขอย่างไร

แนวทางการส่งเสริมการรายงานผลการใช้เงินโรงเรียนดำเนินการอย่างไร

3.งานบุคคลระดับปฐมวัย

3.1การวางแผนงานบุคคล โรงเรียนดำเนินการอย่างไร

การดำเนินงานการวางแผนงานบุคคล มีปัญหาอะไรบ้าง

ปัญหาดังกล่าวโรงเรียนมีวิธีแก้ไขอย่างไร

แนวทางการส่งเสริมวางแผนงานบุคคล โรงเรียนดำเนินการอย่างไร

3.2 การจัดกิจกรรมเกี่ยวกับการจัดครูเข้าสอนโรงเรียนดำเนินการอย่างไร

การดำเนินงานการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับการจัดครูเข้าสอนมีปัญหาอะไรบ้าง

ปัญหาดังกล่าวโรงเรียนมีวิธีแก้ไขอย่างไร

แนวทางการส่งเสริมกิจกรรมเกี่ยวกับการจัดครูเข้าสอนโรงเรียนดำเนินการอย่างไร

3.3 การมอบหมายงานโรงเรียนดำเนินการอย่างไร

การดำเนินงานการมอบหมายงานมีปัญหาอะไรบ้าง

ปัญหาดังกล่าวโรงเรียนมีวิธีแก้ไขอย่างไร

แนวทางการส่งเสริมการมอบหมายงานโรงเรียนดำเนินการอย่างไร

3.4 การพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้มีความเข้าใจในการอบรมดูแลเด็กปฐมวัยโรงเรียนดำเนินการอย่างไร

การดำเนินงานการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้มีความเข้าใจในการอบรมดูแลเด็กปฐมวัยมี
ปัญหาอะไรบ้าง

.....

.....

.....

ปัญหาดังกล่าวโรงเรียนมีวิธีแก้ไขอย่างไร

.....

.....

.....

แนวทางการส่งเสริมพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้มีความเข้าใจในการอบรมดูแลเด็กปฐมวัย
โรงเรียนดำเนินการอย่างไร

.....

.....

.....

4.งานบริหารทั่วไประดับปฐมวัย

4.1 การวางแผนงานบริหารทั่วไป โรงเรียนดำเนินการอย่างไร

.....

.....

.....

การดำเนินงานการวางแผนงานบริหารทั่วไป มีปัญหาอะไรบ้าง

.....

.....

.....

ปัญหาดังกล่าวโรงเรียนมีวิธีแก้ไขอย่างไร

.....

.....

.....

แนวทางการส่งเสริมการวางแผนงานบริหารทั่วไป โรงเรียนดำเนินการอย่างไร

4.2 การจัดกิจกรรมเกี่ยวกับการบริหารงานธุรการ โรงเรียนดำเนินการอย่างไร

การดำเนินงานการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับการบริหารงานธุรการมีปัญหาอะไรบ้าง

ปัญหาดังกล่าวโรงเรียนมีวิธีแก้ไขอย่างไร

แนวทางการส่งเสริมการจัดกิจกรรมการบริหารงานธุรการ โรงเรียนดำเนินการอย่างไร

4.3 การจัดกิจกรรมเกี่ยวกับกิจการนักเรียนโรงเรียนดำเนินการอย่างไร

การดำเนินงานการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับกิจการนักเรียนมีปัญหาอะไรบ้าง

4.5 งานสัมพันธ์ชุมชนโรงเรียนดำเนินการอย่างไร

การดำเนินงานงานสัมพันธ์ชุมชนมีปัญหาอะไรบ้าง

ปัญหาดังกล่าวโรงเรียนมีวิธีแก้ไขอย่างไร

แนวทางการส่งเสริมงานสัมพันธ์ชุมชนโรงเรียนดำเนินการอย่างไร

ดัชนีความสอดคล้อง (IOC)

เรื่อง

การบริหารจัดการการศึกษาระดับปฐมวัยกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาสามขาท่าหาดยาว

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2

รายการ	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ			รวม	เฉลี่ย	แปลผล
	1	2	3			
1. งานวิชาการระดับปฐมวัย						
1.1 การวางแผนงานวิชาการระดับปฐมวัย โรงเรียน ดำเนินการอย่างไร	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
1.2 การจัดกิจกรรมงานวิชาการระดับปฐมวัย โรงเรียน ดำเนินการอย่างไร	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
1.3 การจัดประสบการณ์ระดับปฐมวัย โรงเรียน ดำเนินการอย่างไร	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
1.4 การวัดผลและประเมินผลระดับปฐมวัย โรงเรียน ดำเนินการอย่างไร	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
2. งานงบประมาณระดับปฐมวัย						
2.1 การวางแผนงานงบประมาณ โรงเรียนดำเนินการ อย่างไร	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
2.2 การจัดสรรงบประมาณวัสดุครุภัณฑ์ โรงเรียน ดำเนินการอย่างไร	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
2.3 การตรวจสอบติดตามประเมินผลโรงเรียนดำเนินการ อย่างไร	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
2.4 รายงานผลการใช้เงินโรงเรียนดำเนินการอย่างไร	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
3. งานบุคคลระดับปฐมวัย						
3.1การวางแผนงานบุคคล โรงเรียนดำเนินการอย่างไร	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
3.2 การจัดกิจกรรมเกี่ยวกับการจัดครูเข้าสอนโรงเรียน ดำเนินการอย่างไร	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
3.3 การมอบหมายงานโรงเรียนดำเนินการอย่างไร	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
3.4 การพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้มีความเข้าใจในการ อบรมดูแลเด็กปฐมวัยโรงเรียนดำเนินการอย่างไร	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้

รายการ	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ			รวม	เฉลี่ย	แปลผล
	1	2	3			
4. งานบริหารทั่วไประดับปฐมวัย						
4.1 การวางแผนงานบริหารทั่วไป โรงเรียนดำเนินการอย่างไร	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
4.2 การจัดกิจกรรมเกี่ยวกับการบริหารงานธุรการ โรงเรียนดำเนินการอย่างไร	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
4.3 การจัดกิจกรรมเกี่ยวกับกิจการนักเรียนโรงเรียนดำเนินการอย่างไร	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
4.4 อาคารสถานที่สภาพแวดล้อมในโรงเรียนโรงเรียนดำเนินการอย่างไร	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
4.5 งานสัมพันธ์ชุมชนโรงเรียนดำเนินการอย่างไร	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้

ภาคผนวก จ
ประมวลภาพ

นายสายสมุท สหุณิลผู้อำนวยการโรงเรียนสามขาพิทยาคม
8 สิงหาคม 2557

นางละม่อม ชินภารองผู้อำนวยการโรงเรียนสามขาพิทยาคม
1 กันยายน 2557

นางสายยวน สังกสา.ครูผู้สอนระดับปฐมวัยโรงเรียนสามขาพิทยาคม
3 กันยายน 2557

นางอมรสร้อยเสนาครุผู้สอนระดับปฐมวัยโรงเรียนบ้านโพหนอง
10 กันยายน 2557

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ สกุล	นางนงวัย แปกสินธุ์
วัน เดือน ปีเกิด	วันที่ 28 เดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2511
สถานที่เกิด	โรงพยาบาลอำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดกาฬสินธุ์
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ 299 หมู่ที่ 5 ตำบลสระคู อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดร้อยเอ็ด 45130
ตำแหน่งหน้าที่การงาน	ตำแหน่งครู วิทยาลัยนະ ครูชำนาญการพิเศษ
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนสามขาพิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2529	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบัวขาว อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดกาฬสินธุ์
พ.ศ. 2532	อนุปริญญาศิลปศาสตร์ สาขาศิลปศาสตร์ วิชาเอกบรรณรักษ์ศาสตร์ วิทยาลัยครูมหาสารคาม
พ.ศ. 2540	ปริญญาครุศาสตร์บัณฑิต (ค.บ.) สาขาปฐมวัย สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์

